

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 33 / Hejmar 394 / Cotmeh 2014

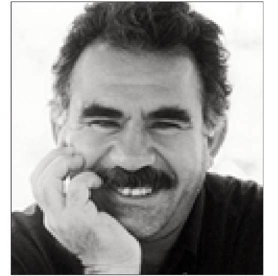
Kobanê direnişi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde yeni bir dönem başlatmıştır

IŞİD'e karşı savaşın merkezinde Kürt Özgürlük Hareketi'nin direnişi vardır. Kürt Özgürlük Hareketi ve Kürtler, İkinci Dünya Savaşı'nda faşizme karşı direnen ve faşizmin yenilgisinde belirleyici role sahip olan Sovyetlerin konumundadırlar.

Suriye Baas rejimi IŞİD tehdidini göstererek kendini ayakta tutmaya çalışmıştır. Türkiye IŞİD üzerinden Sünni bir eksen yaratıp bölgede etkili olmak istemiştir. KDP, IŞİD Rojava Devrimini yıksın, bunun üzerine ben oturayım diye düşünmüş, IŞİD'in Rojava Devrimi düşmanlığından hoşlanmış, hatta tercih etmiştir.

Kobanê'nin kahramanları tüm bu beklentileri, hesapları ve planları altüst etti. Özellikle Türkiye'yi hayal kırıklığına uğrattı. Kobanê'nin düşeceği üzerine politikalarını belirleyen ve hesaplarını buna göre yapan Türkiye tam bir boşluğa düştü.

Artık dört parça da bütündür. Sınırlar anlamsızlaşmış ve Kürdistan birleşmiştir. Yüz yıl önce dört parçaya bölünmenin yarattığı ruh hali ve düşünme tarzı Kobanê Direnişiyle yıkılmıştır. >2-4

Komplo ve tasfiyeyi boşa çıkardık

Bana ilişkin komplonun iç yüzünü ve taraflarını iyi anlamadan hiçbir sorunun altından kalkılamaz ve TC'nin akıbeti hakkında doğru yorumlarda bulunulamaz. >8

İlk şehitten bugüne, onlar bütün cephelerde direniyorlar

Şehitlerin anı yazıları >20-23. sayfalarda

Başarının ölçütü zihniyet devrimidir

Demokratik uluslar, akıl düzeyinde bir bilinçlilik içerecek zihniyet ve düşünce birliğini ifade eder, ondan oluşurlar. Bunun için zihniyet ve vicdan devrimi lazım. >6-7

Efrîn'in yiğit kızı Arîn Mirkan yoldaş dönemin duruşudur

Kobanê direnişi Arîn Mirkan yoldaşın geliştirdiği fedai eylem ile yeni bir boyut kazanmıştır. Kobanê kuşatmasını kırmayı esas alan Arîn yoldaş bu eylemi ile IŞİD çetelerine karşı kadın şahsında bir kez daha direnişin eşsiz ve görkemli gücünü ve iradesini ortaya koymuştur.
Bêrîtanlardan Zîlanlara, Zîlanlardan Arînlere kadar tüm görkemiyle devam eden direniş, fedai kadın duruşudur.
Bu duruş dönemin kadın duruşu, halk duruşudur.
İşte Kürt halkının en cesur, en fedakar, en yiğit ve en güzel kızları ve oğulları şimdi Kobanê direnişinin Agîtleri, Zîlanları oluyor.
Arîn yoldaş şahsında tüm özgürlük mücadelemizin şehitleri önünde bir kez daha saygıyla eğiliyoruz...

ORTADOĞU'DA ZİHNİYET DEVRİMİ, Önder Abdullah Öcalan değerlendiriyor... >12-15

Şehit Geşbîn Soran arkadaş anısına...

Hîran'ın ilk kadın gerillası

Hîran, çağdaş yurtseverlik hareketinin Güney'de en erken, en hızlı tanınıp benimsendiği yerlerin başında gelir. Sınanmış ömürlerinin en diri tecrübesi olarak yurtseverliği benimsemişlerdi. Her kuşak isyanlarla büyümüş, katliamlara, baskınlara tanık olmuş, dört bir yandan saldırıya uğramıştı.

Enfal katliamı, yaşadıkları tüm acıların üstüne bir kabus gibi çökmüştü. Sanki birileri, her şeye rağmen ayakta kalma iradesini gösterdikleri için onları cezalandırıyordu. Direnmenin bedeli tüm savrulmalara bedel bir savrulma daha demekti. Yüzlerce köy yakılmış, talan edilmiş, binlerce insan yurtlarından sürgün edilmişti. >16-19

Kobanê direnişi, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde yeni bir dönem başlatmıştır

Mustafa Karasu

Kobanê Doğu Cephesi

"Kobanê'nin kahramanları tüm bu beklentileri, hesapları ve planları altüst etti. Özellikle Türkiye'yi hayal kırıklığına uğrattı. Kobanê'nin düşeceği üzerine politikalarını belirleyen ve hesaplarını buna göre yapan Türkiye, tam bir boşluğa düştü. Amiyane deyimle tam bir eşekten düşmüşe döndü. Müttefiki ve koalisyon ortaklarıyla karşı karşıya geldi."

Tarihte Ortadoğu'da kim hakim olmuşsa o dünya imparatoru olma yolunda ilerlemiştir. Tarihte Ortadoğu'ya hakim olunmadan ya da Ortadoğu'da belli düzeyde belli bir güce ulaşmadan dünya siyasetinde etkili olunmamıştır. Kuşkusuz dünyanın başka önemli bölgeleri vardır ama Ortadoğu önemini her zaman korumuştur. Günümüzde de Ortadoğu'da hakimiyet savaşları sürmektedir. Son 20-30 yıl bile bu gerçeği ortaya koymaktadır. ABD büyük müdahalelerini Afganistan ve Irak'a yapmış ama başarılı olamamıştır. Şu andaki Irak'ın durumu bile bu gerçeği ortaya koymaktadır.

Ortadoğu'da halklarının hem emperyalist güçlere hem bölgenin despotik statükocu güçlerine karşı ayaklanması, doğru bir öncülük olmadığından alternatif bir hareket ortaya çıkaramamıştır. Bu durumdan hem kapitalist modernist güçler hem de yaşanan otorite boşluğundan güç olmak isteyen İslam maskeli yeni iktidarcı devletçi güç odakları yararlanmak istemiştir. İki yüzyıllık kapitalist modernist sistemin kurduğu dengeler dağılırken, sorunları yaratan modernist güçlerin bölgede çözüm gücü olmaları mümkün değildir. İşbirlikçi İslam projesi de büyük oranda çökmüştür. İşbirlikçi ajan İslam da kabullenilmemektedir. İslam'ı yeni bir iktidar aracı olarak kullanmak isteyenler belli bir güç olmaya çalışsalar da onlar da esas olarak toplumlar tarafından kabul görmemektedirler. Zaten iktidar amacı peşinde koştuklarından her güç tarafından kullanılmaya uygundurlar.

IŞİD, kapitalist modernitenin gübreliğinde yetişmiştir

Şu anda Ortadoğu'da eski statükocu güçler bir türlü hakimiyet ve istikrarlı bir siyasi durum yaratamıyorlar. Sorunları ağırlaştırmaktan başka bir rol oynayamıyorlar. İslami söylemle siyasi boşluklardan yararlanıp güç olmak isteyenler de ne halkların ne de dış güçlerin kabul edeceği bir konumdadırlar. IŞİD bunun en somut ifadesidir.

IŞİD, kapitalist modernitenin gübreliğinde yetişmiştir. Kapitalist modernitenin iki yüzyıl içinde Ortadoğu'yu getirdiği durum ortadadır. Ortadoğu'da yaşanan kaos kapitalist modernitenin eseridir. Ortadoğu'nun siyasi, toplumsal, kültürel ve ekonomik dengelerini bozmuştur. I. Dünya Savaşı sonrası çizilen sınırlar ulusların, halkların, toplumların ihtiyacına göre şekillenmemiştir. Milliyetçi, ulus-devlet şovenizmiyle kurulan devletler ulusların ihtiyacını bile karşılamamıştır. Ortadoğu'nun en kadim halkları olan Kürtlerin ve Arapların bölünmesi buna örnektir. Hem uluslar parçalanmış hem de birbirine düşman edilmiştir. Bugüne kadar da bu yapılanma üzerinden Ortadoğu'da hakimiyet kurulmuştur.

20. yüzyılın sonuna kadar üzerinde hakimiyet kurulan siyasal yapılanma, özellikle Sovyetlerin dağılmasından sonra kapitalist modernist sistemin de ihtiyaçlarını karşılamamıştır. Kapitalist sistemin sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı ve tüketim toplumunun derinleştirilmesi konusunda farklı işbirlikçi model arayışları ortaya çıkmıştır. Bu nedenle Büyük Ortadoğu Projesiyle yeniden dizayn edilmek istenmiştir. Ancak yakın zamana kadarki tüm müdahaleler sonuçsuz kalmıştır. Suriye'de Baas rejimi yıkılmak istenmiş ama alternatif yaratılamamıştır. Libya'da da durum kontrolden çıkmıştır. Irak'ta da bir türlü istikrar kurulamamıştır. Bunun üzerine IŞİD kullanılarak, IŞİD'in büyümesine göz yumularak Irak ve Suriye'de belli parçalara bölünme temelinde kontrol edilecek yeni dengeler oluşturulup hem bu ülkeler hem de Ortadoğu daha kolay yönetilir hale getirilmek istenmiştir.

Sistemin bu yeni politikası karşısında Suriye Baas rejimi de IŞİD tehdidini göstererek kendini ayakta tutmaya çalışmıştır. Türkiye IŞİD üzerinden Sünni bir eksen yaratıp bölgede etkili olmak istemiştir. KDP, IŞİD Rojava Devrimini yıksın, bunun üzerine ben oturayım diye düşünmüş, IŞİD'in Rojava Devrimi düşmanlığından hoşlanmış, hatta tercih etmiştir. Türkiye ve KDP Musul'un ele geçirilmesi sonrasına kadar IŞİD'i ortak düşman Maliki yönetimine karşı kullanmışlardır. Özcesi Kürt Halk Önderinin belirttiği gibi bölgesel ve uluslararası güçlerin ortak fahişesi olarak herkes tarafından kullanılmıştır. Ancak sonuçta herkesin kucağında büyüyen IŞİD, Türkiye dışında herkesin çıkarını tehdit eder duruma gelmiştir.

IŞİD'i Kürtlere saldırtan Türkiye'dir

Musul'dan sonra başta Şengal olmak üzere tüm Güney Kürdistan'a yönelmesi, Irak'ın birçok alanını ele geçirmesi, Suriye'de birçok yeri ardı sıra düşürmesi ardından Rojava Devrimi ve Kobanê'ye yönelmesi, IŞİD'in durdurulması gereken bir güç olduğu konusunda Türkiye dışında her güç fikir birliği içine girmiştir. IŞİD, Arap dünyasındaki büyük karamsarlık ve çözümsüzlük ortamında insan gücünü fazlasıyla bulmuş, Irak ve Suriye devletlerinin silahlarına da el koyarak kendisini İslam dünyasının halife devleti ilan etmiştir.

Türkiye'nin IŞİD ile ittifakını açık ve dolaylı sürdürmesi, Kürt düşmanlığında birleşmeleri sonucudur. Türk devleti için tüm Kürt düşmanları Türkiye'nin ittifakıdır ya da Türkiye her Kürt düşmanı ile buluşmaktadır. Türk devletinin Kürt sorununu çözme politikası olmadığı müddetçe bu politikayı sürdürecektir.

IŞİD karşısında Rojava Devrimini bulmuştur. Güney Kürdistan'a saldırdığında da yine karşısında Kürt Özgürlük Hareketi'ni bulmuştur. Şengal'e, Maxmûr ve Hewlêr'e yöneldiğinde, Kerkük ve diğer alanlarda gerillaları karşısında bulmuştur. Öte yandan Kürt Özgürlük Hareketi Ortadoğu'da önüne çıkacak tek ideolojik ve siyasi projedir. Demokratik ulus projesiyle tüm halklar için çekim gücü haline gelmiştir. Ortadoğu kaosundan hem kapitalist modernist hem statükocu güçler hem de İslam'ı yeni bir iktidar gücü olarak kullanmak isteyen IŞİD gibi güçlerin halk düşmanı politikaları karşısında duracak tek proje Kürt Özgürlük Hareketi'ne aittir. IŞİD bunu da görünce Özgürlük Hareketi düşmanı olan Türkiye ile birlikte Rojava Devrimini yıkmada ortaklaşmışlardır. Kobanê saldırısının konsolosluk rehinelerinin bırakılacağı günlere denk gelmesi de bununla ilgilidir.

IŞİD'i Kobanê'ye saldırtan güçlerin başında da Türkiye gelmektedir. Başka güçlerin de IŞİD'i buraya yönlendirmesi ihtimali vardır. Zaten IŞİD'i kullananlar, IŞİD'i frenlemek için de en dinamik gücün Kürtler olduğunun farkındadırlar. Ortadoğu'da her türlü çirkin politika ve oyunlar bilindiğinden bu da ihtimal dahilindedir. Ama Kürtlere IŞİD'i esas saldırtanın Türkiye olduğu tartışmasızdır. Türkiye hem Rojava Devrimini boğmak hem de Kürt Özgürlük Hareketi'ni bu çatışma içinde yıpratmak ve bu temelde rahatlamak istemiştir. Bu açıdan **IŞİD'in Türkiye adına bir vekalet savaşı yürüttüğü de kesindir.** Rojava Devrimini yıkma hedefi olduğundan tabii ki bu saldırganlığa direnilecektir. Bu direnmeden birçok gücün de yararlanacağı ve yararlandığı kesindir. Irak, İran ve Suriye de bu güçlerin içindedir. Koalisyon güçleri zaten IŞİD'i hedeflediklerini açık ilan etmişlerdir.

IŞİD herkes için tehlikelidir

IŞİD'in arkasında kim olursa olsun, IŞİD; karşı devrimci, faşist bir örgüttür. Halk düşmanı ve sorunları daha da ağırlaştıran karakteriyle Ortadoğu'daki kaos durumunu tam bir devrimci durum haline getirmiştir. Hatta var olan devrimci durumu daha da derinleştirmiş; ancak devrimci hamlelerle sonuç alınacak bir toplumsal, siyasal, kültürel ve ulusal durum yaratmıştır. Bu karakteriyle devrimle karşı devrimin hesaplaşacağı bir kördüğüm haline gelmiştir. Ya bu karşı devrim Ortadoğu halklarına faşist karanlık bir dönem yaşatacaktır ya da yenilgiye uğratılarak Ortadoğu'da özgürlük ve demokrasi çağının yaratılmasının tahrik edici müsebbibi olacaktır. Kapitalist modernite gübreliğinde yetiştiği için bu karşı devrim gücünün tasfiye edilmesi, kapitalist modernite gübreliğinden temizlenmesi anlamına gelecektir.

IŞİD faşist karakteriyle II. Dünya Savaşı öncesi olduğu gibi kendi dışındaki tüm siyasi güçlerin düşmanı haline gelmiştir. Herkes için tehlikelidir. Ancak bu tehlikeyi bertaraf edecek, bu güce karşı savaşacak yegane güç de Kürt Özgürlük Hareketi'nin merkezinde olduğu Kürt güçleridir. Bu bakımdan Kürt Özgürlük Hareketi ve bir bütün olarak Kürtler, II. Dünya Savaşında faşizme karşı direnen ve faşizmin yenilgisinde belirleyici role sahip olan Sovyetlerin konumundadırlar. Bu bakımdan ABD ve Avrupa ülkeleri IŞİD'e karşı koalisyon kursalar da IŞİD'e karşı savaşın merkezinde Kürt Özgürlük Hareketi vardır. O güçleri etrafında toplanmaya mecbur eden Kürt Özgürlük Hareketi'nin direnişidir. Bu açıdan Kobanê Direnişine Stalingrad benzetmesi yapılması mevcut durumda daha da anlamlı ve isabetli olmaktadır.

IŞİD'e karşı mücadele ederken bazı hususlara özellikle dikkat etmek gerekmektedir. IŞİD'e karşı savaşırken ne İslam'ın Sünni mezhebine ne de Araplara karşı bir tutum alınıyormuş ve bu nedenle mücadele veriliyormuş gibi bir izlenim yaratmamak, çeşitli güçlerin yaratacağı bu tür provokasyonlara gelmemek gerekiyor. Öte yandan IŞİD'e karşı mücadeleyi sadece silahlı anlamda değil, ideolojik, politik ve kültürel alanda da yürütmek gerekmektedir. Bunun için de İslam'ın demokratik ve kültürel özüne sahiplenmek, bu değerleri demokratik sosyalizmin değerleri haline getirmek çok önemlidir. Ancak böyle bir yaklaşım içinde olunduğunda IŞİD'e karşı doğru ve sonuç alıcı bir mücadele verilebilir.

Kürt Özgürlük Hareketi'nin demokratik ulus modeli Rojava Devriminde somutlaşarak Ortadoğu kaosundan çıkışta en çözümleyici model olarak etkisini ortaya koymuştur. Bu açıdan tüm farklı inanç ve etnik toplulukların eşitlik, özgürlük ve demokrasi içinde yaşamasını sağlayacak bu model IŞİD'in saldırılarından sonra daha da önemli hale gelmiştir. Bu yönüyle IŞİD'e karşı mücadele, aynı zamanda bu model etrafında halkların direnişini ve birliğini de getirecek bir sonuç verecektir.

Eğer bugün Kobanê Direnişi tüm dünya halklarının gündemine oturmuşsa, başta Türkiye halkları olmak üzere bölgenin demokrasi güçlerinde heyecan yaratmışsa, bunu IŞİD'e karşı gösterdiği askeri direnişle açıklamak yetersiz kalır. Kuşkusuz Kobanê'de gösterilen askeri direniş kahramancadır, fedaicedir; hiçbir gücün gerçekleştiremeyeceği bir direniş gösterilmektedir. Bu da halkları IŞİD faşizmine ve her türlü gerici ve baskıcı güçlere karşı cesaretlendirmektedir. Ancak şu anda Kürt Özgürlük Hareketi'nin dünya halklarını etkilemesi ve gündemi belirlemesinin önemli nedeni siyasi düşüncesi ve farklı inanç, kültür ve kimliklere demokratik ve özgürlükçü yaklaşmasıdır.

Kobanê'nin kahramanları bütün hesap ve planları altüst etti

Kürt Özgürlük Hareketi'nin Şengal'de büyük bir kahramanlıkla Êzidîlerin imdadına yetişmesi ve bir soykırımı önlemesi tüm dünyanın dikkatini çekmiş ve sempatiyle karşılanmıştır. Sadece Êzidî Kürtlere değil, Şii Türkmenlere sahip çıkması, Şengal Êzidîlerinin olduğu kadar, Tel Afer Türkmenlerinin ve Ninova Asurilerinin de demokratik özerkliğini savunması Kürt

Özgürlük Hareketi'nin siyasi zihniyeti ve demokratik karakterini ortaya koymuştur. Şengal'de gösterilen tutumla böyle bir tanınma sonrası büyük Kobanê Direnişi de gelişince Kürt Özgürlük Hareketi'nin YPG şahsında siyasi kimliği ve karakterinin daha fazla tartışılması ve dünya halklarının sevgi ve coşkuyla sahiplendiği bir hareket haline gelmesi durumu yaşanmıştır.

Kobanê'nin kısa sürede düşmesi hedeflenmişti. Öyle ki KDP'nin yayın organları Kobanê'nin kısa sürede düşmesinin peşmergelerin IŞİD karşısında kaçışının yarattığı Şengal utancını hafifleteceğini düşünüyorlardı. Kobanê'de direnip yaralanan komutanın bile kaçtığını söyleyerek niyet ve beklentilerini ortaya koyuyorlardı. Böylece PKK ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin kazandığı itibar yıkılacak, kendilerinin Kürdistan toplumunda zayıflayan imajları Kobanê yenilgisi üzerinden düzeltilecekti. Böyle bencil, dar ve basit çıkarcı yaklaşımlar gösterildi. Türkiye ise Kobanê'nin düşürülmesi ve Rojava Devriminin dağıtılması için IŞİD'i saldırtmıştı. Nitekim Tayyip Erdoğan "*Kobanê düştü, düşecek*" diyerek neredeyse zil takıp oynuyordu. Koalisyon güçleri de planlamalarını kısa sürede Kobanê'nin düşmesi üzerine kumuşlardı. Ancak Kobanê'nin kahramanları tüm bu beklentileri, hesapları ve planları altüst etti. Özellikle Türkiye'yi hayal kırıklığına uğrattı. Kobanê'nin düşmesi üzerine politikalarını belirleyen ve hesaplarını buna göre yapan Türkiye tam bir boşluğa düştü. Amiyane deyimle tam bir eşekten düşmüşe döndü. Müttefiki ve koalisyon ortaklarıyla karşı karşıya geldi.

Hesaplarını Kobanê kısa sürede düşsün, IŞİD güçlensin ve herkes bana muhtaç olsun üzerine yapan Türkiye, koalisyon güçlerinin politikalarını da boşa çıkarmaya çalışmıştır. Kürt karşıtlığı nedeniyle IŞİD'in kazanmasını istemesi, bunun üzerinden koalisyon güçlerine şantaj yapan ve politikalarını boşa çıkarma tutumunun görülmesi Türkiye'ye karşı uluslararası alanda tepkileri de arttırmıştır. Neredeyse Türkiye'ye yönelik bir tepki patlaması ortaya çıkmıştır. Bunu en somut olarak Batı basınında görmek mümkündür.

Kobanê Direnişi uzun sürdükçe Türkiye kendi kurduğu tuzağa düşmüş, battıkça batmıştır. IŞİD ise büyük darbeler yiyerek siyasi etkisini ve gücünü yitirmiştir. Bu öfkeyle Suriye'deki tüm gücünü Kobanê üzerine sürmüştür. IŞİD'in tüm gücü Kobanê barikatlarına çarpmış ve kırılmıştır. Daha şimdiden Kobanê kazanmış ve IŞİD yenilmiştir. IŞİD bunu görmenin çıldırışıyla hala her gün her yerden topladığı gücünü getirip Kobanê barikatlarının üzerine sürmektedir.

Kobanê Direnişiyle demokrasi cephesi kuruldu

Bu direniş Türkiye'deki devrimcileri, demokratları, kadınları, gençleri, emekçileri, aydınları, yazarları, tüm farklı inanç ve ezilen etnik toplulukları da Kobanê etrafında birleştirmiştir. Türkiye'de Kobanê etrafında demokrasi güçlerinin birliği gerçekleşmiştir. Ulusalcı, milliyetçi, bazı sol ya da sosyal faşistler dışında tüm sol demokratik güçler Kobanê Direnişine destek vermek için büyük çaba göstermişlerdir. Türkiye halkı ve demokrasi güçleri bu tutumlarıyla Kobanê Direnişine büyük bir moral destek olmuşlardır. Suruç sınırına gelmeleri, Kobanê'ye kadar gitmeleri, Türkiye'nin her yerinde Kobanê Direnişine destek gösterileri yapmaları çok önemlidir. Türkiye'de şimdiye kadar derin devlet, özel harp merkezi, JİTEM ve Kürt'ü soykırıma uğratmak isteyen tüm güçler Türkiye'nin demokrasi güçleriyle Kürt Özgürlük Hareketi arasında baraj kurmak istemişlerdi. Bunu da özellikle son otuz yılda önemli düzeyde başarmışlardı. Türkiye bugün hala özgür ve demokratik bir ülke haline gelmemişse, bunun en önemli nedeni, Türkiye demokrasi güçleriyle Kürt Özgürlük Hareketi arasında kurulan barikatlardır. Kuşkusuz bu durum, Kürt sorununun çözümünü de olumsuz etkilemiştir. Zaten bu baraj ve barikatlar Kürt sorununun çözümünü engellemek için kurulmuştur. İşte Kobanê Direnişi bu barikatı önemli oranda kırmıştır, aşmıştır. Bunun Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünde mutlaka olumlu sonuçları olacaktır.

Kobanê Direnişinin Türkiye halklarıyla, demokrasi güçleriyle Kürt halkının ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin buluşturması; özgür ve demokratik ortamda birlikte yaşamasını sağlamada büyük bir rolü olacaktır. Bunun çimentosu da Kobanê Direnişinde şehit düşen **Suphi Nejat Ağırnaslı** olacaktır. Suphi Nejat yoldaş da Türkiye halkıyla Kürt halkının mücadele birliğinin ortak vatanda, eşit, özgür ve demokratik yaşam iradesini Haki Karer ve Kemal Pir gibi güçlendirmiştir. Bu mücadele birliği, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin yükseltmesini daha fazla sağlayarak sadece Türkiye halklarının değil, Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik yaşam birliğinin gerekçesi ve sembolü olacaktır.

Kobanê Direnişi sadece Türkiye'nin sol ve demokrasi güçlerini değil, dünyanın tüm sol güçlerini de harekete geçirmiştir. Sadece sol demokratlar değil, tüm demokrasi güçleri, kadınlar, gençler, emekçiler ve aydınlar da Kobanê etrafında bir demokrasi cephesi kurmuşlardır. II. Dünya Savaşında yaratılan demokrasi cephesi, Kobanê Direnişi etrafında kurulmuştur. Kobanê Direnişi, Önder Apo'nun ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin ideolojik, teorik ve siyasi düşüncelerinin öğrenilmesine hizmet ettiği gibi, demokrasi güçlerinin mücadele potansiyelini açığa çıkarıp harekete geçirmiştir. Dünyada halkların, demokrasi güçlerinin ve aydınların Kobanê Direnişine destek olması bu direnişin direncini daha da arttırmıştır. Bu destekler ve Kobanê Direnişi etrafında halkların kalbinin atması kuşkusuz her türlü silah ve maddi destekten daha değerlidir. Halkların ve demokrasi güçlerinin bu desteği olmazsa silahı kullanacak yüksek moralli militanlık ve direniş gösterilemez. Kuşkusuz bu direniş ruhu Önder Apo çizgisindeki PKK militanlığında vardır. PKK direniş ruhu fedailiktir, en zor koşullarda direnme iradesidir. PKK zaten koşullar ne kadar zor olursa olsun, direnme, mücadele etme ve kazanmanın adıdır. PKK'nin mücadele tarzı ve felsefesi, hatta en önemli güç kaynağı "***koşullar ne olursa olsun direnip başarma ruhudur.***" En temel gücü budur. Bu olmadığında en güçlü silahları, parası ve her şeyi de olsa kaybeder. Çünkü Kürdistan'da başarmanın kanunu, zor koşullarda direnip başarmanın tarzı ve ruhudur. Bu, Kürdistan devriminin başarı ve kazanma kanunudur.

Ancak bölge ve dünya halklarının, sosyalistlerinin, devrimcilerinin, demokratlarının, aydınlarının desteği bu ruhu ve iradeyi daha da güçlendirmektedir. Nitekim Kobanê Direnişinin kahramanca sürmesinde bu desteğin payı da inkar edilemez büyüklükte olmuştur. Kürdistan Özgürlük Hareketi bunları unutmayacak, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm çizgisini bu moral güce dayanarak koruyacak, geliştirecek ve daha fazla güçlendirecektir.

Kobanê Direnişinin tüm dünya sosyalistlerini, demokrasi güçlerini duyarlı hale getirmesi, Özgürlük Hareketi'nin sosyalist güçlerle ve demokrasi güçleriyle ilişki geliştirme ve ortak mücadele etme imkanlarını arttırmıştır. Kobanê Direnişinin yarattığı zemin üzerinden bu ilişkileri geliştirmek ve birbirine güç veren ilişki, birlik ve dayanışmayı geliştirmek mümkün hale gelmiştir. Halklar ve devrimci güçler arası yeni ilişki ve birlikler bu zemin üzerinden kurulabilir. Bu nedenle bu ilişkileri geliştirmek ve sürekliliştirmek de Kobanê'de şehit düşen devrimcilerin anısına bağlılığın gereği ve sorumluluğu olacaktır.

Artık dört parça bir bütündür

Kobanê Direnişi Özgürlük Hareketi'nin kırk yıllık mücadelesinin ve halkımızın yüz yıllık özlemi olan ulusal birlik ve ortak mücadele hedefini somut etkilemiş ve görünür hale getirmiştir. Kürdistan'ın dört parçası uluslararası komplodan sonra ilk defa bu düzeyde ayağa kalkmıştır. Komplonun yarattığı ortak ruh Kobanê direnişiyle yeni bir sıçrama yapmıştır. Kürt halkı Kobanê Direnişi etrafında yeni bir ruh, kimlik ve değerler manzumesi kazanmıştır. Kürt halkı kimliğini yeni değerlerle güçlendirmiş ve zenginleştirmiştir. Kürt ulusal karakterinde yeni bir gelişme yaşanmıştır. Kobanê Direnişi bu açıdan da anlamlı ve tarihsel değerdedir.

Doğu Kürdistan halkının 1980'li yılların başındaki ayağa kalkışından sonra ilk defa bu düzeyde ayağa kalkması, Kürt ulusal duygularının, ulusal birliğin ve demokratik ulus değerlerinin ne düzeye geldiğini de ortaya koymuştur. Kürt'ün dört parçada dirilişinin kanıtlanması olmuştur. Kürt'ün dört parçada özgür ve demokratik yaşamdaki ısrarının kararlılığı herkes tarafından görülmüştür. Bu durum tüm Kürt düşmanlarını ürkütmüştür. En fazla da kültürel soykırımcı Türk sömürgeciliğini ürkütmüştür.

Artık dört parça da bütündür. Sınırlar anlamsızlaşmış ve Kürdistan birleşmiştir. Kürtler bundan sonra sınırları sorun yapmadan her konuda birlik tutumlarını ortaya koyacaklardır. Yüz yıl önce dört parçaya bölünmelerinin yarattığı ruh hali ve düşünme tarzı Kobanê Direnişiyle yıkılmıştır. Bunun da en büyük kazanım olduğu açıktır. Güney Kürdistan'da var olan ilkel milliyetçi, sadece bir iki şehirde hegemonya kurup ailesel, aşiretsel yaşamayı esas alan, petrol gelirleriyle bunu işbirlikçi burjuva yaşam biçimiyle sürdürmeyi düşünen yaklaşım ve politikalar da, Güney Kürdistan halkının tutumuyla giderek aşılmaktadır. Bu yönüyle Güney Kürdistan'da da yeni bir ulusal demokratik ruh şekillenmektedir.

Rojava Devrimi ve Kobanê Direnişinde başta Avrupa'da olmak üzere yurtdışındaki Kürtler de önemli rol oynamışlardır. Hem süreklileşen gösterileriyle, hem yürüttükleri diplomasiyle Kobanê Direnişine önemli bir güç katmışlardır. Avrupa'daki halkımız 1990'lı yılların başında Türk devletinin yürüttüğü kirli savaşa karşı mücadeleye benzer düzeyde bir mücadeleyi de bu defa Kobanê Direnişine sahiplenerek göstermiştir. Avrupa'daki Kürt halkının, Kürdistan halkının Özgürlük Mücadelesi açısından ne kadar değerli olduğu, Kobanê Direnişine karşı duyarlılığı ve desteğiyle bir daha görülmüştür. Önder Apo'nun 5. Savunmasında Avrupa ve Rojava halklarını özel olarak anması ve selamlaması bugün daha anlamlı ve anlaşılır hale gelmiştir.

Kuzey Kürdistan ve Türkiye metropollerinde Kürdistan halkının ve Türkiye'nin demokrasi güçlerinin ayağa kalkışı, Kürdistan özgürlük tarihinin en büyük özgürlük serhildanını gerçekleştirmesi, Kobanê Direnişi etrafında gelişen mücadelenin zirvesi olmuştur. Kürt halkı 7'den 70'e kadın-erkek ayağa kalkarak Kobanê'deki direnişi sahiplenmiştir. Kobanê-Suruç sınırında başlayan direniş tüm Kürdistan ve Türkiye'ye yayılarak tam bir ulusal ve demokratik ayaklanmaya dönüşmüştür. Serhildan gerçek anlamda tüm Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de boydan boya gelişmiştir. Kürt halkının gücü, özgür ve demokratik yaşamdaki ısrarı bir daha görülmüştür. Kürdistan'ın birçok şehri ve kasabası özgür Kürt'ün denetimine girmiştir. Halk şehirleri, kasabaları kontrolü altına almıştır. Kürt halkının özgürlük gücünün ne düzeyde, ne kuvvette olduğunu dost düşman herkes görmüştür. Kürt'ün yeni değerlerle güçlenmesi ve kendini daha üst düzeyde yeniden şekillendirmesi en fazla da Kuzey Kürdistan'da gerçekleşmiştir.

6-7 Ekim serhildanları Kürt halkının Kürt sorununun çözümünde ne kadar ısrarlı ve kararlı olduğunu, Kürtlerin artık eski statüde tutulamayacağını başta Türkiye olmak üzere her siyasi güce göstermiştir. Kırk yıllık mücadelenin nasıl bir özgürlüğüne aşık Kürt halk gerçekliği yarattığını gözler önüne sermiştir. Serhildanlar bu tutum ve gücüyle Önder Apo'nun demokratik siyasi çözüm çabalarına en büyük desteği sunmuştur. Demokratik çözüm çabalarını istismar eden, oyalama ve aldatma oyunu haline getiren AKP hükümetine de ciddi bir uyarı olmuştur. AKP'ye 'bu oyundan, bu politikadan vazgeç, bunun sonu yoktur, bu politikada ısrar edersen çok büyük kaybedersin' mesajı verilmiştir.

Kuşkusuz serhildan pratiğinin diğer boyutları konusunda ayrıca değerlendirmeler yapılabilir. Ancak sonuçlarının ve etkisinin muazzam olduğu tartışmasızdır. Bundan sonraki siyasal gelişmeleri fazlasıyla etkileyecektir. Serhildanların ortaya çıkardığı ortam iyi değerlendirilir, örgütlendirilir ve süreklileşen etkili bir direniş çizgisi ortaya konulursa her alandaki kazanım ve gelişmeler de katlanarak artar. Bu serhildanların Kobanê Direnişine verdiği büyük destek tartışmasızdır.

Aleviler CHP ve devletten uzaklaşarak Özgürlük Hareketi'ne yakınlaştı

Kobanê Direnişi, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'deki serhildanlar Alevileri de derinden etkilemiştir. Kobanê Direnişi Alevileri de Özgürlük Hareketi etrafında toplamıştır. Alevilerin CHP ve devletten uzaklaşarak Kürt halkı ve Özgürlük Hareketi'yle yakınlaşma süreci başlamıştır. Alevileri Kürt Özgürlük Hareketi'nden uzak tutma, hatta karşıt hale getirme çabaları iflas ettirilmiştir. Bu da Aleviler açısından çok önemli gelişmeler ortaya çıkaracaktır. Hem kendi kafaları ve ayaklarındaki prangaları parçalayacak hem daha doğru politika ve örgütlenme içine girmelerini sağlayacak hem de demokrasi mücadelesinde daha etkin olmalarını getirecektir. Bu gerçeğin de görülerek Alevilerle ilgili politikaların daha da geliştirilmesi, Alevi kurumlarıyla ilişkilerin süreklileşmesi önemlidir.

Alevi toplumunda var olan özgürlük ve demokrasi potansiyeli Kobanê Direnişinden sonra daha fazla açığa çıkacaktır.

"Suriye Baas rejimi de IŞİD tehdidini göstererek kendini ayakta tutmaya çalışmıştır. Türkiye IŞİD üzerinden Sünni bir eksen yaratıp bölgede etkili olmak istemiştir. KDP, IŞİD Rojava Devrimini yıksın, bunun üzerine ben oturayım diye düşünmüş, IŞİD'in Rojava Devrimi düşmanlığından hoşlanmış, hatta tercih etmiştir."

Bu nedenle Kürt Özgürlük Hareketi ve demokrasi güçlerinin Alevilerle ilişkilerini sürekli, kalıcı ve organik hale getirmesi gerekir. Kuşkusuz kendi özgünlüklerinde örgütlenmelidirler. Ancak demokrasi ve özgürlük mücadelesinde ise ortaklaşılacak ve ortak mücadele verilecektir. Çünkü Alevilerin varlığının, kimliğinin, inancının ve kültürünün güvencesi de demokratikleşmedir. Gerçek bir demokratikleşme ise Kürt sorununun çözümünden geçmektedir. Ancak bu düzeyde bir demokratikleşme Alevilerin varlığını, kimliğini, inancını ve kültürünü güvenceye alabilir. Öte yandan Aleviler Kürt Özgürlük Hareketi'nin demokratik ulus, demokratik konfederalizm, demokratik komünalizm, demokratik özerklik ve demokratik sosyalizm çizgisinin en temel ve doğal tabanı ve bileşenidirler. Kobanê Direnişi bu gerçeği daha somut ve görünür kılmayı sağlayacaktır.

Kobanê Direnişinin Türkiye ve dünyadaki etkileri, tüm Kürdistan halklarını birleştirmesi koalisyon güçlerinin Kobanê'de IŞİD hedeflerine saldırılar yapmasını sağlatmıştır. IŞİD'e karşı kurulduğu söylenen koalisyon ya teşhir olacaktı ya da Kobanê etrafında açık olan IŞİD hedeflerine saldıracaktı. Koalisyon saldırmak zorunda kalmıştır. 20-25 gün boyunca hiç saldırmamıştır ya da bu dönemde yaptıkları hava saldırıları hiç etkili olmamıştır. Hatta IŞİD'i daha saldırgan kılmıştır. Ancak direniş uzayıp dünya kamuoyunun gündemine oturunca koalisyon uçakları daha etkili vuruşlar yapmaya başlamıştır. Her gücün bir hafta on günde Kobanê'nin düşeceğini beklediği dikkate alındığında uçaklar verilen düşme tarihi içinde hiçbir etkili vurup yapmamışlardır. Kobanê Direnişi, tüm dünyanın demokrasi güçlerinin ve vicdanlı kamuoyunun gündemi haline gelince artık ABD de bu kamuoyundan kopmamak için Kobanê çevresinde IŞİD'e saldırmıştır. Kobanê Direnişi II. Dünya Savaşında olduğu gibi faşizme karşı mücadelede herkesi etrafında toplamıştır. Bu direniş etrafında daha görünür hale gelen cepheye görüşleri farklı olanların katılmaları, faşizme karşı ortak tutumun sonucu olarak görülmelidir. Yoksa ortada ne siyasi ne ideolojik ne amaç birliği vardır. Tek ortak yan ya da ortak amaç IŞİD'le ortak mücadelede birleşmektir. Var olan aynı hedefe karşı mücadelede aynı safta olmaktır.

Hiçbir güç bu hareketin ideolojisini ve siyasi kimliğini başkalaşıma uğratamaz

Bazı çevreler ortaya çıkan somut durumu bağlamından koparıp PYD, YPG, HPG, PKK ABD ile aynı safta buluştu diyerek kafa bulandırmaya çalışmaktadırlar. Bazı samimi kaygıları olanlar bulunsa da bu tür söylemleri dillendirenler esasta Kürt düşmanlığı yapan çevrelerdir. Kürt Özgürlük Hareketi düşmanlığı yapan çevrelerdir. Bunlar PKK'yi, Kürt Özgürlük Hareketi'ni teşhir edip sol güçlerden, demokrasi güçlerinden koparmayı düşünüyorlar. Bu tür söylemlerin arkasında derin devlet güçleri vardır. Kobanê etrafında ortaya çıkan objektif durumun ortak bir ideolojik ve siyasi duruşu yoktur. Farklı ideolojik duruş ve siyasetlerin faşist IŞİD gibi özgün bir durumda savaş cephesinde aynı tutum içinde olmaları durumu yaşanmaktadır. Bunu farklı biçimde yorumlamak zorlama ve maksatlıdır.

Kuşkusuz ABD ve Avrupa kapitalist modernist güçleri PKK ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin özellikle de Rojava Devriminin ideolojik ve siyasi duruşunda gevşeme ve sapma yaratmak isteyeceklerdir. Böyle hesaplar olacaktır. Özellikle ideolojik ve politik olarak zayıf olan kimi

halk kesimleri ve halktan gelen yöneticileri etkilemeye çalışacaklardır. Halk Meclisi yöneticilerinin bazılarının çok fazla çağrı yapan ve dışarıdan destek isteyen söylemlerinden yararlanmak isteyeceklerdir. Dolayısıyla bu güçlerle Özgürlük Hareketi'nin güçleri ve bileşenleri arasında bir ideolojik ve siyasi mücadele olacaktır.

Ancak hiç kimse bu hareketin Önderinin Kürt Halk Önderi olduğunu unutmamalıdır. Bu hareketin ruhunu ve kimliğini **Hakiler, Kemal Pirler, Mazlumlar** ve **Hayriler** vermiştir. Kobanê Direnişinde şehit düşen Suphi Nejat Ağırnaslı ve **Arîn Mîrkanları**n ruhu ve mirası vardır. Sosyalizme inanan binlerce şehit verilmiştir. Demokratik sosyalizmin özü, mayası ve güvencesi olan bir kadın özgürlük çizgisi ve hareketi vardır. Kırk yıllık PKK tarihi vardır. Bu hareketin Önderinin ciltler dolusu kitapları (Savunmaları) ve çözümlemeleri vardır. Bu açıdan hiçbir güç bu hareketin ideolojisini ve siyasi kimliğini başkalaşıma uğratamaz. Her zaman bireyler etkilenebilir ama kimlik ve ruh başkalaşıma uğratılamaz. Bu örgüt önderine bağlıdır. Önderliğine yapılan komplo ve bunun örgüt içindeki uzantılarına yönelik verdiği mücadelede önemli bir bilinç ve deneyim kazanmıştır. Bu açıdan başta Önder Apo'ya karşı bir komplo olacak olan böyle bir başkalaşımı hiç kimse, hiçbir güç bu harekete dayatamaz. ABD de, koalisyon güçleri de, KDP de, bazı Kürt çevreleri de IŞİD faşizmine karşı ortak davranmadan yola çıkarak başta Rojava Devriminde olmak üzere Kürt Özgürlük Hareketi'nin ideolojik ve siyasi çizgisinde saptırma yaratmak isteyebilirler. Bu, onların niyetidir. Ancak PKK de kırk yıllık deneyimi olan bir harekettir. Demokratik sosyalist bir önderliği ve ideolojik çizgisi vardır. Ortadoğu kültürü ve kimliğini kendinde somutlaştıran bir Önderliği vardır. Bu Önderlik kendi çizgisini bu hareketin mayası yapmıştır. Bu açıdan koalisyonun Kobanê'yi vurması üzerinden bazı spekülasyonlar yapmak ne iyi niyetlidir ne de doğrudur. Kaldı ki PKK yeni ideolojik ve politik mücadele vermiyor ki! Bundan sonra da ideolojik ve politik çizgi mücadelesi vermeye devam edecektir.

Diğer bir konu da Kürt Özgürlük Hareketi'nin, PYD'nin, YPG'nin kazandığı prestiji ve etkiyi sürdürüp sürdüremeyeceğidir. Sovyetlerin II. Dünya Savaşında kazandığı prestijin kısa sürede son bulması, hatta özgürlük, demokrasi ve sosyalist güçlerin Sovyetlere bakışının değişmesi ve kuşkulu hale gelmesi durumu yaşanmıştır. Bu tabii ki önemli bir deneyimdir. Sovyetlerin prestij kaybetmesinin önemli bir nedeni, demokrasi cephesinin merkezinde olmasına rağmen kendisini demokratik bir yapılandırmaya kavuşturmamasıdır. Demokratik karaktere kavuşmayınca demokrasi cephesinde kazandığı prestiji kısa sürede kaybetmiştir. Demokrasi, dolayısıyla sosyalizm değerlerinden daha fazla kopmaya başlamıştır. Hatta II. Dünya Savaşındaki zafer yanlışlıklarda ısrarı beraberinde getirmiştir.

Ancak Kürt Özgürlük Hareketi ve PYD'nin böyle bir duruma düşmesi söz konusu değildir. Çünkü demokratikleşme ve demokrasi konusunda çok ileri bir teorik ve pratik düzeye kavuşmuştur. Demokrasi ve demokratikleşmede bırakalım geri kalması, koalisyon güçleri ve Batı demokrasisinden daha ileri bir demokrasi ve özgürlükçü karakteri vardır. Zaten bu nedenle Ortadoğu'da çözüm gücü olacak tek seçenek ve model Rojava Devriminin demokratik karakteridir. Bu açıdan Özgürlük Hareketi'nin etkisi bundan sonra daha da fazlalaşacaktır. Ortadoğu halklarını ve dünyayı daha fazla etkileyecek duruma gelecektir.

Dar hesaplar içine girilmezse Ulusal Kongre 2015 yılının başında gerçekleşebilir

Kobanê Direnişi, tüm dünyada gelişen serhildanlar, dünyadaki demokratik kamuoyunun Rojava Devrimi ve Kobanê Direnişi konusundaki pozitif tutumu ve destekleri, koalisyon güçlerinin Kobanê etrafında IŞİD güçlerini vurması, Türkiye ile Batı ilişkilerinin bozulması, Türkiye-KDP ilişkilerinin eski düzeyin gerisine düşmesi Rojava'da KDP'ye bağlı partiler ve KDP'nin Rojava Devrimi ve Kobanê Direnişine karşı tutumunun değiştirmesine yol açmıştır. Rojava Devrimi ve PYD'nin kabul gördüğü ve meşruiyet kazandığı görüldüğünden Rojava Devrimci güçleriyle yeniden ortaklaşma ihtiyacı duymuşlardır. Önceden yürüttükleri Rojava Devrimini uluslararası alandan tecrit etme, Cenevre görüşmelerinde olduğu gibi dışlama politikalarının çöktüğünü, artık bu politikanın tutmayacağını görünce Duhok'ta PYD ve TEV-DEM'le bir araya gelmişlerdir. Kürt Özgürlük Hareketi, PKK ve KCK'nin de desteğiyle Duhok toplantısı gerçekleştirilmiş ve ortak kararlar alınmıştır. Bu toplantının gerçekleşmesini sağlayan Rojava Devrimi, Kobanê Direnişi, bunun yarattığı sonuçlar ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin teşvikidir. KDP de bu ortamda bu toplantıya ev sahipliği yapmıştır. Eğer samimi olunur, dar hesaplar yapılmazsa Rojava'daki siyasi güçlerin bir araya gelmesi ve ortak kararlar alması önemli siyasi sonuçlar doğuracaktır. Tüm parçalardaki Kürt partilerini ve şahsiyetlerini bir araya getirip başta diplomasi ve ortak savunma olmak üzere ulusal politika ve kararları belirleyerek ulusal kongrenin de 2015 yılının başında gerçekleşmesini sağlayabilir. Tüm Kürt örgütleri sorumlu davranırsa böyle bir gelişme yaratılır. Bu da Kobanê Direnişinin sağladığı büyük ulusal duruş ve yaklaşım olarak tarihe geçer.

"Dünyada halkların, demokrasi güçlerinin ve aydınların Kobanê Direnişine destek olması bu direnişin direncini daha da arttırmıştır. Bu destekler ve Kobanê Direnişi etrafında halkların kalbinin atması kuşkusuz her türlü silah ve maddi destekten daha değerlidir. Halkların ve demokrasi güçlerinin bu desteği olmazsa silahı kullanacak yüksek moralli militanlık ve direniş gösterilemez."

Perşmergenin Kobanê'ye geçmesinin gündeme gelmesi Duhok toplantısının sonucu değildir; bir aydır yürütülen koridor açma çabasının ve mücadelenin sonucu bu durum gündeme gelmiştir. Türk devleti Rojava Kantonlarında ve Kuzey Kürdistan'dan geçişleri kabul etmediğinden üzerindeki koridor baskısını iyi ilişkiler içinde olduğu KDP üzerinden kaldırmayı hedeflemiştir. Mecbur kaldığı için böyle bir formülü ileri sürmüştür. PYD ve YPG de karşı çıkmadığından böyle bir gündem oluşmuştur. Nasıl pratikleşeceği kısa sürede belli olur. Tabii ki oraya güç giderse bu güçlerin kantonun halk yönetimi ve YPG ile uyumlu çalışması gerekir. Mantıklı, doğru ve olması gereken budur.

Bu süreçte gündeme oturan diğer bir konu da çözüm süreci denilen Önder Apo ile İmralı'da yapılan görüşmelerdir. Önder Apo, bu görüşmelerden sonuç çıkmadığını görünce 15 Ekim tarihini vermişti. Böylece Türk devletinin tutumunu netleştirmek istemişti. Zaten Kürt Özgürlük Hareketi İmralı görüşmelerinden bir sonuç çıkmayıp bir oyalamaya dönüşünce artık çatışmasızlığın anlamı kalmadığını ve ortada bir çözüm süreci olmadığını deklere etmiştir. Bundan sonraki tutumunu ve mücadelesini koşullara göre belirleyeceğini ilan etmiştir. Bu, tabii ki yeni bir tutum ortaya koyma ve mücadeleyle Kürt sorununun çözümünü sağlama tutumudur. Kürt halkı demokratik özerklik inşasını ve kendi kurumlarını örgütlü gücüyle kuracak ve buna saldırıldığında da direnişe geçecektir. Özgürlük Hareketi bu konudaki kararlılığını açıkça ortaya koymuştur. Bu tutum, Türk devletini zorlamış, hükümetin akbabası Yalçın Akdoğan'ı onun deyimiyle "*panik atağa*" sokmuştur. Çünkü Kürt Özgürlük Hareketi Kürt sorununun çözümünün olmadığı koşullarda AKP'nin yeni bir seçim sürecine rahat girmesini kabul etmeyeceğini ve mücadeleyi geliştireceğini açıkça ortaya koymuştur. Bundan sonra söze değil, pratiğe bakacağını, ciddi adımlar atılmadığı takdirde bir oyalamaya bir daha izin vermeyeceğini vurgulamıştır.

AKP'nin 2015 için planladığı oyunlar bozuldu

Kobanê Direnişi karşısında AKP'nin politikaları Kürt Özgürlük Hareketi'nin bu tutumunun ne kadar doğru ve yerinde olduğunu göstermiştir. Kürt Özgürlük Hareketi'nin bu tutumu AKP'nin 2015 için planladığı oyunları da bozmuştur. AKP'nin bir taraftan Kürt Özgürlük Hareketi'nin tutumu karşısında paniğe girmesi, diğer taraftan AKP hükümetinin hem bölgede hem de uluslararası alanda herkesle kavgalı duruma düşmesi, Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadele ettiği takdirde sonuç alacağı siyasi bir ortamın var olduğunu göstermiştir. İşte bu ortamda mücadele tarihinin en büyük serhildanları gerçekleşmiştir. AKP tümden iktidarını kaybedebilecek bir direnişle karşı karşıya kalmıştır. Kürt Özgürlük Hareketi'nin tutumu karşısında yaşadığı panik daha da artmış, ne yapacağını bilemez hale gelmiştir. Serhildanlar karşısında AKP hükümeti inisiyatifi kaybetmiştir. Halk, birçok yerde gerçek bir yönetim ve denetim gücü haline gelmiştir. Kürt halkının nasıl dipten gelen bir dalgayla AKP hükümetini götüreceği bir gerçek olarak ortaya çıkmıştır.

Nitekim bunun sonucu Önder Apo'nun yanına gitmişler, HDP'ye başvurmuşlar, bu durumu atlatırsak önemli gelişmeler olabilir, adımlar atılabilir, demişlerdir. Hatta "*Bu geceyi rahat atlatalım biz de kısa sürede bazı şeyler yaparız*" demişlerdir. Önder Apo, AKP hükümetinin Kürtlerin özgürlükteki ısrarını gördüğünü ve Türkiye etrafındaki tehlikeleri fark ettiğini düşünerek ortamı yumuşatıp AKP'ye adım attırmak istemiştir. Bu serhildanlar gerçekten de Önder Apo'nun demokratik siyasal çözüm çabalarına şimdiye kadar gösterilmemiş en büyük destek olmuştur. Önder Apo'nun bu serhildanlardan sonra AKP hükümetine kısa sürede radikal adımları karşılıklı atmalıyız demesi de bu gerçeği ifade etmektedir.

Hükümet bu süreçte yine gayri ciddi yaklaşımlar içine girmiştir. Asayiş tümden sağlansın, asayişi bozacak etkenler ortadan kaldırılsın, ondan sonra adım atarız gibi sıradan insanların bile söylemeyeceği bir tutum göstermiştir. Asayiş sağlamak için de polise daha fazla gözaltı ve tutuklama yetkisi veren yasalar çıkarma yaklaşımını ortaya koymuştur. Önder Apo "***Baskı yasaları çıkarmayla bir yere varılamaz, bu büyük bir yanılgıdır***" demiş, hükümeti paralel adımlar atmaya çağırmıştır. Çözümde yöntemin çok önemli olduğunu vurgulamıştır. AKP'nin yöntemi ise sömürgeci egemenlik kompleksi ve lütuf yaklaşımıdır. Önder Apo bunun kabul edilmeyeceğini söylediği gibi, Kürt Özgürlük Hareketi bu tür yaklaşımları gayri ciddi bulmuştur. Bu nedenle heyete verilen yarım sayfalık ve birkaç maddelik taslağın da ne Yol Haritası ne de çözüm projesi olduğunu, bunun bir teslimiyet dayatmasından başka anlama gelmediğini söyleyerek Kürt sorununu çözmede somut ve ciddi adım görmeden yeni bir çatışmasızlığın var olmayacağını ve tutumunu değiştirmeyeceğini bir daha hatırlatmıştır.

Hükümetin son zamanlardaki tutumu bir çözüm zihniyeti ve projesi olmadığını ortaya koymaktadır. Kobanê Direnişine sahiplenme eylemlerinde onlarca yurtsever devletin polis ve askerinin gözetiminde katledildiği halde, sürekli HDP'yi, Kürt Özgürlük Hareketi'ni ve Önderliğini suçlaması, AKP'nin özel savaşta ve psikolojik harekatta ısrar ettiğini gözler önüne sermiştir. Öyle ki, Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı farklı güçleri kullanacağını bu serhildanlar sırasında açıkça ortaya koymuştur. Hüda-Par'lıların, faşistlerin, Büyük Birlik Partisinin güdümlü faşist çetelerinin, IŞİD yanlılarının, korucuların halka saldırması bunu göstermektedir. Öyle ki, ölenler değil de öldürülenler suçlanmaktadır. Daha önceki polis ve asker tarafından yüzlerce insanın öldürülmesi faili meçhul kalırken, Kobanê serhildanlarındaki onlarca ölüm de bu faili meçhullere eklenmek istenmektedir. Bunun yanında Kürt Özgürlük Hareketi'ni saldırgan, Hüda-Par'ı da mağdur göstererek bu güçlerin saldırılarını meşrulaştırma çabası da yürütülmektedir.

Kürt Özgürlük Hareketi'nin Hüda-Par'a yönelik bir saldırı politikası olmamasına rağmen önceden olduğu gibi yine yurtseverlere saldırılıp katledilmesi, bu güçlerin halka karşı planlı bir saldırganlık içinde olduklarını ortaya koymuştur. Zaten yayın organları sürekli Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı saldırgan bir dil kullanarak yapısını bu tür saldırılara hazırlarken, diğer yandan yayınlarıyla yurtsever Kürtleri tahrik edip gerilim ve çatışma zeminini canlı tutmuşlardır. Son serhildanlarda çatışmaların yaşanmasında bu yaklaşım ve üslubun da önemli rolü olmuştur. Kuşkusuz halka saldırılınca gençler de buldukları silahlarla bu çevrelere karşı kendilerini savunmuşlardır. Bunun sonucu onlardan da 6-7 ölüm yaşanmıştır. Onlarca ölüm görülmezken hep bu ölümlerin gündemde tutulması, sadece bu güçlerin tutumu olmamış, derin güçlerin bunları Özgürlük Hareketi'ne saldırtma politikasının parçası olarak bugünlere kadar sürdürülmüştür. Öte yandan İstanbul'da yapılan IŞİD'in yürüttüğü savaşı onaylayan ve destekleyen bir toplantıda Hüda-Par'ın da bir temsilcisinin olması, bu çevrelerin hala derin güçler tarafından kullanılmaya yatkın olduğunu gözler önüne sermiştir. Kuşkusuz bu güçlerle çatışmanın hiç kimseye yararı yoktur. 1990'lı yıllarda olduğu gibi derin güçlerin Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı kullanılması durumu ortaya çıkmıştır. Bu açıdan bunları bu durumdan çıkarmak, bu yönlü politika izlemek doğrusu olurken ama çeşitli güçlerin her zaman kışkırtacağı düşünülerek de tedbirlerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Hükümet son zamanlarda serhildanlar karşısında sarsılmasının etkilerini Kürt demokratik hareketine, Özgürlük Hareketi'ne ve Önderliğe saldırarak gidermeye çalışmaktadır. Amiyane deyimle mezarlık yanından geçenin korkusunu gidermek için çaldığı ıslığa benzemektedir. Öte yandan "*Ben her türlü baskıyı ve öldürmeyi yaparım ama sen hiçbir tepki gösterme*" biçiminde şaşkın ve haddini bilmez tutumlar göstermektedirler. Kağızman'da üç gerillanın öldürülmesini sessiz karşılayanlar, üç askerin ölümünde yine eski şovenist egemenlikçi tutumu göstermişlerdir. Serhildanlarda onlarca ölüm konusunda tutum ortaya koymayanlar, Bingöl'de polislerin öldürülmesini ağızlarına sakız yaparken bu 'polislerin kanı yerde kalmadı' dedirtmek için olayla ilgisi olmayan insanların öldürülmesine sessiz kalınması da Türkiye'deki yönetim zihniyetinin ne olduğunu ortaya koymaktadır. Şu ortaya çıkmıştır ki; Türk hükümeti ve devleti kültürel soykırımcı, egemenlikçi büyüklük kompleksini bırakmadığı müddetçe Kürt sorununun çözümünde adım atmak zordur. Bu açıdan Önderlik sürekli AKP'nin yöntem ve üslubunu eleştirmekte, AKP'yi gayri-ciddi bulmaktadır. Hatta AKP'nin 2013 Newrozu'nda başlayan süreci kısa sürede bitirdiğini vurgulayarak bu anlayış değişmezse hiçbir şeyin ilerletilemeyeceğini açıkça belirtmiştir. Bu açıdan önümüzdeki dönemde siyasal durumun nereye evrileceği esas olarak da AKP'nin tutumuna bağlı olacaktır. Ancak AKP'nin tutumundan vazgeçeceğini gösteren bir emare de bulunmamaktadır. Kobanê'ye yaklaşım çok hassas bir durumken, bu konuda da sorumsuz yaklaşmaktadır. En son "*Kobanê'nin ismi Ayn Al Arap'tır*" diyerek nasıl bir zihniyete sahip olduğunu ve IŞİD'le suç ortaklığını bir daha ortaya koymuştur. Tabii ki böyle bir hükümet zihniyetinin Kürt sorununda adım atması ve kalıcı bir çözümün ortaya çıkması çok zordur.

Her türlü örgütlenmeyi savunacak bir öz savunma gerekli

Son serhildanlar, Kürt toplumunun daha örgütlü, daha planlı olması gerektiğini ortaya koymuştur. Büyük direniş gücünün örgütlülüğe kavuşturulmasının önemi artmıştır. Bunun da doğru örgüt, yönetim ve kadro anlayışıyla gerçekleşeceği açıktır. Zaten yakın dönemde gerçekleşen **PKK Merkez Komitesi Toplantısı** da bunlara vurgu yapmıştır.

Kürt Özgürlük Hareketi'nin çok yönlü örgütlenmesine, demokratik toplum yapılanmasına ve buna dayalı demokratik özerkliğin inşasına ihtiyaç vardır. Kuşkusuz her türlü örgütlenmeyi savunacak bir öz savunma olmadan da bu yapılanmaların geliştirilmesi ve korunması mümkün değildir.

Demokratik siyasal mücadelenin en önemli bileşenlerinden biri de HDP şahsında somutlaşan demokratik siyasettir. Tüm Türkiye'ye yönelik demokratik siyasetin daha örgütlü ve Türkiye'yi kapsayan bir karaktere kavuşması gerekmektedir. Kuşkusuz akademi, komün, meclis, kooperatif örgütlenmeleri başka kurumların sorumluluk alanına girmektedir. Ancak demokratik siyasetin de Kürdistan ve Türkiye'de il, ilçe yönetimlerini kurmaları, etkili propaganda yapacak örgütlenmelere gitmeleri önemlidir. Mevcut haliyle etkili propaganda yapacak ne il ve ilçe yönetimlerine sahipler ne de propagandayı örgütlü kılacak örgütlenmeler ve kurumlara kavuşmuşlardır. Özellikle yeni bir seçime gidilen bu süreçte bu durum önemli bir zaafiyeti oluşturmaktadır. Bunun da kısa sürede aşılması gerektiği açıktır.

Bu dönemde en hassas olunması gereken konulardan biri de tutuklamalardır. **Tutuklamalar KCK operasyonları mantığıyla yapılmaktadır.** Tümden halkın örgütlenmesini dağıtıp iradesini kırmaya yönelik tutuklamalardır. Bu tutuklamalara başta demokratik siyaset olmak üzere herkesin karşı çıkması ve her tutuklamayı bir serhildan nedeni yapması gerekir. Demokratik siyasetin bu konuda sessizliği ve tutum ortaya koymaması büyük bir zaafiyeti ifade etmektedir. Kendi örgütlü yapısına yönelik bu saldırılara sahip çıkmayan bir örgütün etkili bir mücadele vermesi ve halka sahip çıkması da mümkün değildir. Bu açıdan siyasi soykırım operasyonları tüm demokrasi güçleri tarafından sorun olarak görülmeli, bunun etrafında bir demokratik duruş ve mücadele ortaya çıkarılmalıdır.

■■■

Avrupa'da serhildan hamlesini süreklileştirelim

Kozmik odaların tezgahı ve bölge halklarının tüm tarihsel-toplumsal yaratımlarının tahrip edilmesiyle görevli kılınmış DAIŞ çeteciliği adeta bir veba salgını gibi kadim coğrafyanın tüm birikimlerini tahrip yolunda sınır tanımıyor. Anlaşıldı ki, arkasındaki aktörlerin önüne koyduğu temel görev, açığa çıkan Kürt iradeleşmesinin ve alternatif sistemlerinin tahrip edilmesidir.

Sünni inanç merkezli bloklaşmanın asıl aktörleri, DAIŞ çeteciliğini tam bir koçbaşı işlevsellliğiyle bölge halklarının üzerine salmaktadır. Bunun önünde engel olarak gördükleri ülke, yapı ve coğrafyaları bu çete yapılanmasına kırdırtmaktadırlar. Tam bir ön açıcı piyon güç olarak kullanmaktadırlar. Sünni inanç merkezli bloklaşmanın asıl aktörlerinden olan TC sömürgeci devleti, geliştirdiği politikaların önündeki esas engel ve tehlike olarak özgür Kürt iradeleşmesini görmektedir. Bunun içindir ki, ortaklarıyla birlikte DAIŞ denilen yapıyı en çok Kürdistan coğrafyasına ve halkına saldırtıyor.

Yaklaşık olarak 2 yıldır bu yapılanmanın en yoğun saldırıları Kürt halkına karşı yapılmaktadır. Özellikle Rojava Devrimi'yle ortaya çıkan Kürt özgürlük iradesi ve bunun etrafında görünürlük kazanan alternatif çözüm modeli, bu yapının temel hedefi haline getirildi. Efrîn, Cizîre ve Kobanê'ye kadar Rojava'nın tüm topraklarına vahşi ve tahrip edici saldırı dalgaları geliştirildi. Bu saldırı dalgası giderek tüm Kürdistan coğrafyasındaki Kürt kazanım ve mevzilerine yöneldi. Kürtlüğün ve onun şahsında tüm insanlığın kök hücrelerini bağrında taşıyan Şengal, bu saldırı dalgasının en vahşisine hedef oldu.

Şengal'e yönelen bu saldırı dalgasının ciddiyeti Kürdistan coğrafyasında ve Avrupa'da başta olmak üzere tüm dünyada yaşayan Kürtler tarafından doğru okundu. Bu vahşi saldırganlığın nereden beslendiği ve neleri hedeflediği hem hissedildi hem de doğru değerlendirildi. Bu nedenledir ki sahiplenme duygusu, bir şeyler yapma isteği ve arayışı büyük bir güç olarak açığa çıktı. Şengal katliamının yol açtığı bu hareketlenmenin giderek ivme kazandığı bir ortamda DAIŞ çetelerinin Kobanê saldırısı ve kuşatması gündeme geldi. Saldırı dalgasının büyüklüğünün ve bunun arkasında saf tutan güçlerin gerçek kimlerinin anlaşılması, karşı direnişin büyüklüğünü zorunlu kılıyordu. 40 yıldır yoğun ve zorlu bir mücadelenin içinde büyük bir politikleşmeyi yaşayan Kürdistan halkının bunu görmesi ve gereklerine göre bir tutum alması zor olmadı.

Buradan bakıldığında, Avrupa'daki Kürdistanlıların yaşanan gelişmeleri büyük bir duyarlılıkla ve sorumlulukla takip ettikleri, doğru ve zamanında anlamlandırdıkları söylenebilir. Şengal'e yönelik saldırılar geliştiği günden itibaren bu duyarlılık ve doğru anlama biçme, Avrupa'da yaşayan Kürdistanlıları etkin bir direniş gücü olarak alanlara çıkardı. 30 yıllık mücadele deneyimi ve sahip olduğu örgütlülük düzeyi, etkin ve disiplinli bir direniş pratiğini ortaya çıkardı. Bu direniş Kobanê saldırısı ve kuşatmasıyla daha bir tırmandı ve doruğa ulaştı. Tüm Avrupa ülkeleri yıllardan sonra bir kez daha yoğun kitlesellikle ve sonuç alıcı eylemlerle sürece dahil olmayı ve etkili neticeler almayı başardı.

Kobanê'de direnen ruh, yaratılan yeni Kürdün özgürlük iradesi ve inadından besleniyordu. Bu ruh, Avrupa'da yaşayan Kürdistanlılarda da örgütlü ve eylemci bir direniş bilinci yaratmıştı. 30 yıllık özgürlük mücadelesi tarihinde bu bilinç ve ruh hep ayakta oldu. Direndi ve üzerinde oynanan oyunu boşa çıkararak yüzü ülkesine, kutsallarına dönük yaşamasını bildi. Özellikle geleceğine, özgürlüğüne, iradesine dayatılan saldırıların tehlikeli boyutlara vardığını gördüğü ve anladığı anda büyük bir güç, mücadele azmi ve kararlılığıyla harekete geçmeyi hep başardı. Bunda hiç bir tereddüt göstermedi. Bu gerçeklik, 1990'ların başında geliştirilen topyekun imha konsepti sürecinde, 15 Şubat uluslararası komplo saldırısında, Paris katliamı günlerinde kendisini net bir şekilde açığa vurdu. Şengal ve Kobanê saldırıları sürecinde de geleceğine yönelen tehlikenin büyüklüğünü erkenden anladı ve tüm Avrupa ülkelerine ve meydanlarına Kobanê'nin direniş ruhunu taşıdı.

Kürt Halk Önderiliğine karşı 15 Şubat 1999'da geliştirilen uluslararası komplodan sonra Avrupa'da yaşayan Kürdistanlılar ilk kez büyük bir kitlesellik, yoğunluk ve süreklilikle alanlara çıktılar. Büyük oranda ne istediğini bilen ve hedeflerinde hep bir kitlesel duruş ve eylem pratiği yaşandı. Gelişmelere paralel kademe kademe temposu ve dozajı artan eylemlilik hattı, büyük bir disiplin içinde gerçekleşti. 30 yıllık örgütsel, eylemsel tecrübenin ışığında ufku açık, tutumu net, taleplerinde kararlı kitlesel serhildan dalgası tüm Avrupa sathında gündem belirledi. Bu serhildan dalgasında ortaya çıkan önemli sonuçlar oldu.

Kürt uluslaşmasında kader, duygu ve ruhsal bağ boyutuyla önemli bir şekillenmenin ve ortaklığın yakalandığı görüldü. Yüz yıla yakındır çizilen suni sınırlarla değişik inanç kimliklerinin karşıtlaştırılmasıyla bölgeler, lehçeler arası farklılıkların körüklenmesiyle ve daha da önemlisi üzerinde uygulanan asimilasyon politikalarıyla ulusal ve toplumsal varlığının parçalanmasıyla karşı karşıya kalan Kürt halkı, ulusal ruh ve duygu boyutuyla tam bir atomize olma hali yaşadı.

Bu eylem kampanyası süreci bir kez daha gösterdi ki, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin 40 yıllık amansız mücadelesi ve bu mücadelenin dayandığı güçlü ideolojik temel, sömürgeci uygulamaların yarattığı ulusal tahribatları bertaraf etmiştir. Tarihsel-toplumsal değerlerine bağlanmış, bunun etrafında buluşarak ortak bir duygu ve ruh dünyası yaratmış Kürt ulusal birliği ve bütünlüğü sağlanmıştır. '**Her Yer Kobanê, Her Yer Direniş**' sloganı etrafında alanlara inen kitlenin çeşitliliği, renkliliği bunu gözler önüne serdi.

Ulusal ruh, tarihsel-toplumsal değerlerine bağlanma ve duygu dünyasında ortaklaşabilme esprisinden beslenir. Şengal'le başlayan ve Kobanê ile devam eden süreçte Kürt halkının dünyanın neresinde yaşıyor, hangi ekonomik ve sosyal ortamlarda bulunuyor olursa olsun acıda, endişede, korkuda ve sevinçte aynı duygulanmaları yaşadığını ortaya koydu. Tarihsel ve toplumsal değerlerine bağlandığı ve bunların verdiği bilinçle hayata baktığını gösterdi. Bu anlamda Avrupa'da alanlara akan ve serhildan ruhuyla Şengal'i, Kobanê'yi sahiplenen Kürt gerçekliği, ulusal ruhta buluşmuş ortaklaşmış bir gerçekliğin dışavurumu oldu. Harekete geçiren temel sürükleyici güç, bu duygu ortaklaşmasıydı, bu ruhtu.

■ Son eylemler hem doğrudan halklara dönük diplomasi hem de kurumsal diplomatik faaliyetlere önemli bir alan açmıştır. Görüldü ki halka dayalı bir diplomasi çalışması sonuç alabiliyor. Salt kurumlara dayalı bir 'diplomasi faaliyeti'yle sürece cevap veremeyiz.

■ Artık karşımızda yeni bir savaş türü var, yeni düşmanlar var. Dolayısıyla buna karşı kadro, sempatizan, çalışanların örgüt duruşunun devrimci olması gerekiyor.

■ Böyle bir dönemde liberal, ortayolcu, sistem içi özellikleri aşamayan kadro ve çalışanların devrimci temelde kendisini yapılandırması bu dönemin temel şartıdır. Geçmiş dönemlerdeki gibi çalışma tarzı ile bu yeni döneme cevap veremeyiz.

Ulus bilinci gelişmiş, ortak bir ruhta buluşmuş bu kararlı ve direngen halk gerçekliği Avrupa genelinde geliştirdiği büyük eylemsel kampanyada Rêber Apo'nun demokratik ulus anlayışının izinde olduğunu da ortaya sermiştir. Karşı karşıya bulunduğu büyük katliam tehdidi ve saldırılara karşın ulusal onur, değer ve varlığını koruma kararlılığıyla alanlara akarken, hiçbir halka, inanca ve kiliğe düşmanca yönelmedi. Kendi değerlerinin öz savunmasına etkin sahiplenirken, hiç kimsenin değerlerine saldırmadı. Tüm kimliklerin -ulusal, inançsal, kültürel- eşit ve birlikte yaşama haklarının olduğunu ve bunun insanlığın ve toplumsallığın gereği olduğunu bilerek yaklaştı.

Esas olarak Şengal'de, Kobanê'de direnen ve kararlılıkla öz savunmasına yönelen ulusal ruh, Rêber Apo'nun Demokratik ulus ruhudur. Bu bilincin açığa çıkardığı büyük kararlılık ve direniş ruhu, bugün tüm dünya halkları tarafından da daha iyi görülmeye, anlaşılmaya başlandı. Kürt halkının Avrupa'da Kobanê direniş ruhuyla geliştirdiği yaygın ve etkin eylem kampanyasında bu ruh ve bilinç temsil edildi. Bu doğru ve kararlı temsil, halkımızın eylemsel hamlesini doğru anlasılmasını, daha görünür hale gelmesini ve sonuç almasını getirdi. Vahşi DAIŞ çeteciliğinin halkımıza dayattığı katliamın insanlık vicdanında yarattığı hareketlenme kadar halkımızın tüm alanlarda demokratik ulus bilinciyle direnmesi, eylemlerin etkisini ve sonuç alıcılığını getirmiştir. Bu eylem kampanyasında Avrupa halklarına direkt dokunabilme, kendini anlatma ve önemli oranda anlasılma sağlanabilmiştir.

Bu gerçeklik hem doğrudan halklara dönük diplomasi hem de kurumsal olarak diplomatik faaliyetlere önemli bir alan açmıştır. Görüldü ki, halka dayalı bir diplomasi çalışması sonuç alabiliyor. 1990'lardan bu yana kurumlardan çıkamayan, masabaşı 'diplomasi faaliyeti'nin kendisini gözden geçirmesi gerektiğini son halk hareketliliği ortaya çıkartmıştır.

PKK ve onun çizgisinde gelişen direniş, insanlığın ahlaki, vicdani temsilini yapmaktadır. Bu gelişme, uluslararası egemen sistemin halkımıza ve onun öncülüğüne dayattığı gayri insani, gayri ahlaki ve gayri vicdani tüm dayatmaları sorgulanır hale getirmiştir. Nitekim daha şimdiden PKK yasakları, 'terörizm' yaftaları sorgulanır hale gelmiştir. Avrupa kamuoyu nezdinde bu yaklaşımların ve yakıştırmaların meşruiyeti önemli oranda sorgulanır hale gelmiştir. Yaşanan bu gelişme özellikle kamuoyuna dönük diplomatik çalışmaların alanını oldukça genişletmiştir. Genişleyen bu alan doğru değerlendirildiğinde halkımıza ve haraketimize dayatılan gerici sistem kuşatma ve tecridi büyük oranda zorlanacaktır. Keza daha şimdiden geliştirdikleri haksız, gayri insani kararları rahatlıkla savunamaz duruma geldiler.

Kürdistan'da ve Avrupa'da halkımızın geliştirdiği direniş, kurumsal düzeyde de önemli imkanlar açığa çıkarmıştır. Bu direniş, tüm güç ve çevreler üzerinde haklı bir saygınlık yaratmıştır. Kürdistan halkı, onun direnen gerillası büyük bir ilgi merkezi haline gelmiştir. Bu direnişin, insanlığın ahlaki ve toplumsal değerlerinin savunulması direnişi olduğu, giderek daha iyi anlaşılmaktadır. Aynı zamanda yenilmez bir direniş gücü olma gerçekliği herkesi kab ule zorluyor. Bu nedenle de, kurumsal ilişki arayışları ve ilgisi giderek gelişiyor. Buna göre hazırlıklı olmak, kendini donatmam ve ortaya çıkan imkanları değerlendirmek dönemin en önemli görevi olmaktadır. Halkın büyük özveri ve fedakarlıklarla geliştirdiği direnişin ortaya çıkardığı sonuçları kazanıma dönüştürmek, halkımızın ve mücadelemizin hizmetine sunmak, ciddi bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Artık karşımızda yeni bir savaş türü var, yeni düşmanlar var. Dolayısıyla buna karşı kadro, sempatizan, çalışanlarının örgüt duruşunun devrimci olması gerekiyor.

Avrupa'da yaşanan halk serhildanının açığa çıkardığı bir başka önemli sonuç ise tüm Kürdisanlılarda yaratılan ulusal duygu ve ruha denk düşen bir örgütlülüğümüzün olmadığı gerçekliğidir. Ülke ve halk olarak büyük tehlikelerle karşı karşıya kalındığında alana çıkmakta tereddüt etmeyen bir halk gerçekliği var. Büyük bir duygu ve ruh birliğiyle mücadelenin yarattığı değerleri sahiplenmek için harekete geçmekte tereddüt etmiyor. Ama bu sürekliliği olan ve örgütlü bir bilince kavuşmuş olmaktan uzaktır. Kendisi tehlikeyi anladığında ve hissettiğinde alana çıkan bir çizgidedir. Politikleşmiş gerçekliği ve yılların tecrübesi bu tür anları kestirmesini sağlıyor. En kritik anda büyük bir güç olarak değerlerini sahiplenmek için ayağa kalkıyor, kalkabiliyor. Ancak bu duyarlı ve politik olma gerçekliğinin sunduğu elverişli ortam, süreklilik kazanmış bir örgüte dönüştürülebilmiş değildir. Bu halk gerçekliği daha büyük ve etkin bir örgütlülüğü hakediyor. Buna açık olduğu da tartışılmazdır.

Dolayısıyla bu yeni süreç aynı zamanda zaman zaman tıkanma yaşadığımız diplomasi, kültürel çalışmalar, yeni kitlelere ulaşma, Halk Meclis'lerini kurumsallaştırma konusunda Avrupa örgütümüze de büyük fırsatlar sunuyor.

Biliniyor ki, süreklilik kazanmış bir hareketlilik ancak örgütlülük düzeyiyle orantılı gelişebilir. Örgütlenmiş güç, ihtiyaç duyulan her anda harekete geçebilecek güçtür. Bu, özgürük hareketinin planladığı ve yürüttüğü hamlelere göre anında refleks verebilen bir güç gerçekliğini tanımlar. Böyle bir güç, tehlike gelip kapıya dayandığında değil, önceden harekete geçme kabiliyetinde olan bir güçtür. Buradan bakıldığında Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin en çok ihtiyaç duyduğu kitlesel güç, böylesi bir güçtür. Çünkü halk olarak, ulus olarak hala soykırım tehlikesi ve tehdidini atlatabilmiş değiliz. Yakın tarihimiz ve hatta güncel durum bunun böyle olduğunu yeterince göstermektedir. Soykırım tehlikesi altında yaşayan bir halkın, tehlike gelip kapıya dayandığında değil, sürekli bir hareketlilik içinde olması bir zorunluluktur. Bunun da örgütlendirilmiş halk gerçekliğiyle mümkün olacağı tartışmasızdır.

Mücadeleden etkilenmeyen, onun yarattığı ulusal bilinçle, duyguyla ve ruhla tanışmayan insan yok gibidir. Bu Avrupa'da yaşayan Kürtlerin önemli bir kesiminin mücadeleye ve örgütlülüğe açıklığını gösterir. Olağanüstü gelişmelerin yaşandığı dönemlerde sahaya inen kitle gücü dikkate alındığında bunun böyle olduğu rahatlıkla görülecektir. Örgütsel olarak büyümek, gelişip yayılmak, Halk Meclislerini kurumsallaştırmak için büyük bir ortam ve imkan mevcuttur. Bu fırsatın yeterince değerlendirilmediği açıktır. Burada işte kadro gerçekliği karşımıza çıkıyor. Kürdistan'da büyük direnişin gerçekleştiği bir dönemde liberal, ortayolcu, sistem içi özellikleri aşamayan kadro ve çalışanların devrimci temelde kendisini yapılandırması bu dönemin temel şartıdır. Geçmiş dönemlerdeki gibi çalışma tarzı ile bu yeni döneme cevap veremeyiz.

Soykırım tehdidi altında bulunan bir halkın fert fert, aile aile, semt semt örgütlenerek kendisini güç haline getirmesinin dışında bir öz savunması olamaz. Tüm deneyimler ortaya koydu ki, soykırım tehditleri ve saldırıları ancak örgütlü iradeyle ve onun eylemiyle boşa çıkarılabilir.

Şengal ve Kobanê'de ulusal onuru ve değerleri büyük fedakarlıklarla ve kahramanlıkla savunan direnme ruhu tüm Avrupa'ya taşınmış, sahiplenilmiştir. Bu direniş DAIŞ ve başta Türk devleti olmak üzere arkasındaki tüm güçleri teşhir edilmesinde önemli rol oynamıştır. Uluslararası kamuoyunun vicdanına dokunmayı başarmıştır. Dokunulan bu vicdanlar harekete geçirilmiştir. DAIŞ'e karşı bazı güçlerin harekete geçirilmesinde pay sahibi olmuştur. Ayrıca bu direniş tutumuyla ve pratiğiyle birçok farklı kesim ve yapıyı buluşturmuş, ortak hareket etmenin zeminini açığa çıkarmıştır. Açığa çıkan ve harekete geçen bu büyük kitlesel güç, örgütsel büyümenin ve genişlemenin yeni imkanlarını sunmuştur. Halklar ve sivil toplum alanlarına dönük daha sonuç alıcı ilişkilere ulaşmanın zeminini güçlendirmiştir. Katliam tehlikesinin devam ettiği bu dönemde hız kesmeden, gevşemeden ve rehavete yer vermeden sürekli hareket halinde olmak gerekiyor. Bunun için de sürekli büyüyen bir örgüt olmak temel hedef oluyor. Temel görev budur.

■■■

Demokratik uluslar, akıl düzeyinde bir bilinçlilik içerecek zihniyet ve düşünce birliğini ifade eder, ondan oluşurlar

Duran Kalkan

"Pratikte başarıyla iş yapan ve yaşayan kişilik haline gelebilmek için öncelikle bir zihniyet yapılanmasına ihtiyacımız var. Bu nedenle zihniyet tartışmalarını devrimimizin en temel çalışması olarak ele alıyoruz. Mücadelemizin başından itibaren de bu böyle oldu. Nitekim PKK bir zihniyet devrimi olarak ortaya çıktı."

Kobanê'de ölümsüzleşen Arîn Mîrkan ile Abbas yoldaş...

Zihniyet darlığı, sığlığı ya da farklılığı bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Aslında bütün pratik yetersizliklerin altında bu durum var. Yetersizlikleri her ne kadar tarzla, başkalarıyla veya farklı nedenlerle izah etmeye çalışsak da esas kaynak dayandığı zihniyettir.

Her uygulamanın altında bir zihniyet yatar. O zihniyetin ne olduğunu da uygulamanın kendisi veriyor. Uygulamalar, Önderlik çizgisi ve parti kararlarının dışında kalıyor ve çelişiyorsa, demek ki zihniyetimiz farklıdır. Farklı demek, kuşkusuz bütün olarak "karşıt demek" anlamına gelmiyor. Yani eksik, muğlak, dar, sistemsizdir ya da karmakarışıktır. Bunlar da uygulamada gerekli olan başarılı sonuçları almayı engeller. Nitekim bu kadar emeğe ve çabaya rağmen, bu kadar cesaret ve fedakarlığa rağmen pratik sonuçlar ortada.

Halkın beklentileri, çizginin gereklilikleri, Önderliğin eleştirileri ve pratiğimizin açığa çıkardığı sonuçlar net; bizden özeleştiri isteniyor. Bu gerçek en hafif deyimle yetersiz kalmayı, tam başarılı olmamayı ifade ediyor. Neredeyse "*en iyi olan bu durumdur*" diyeceğiz. Bırakalım çok yetersiz de olsa bir şeyler katmayı; zarar veren, tersine götüren, çıkmaza sokan; örgüte, partiye yük yükleyen sonuçlar da hiç az değil.

Bütün bu sorunları ortadan kaldırmanın birinci yolu nedir diye sorulduğunda, Önder Apo en son talimatta ifade etti; "*zihniyet devrimidir.*" Yani zihniyet sorunlarının çözümü; zihniyet darlığının, farklılığının, yüzeyselliğinin, parçalılığının, karmaşıklığının giderilmesidir. Derinlikli bir zihniyet devrimiyle yaşadığımız ortamı tam anlayan ve ona göre yaşama gücünü gösteren bir noktaya gelebiliriz. Önder Apo, kendisinin yaptığının da bu olduğunu ifade ediyor. İçinde bulunduğumuz dünya koşullarında yaşamaya çalışıyor. "*Savunmalarının da böyle bir yaşam mücadelesinin gereği olduğunu, bir parçası olduğunu, yaşaması için gerekli mücadelenin araçları olarak hazırlandığını*" ifade ediyor. Savunmalarla Kürdistan özgürlük mücadelesi ve küresel düzeyde insanlık mücadelesi ile arasında böyle bir bağ kuruyor.

Her şeyden önce bizlerin olaya böyle bakması gerekiyor. Bizim de doğru yaşam sorunlarımız var. Bu yaşamda iz bırakmak hem hakkımız hem de görevimizdir. Yaşamımızın böyle bir anlamı ve değeri olmalı. Yoksa "*Bu sorunlar sadece birilerine aittir, birilerinin omuzlarına yüklenmiştir, diğer insanlar bundan muaftır, onlar için böyle sorunlar yoktur*" diyemeyiz. Kürdistan'da, bölgede ve dünyada yaşayan her insan, Önderlik gibi yaşamı bilerek ve anlayarak, hakkını vererek yaşamak zorunda. İnsan olmanın gereği bunu öngörüyor. İnsan olarak gelişmişlik, böyle bir yaşama ulaşmak olarak ifade ediliyor.

Yaşama karşı sorumluluk duymak, yaşamın kendi elimizle yaratıldığını bilmek ve onun yaratıcısı olmaya karar kılmak, güç getirmek önemlidir. Başkalarının üzerinden, onların desteği ile var olan imkanlar dahilinde yaşamak anlamlı değildir. Bu, en iyi boyutuyla kadercilik oluyor; var olana teslim olmayı ifade ediyor. Öyle bir zihniyetin ve anlayışın da yenilik yaratma, yaşam zenginliğine ulaşma, dolayısıyla iz bırakma imkanı yoktur. Aslında yaşam denmeyecek bir pratik olarak geçip gidiyor. Böyle olmaması ve özellikle de mücadelede gösterilen bu kadar cesaret ve fedakarlıkların yeterince anlam bulması için zihniyet yapılanmamızı en azından yaşadığımız dönemin sorunlarına cevap olacak derinliğe ve kapsama ulaştırmamız gerekiyor. Yani yaşam gerçeğini, yaşam sorunlarını, onların çözüm yollarını anlamamız gerekiyor. Yaşam sorunlarını çözen güç olabilmek için, çözümün tarzını, üslubunu, temposunu yakalayabilmek için, pratikte başarıyla iş yapan ve yaşayan kişilik haline gelebilmek için öncelikle böyle bir zihniyet yapılanmasına ihtiyacımız var. Bu nedenle **zihniyet tartışmalarını devrimimizin en temel çalışması olarak ele alıyoruz.** Mücadelemizin başından itibaren de bu böyle oldu.

PKK bir zihniyet devrimi olarak ortaya çıktı.

Kürtler için bir aydınlanma hareketi, yeni bir zihniyet oluşumu olarak doğdu, gelişti. PKK'nin birinci anlamı ve tanımı budur. Kültürel soykırımı yürüten güçler de bunu böyle tanımlıyor ve söylüyorlar. Bir psikolojik savaş belgesi son 8-10 yılda Kürdistan'da Türkiye Cumhuriyeti adına izlenen politikaları özetliyor. Temeline şunu koyuyor; "*Zaten Kürtlerin bir kısmını kazanamamıştık, bir kısmını da PKK değiştirdi; dolayısıyla kazanamadıklarımız ve kendisinin değiştirdiklerinden karşı bir toplum oluşturma sürecine girdi, o halde bütün mücadelemiz bu karşı toplum olmayı ortadan kaldırmaya yönelmeli.*" Özel savaş kapsamında yürüttükleri ekonomik, sosyal, kültürel, askeri bütün faaliyetlerini bu amaca yöneltiyorlar. Burada geçen "*Karşı bir toplum olma*" tespiti önemlidir. Ne anlama geliyor? Kuşkusuz farklı bir zihniyet kazanmak anlamına geliyor. Ayrı bir paradigma yedirme; yaşam ölçüleri, kültür ve kimlik kazanmayı ifade ediyor.

Zihniyet kırımı, zihniyet yitimi..

Önder Apo savunmalarda toplum olmayı, ulus olmayı en başta zihniyet oluşumu olarak tanımladı. Marksizmin, liberalizmin çeşitli ekollerinin ulus teorilerini eleştirirken, en temel husus olarak zihniyet-düşünce durumunu öne çıkardı. Aslında onlar da ruh ve duygu birliğinden bahsediyorlardı. Duygu ve ruh birliği ileri düzeyde bir zihniyet birliğini ifade eder, onsuz oluşmaz. Fakat bunlar akıl düzeyinde bir bilinçlilik anlamına gelmiyor. Oysa Önder Apo, "***Demokratik uluslar akıl düzeyinde bir bilinçlilik içerecek zihniyet, düşünce birliğini ifade eder, ondan oluşurlar***" dedi ve kırk yıllık mücadele ile de yeni bir zihniyet ve bu zihniyet etrafında toplanmış yaşayan bir yeni toplum oluşturmaya çalıştı. Dikkat edilirse PKK'nin gelişimi böyledir ve bu boyutuyla sistemden kopuyor, ayrı bir yapı ve topluluk olarak ortaya çıkıyor. PKK topluluğunu diğer topluluklardan ayıran temel etken zihniyet etkenidir. Yaşam ölçüleri, redkabul ölçülerindeki farklılıktır. PKK'yi bir arada tutan, bir toplum haline getiren kendine ait zihniyeti oluyor. Diğer toplumlardan ve düzenden ayıran da bu zihniyet farklılığı oluyor.

Demek ki zihniyet oluşumu çok önemlidir, birinci sırada geliyor. Biz pratikten, örgüt ve eylemden bahsedeceksek, bu konuda başarı ve zaferler hedefleyeceksek, bilmeliyiz ki, öncelikle bunun zihniyetini oluşturmamız gerekiyor. Kapsam, derinlik, sistem bakımından böyle bir zihniyet gücü yaratılmazsa, pratikte zafer ve başarı hayalden öteye, sözden öteye bir değer ifade etmez; kesinlikle sonuç vermez. Her şeyden önce **pratik zaferin, zihniyette kazanılması gerekir.** Zihniyet temelinin oluşturulması, zaferin zihniyetle aydınlatılması gerekiyor. Pratik başarılar, bu temelde yürütülmesi gereken işler zihniyet ve düşünce gücüyle aydınlatıldığı oranda PKK mücadelesi gelişiyor, başarı kazanıyor. Önderliksel düzey bakımından başarının ölçütü kesinlikle budur.

Bizler açısından durum biraz daha farklı; aydınlatılanı kavradığımız, anladığımız, benimsediğimiz ölçüde başarı kazanıyoruz. Kendimizin zaten çok aydınlatıcılığı olmuyor ama hiç olmazsa aydınlatılanı, ortaya çıkartılanı kavrama ve anlama gücünü göstermeliyiz. Bu konuda kavrama ve anlama, benimseme, özümseme gerçekleştiği; yeni bir zihniyeti gerçekten edindiğimiz oranda, "*örgütlenmiş ve eyleme geçmiş hakikat*" denen kadro haline geliyoruz, militanlaşıyoruz. Böyle pratikleşiyoruz. Öncülük yapan, başarılı pratikler yürüten, PKK devriminin köşe taşları olan, onun pratikte gelişimini ve başarısını yaratan kişilikler kesinlikle böyle ortaya çıkıyor ve bu gerçekliği ifade ediyorlar. Başka türlü durumun izahı, ifadesi mümkün değil.

Bu noktada önemli bir problemimiz de yeni bir zihniyet edinmeyi nasıl sağlayabileceğimizdir. Aslında bunu

en başından itibaren ne kadar problem edindiğimiz tartışmalıdır, edinip edinmediğimiz çok belli değil. Fakat bir taraftan Önderlik eleştirileri, diğer taraftan pratik mücadelenin gelişiminin yarattığı sorunlar, ağırlaşan görevler, istesek de istemesek de bizleri, içine girmiş olduğumuz pratik ortamı daha derin anlamaya, anlayarak katılmaya zorluyor. Zorunluluktan dolayı böyle bir istek uyanıyor. Eğitim arayışı ve isteğinin gelişmesi; bu yönlü gerçekten samimi yaklaşım ve çaba göstermenin çok önemli bir nedeni bu oluyor.

Önderlik önceden de söylüyordu, savunmalarda da var, uluslararası komploya karşı mücadelenin program yol ve yöntemlerini ortaya koyduktan sonra pratik duruma bakarak "*daha açık ve net görüyorum ki kadrolarla zihniyet farklılığımız var. Pratikte istediğimiz başarıyı elde edemeyişimizin, bu kadar kadro gücünün cesaret ve fedakarlığına rağmen, istenen başarıyı elde edememesinin altında zihniyet parçalılığı, darlığı, zihniyet farklılığı ve yüzeyselliği yatıyor*" dedi. Önderlik buna ilk manifestoda "**zihinsel sömürgecilik**" demişti, son savunmalarda da "**zihniyet kırımı, zihniyet yitimi**" diyor. Kürdistan üzerindeki sömürgeciliği değerlendirirken birinci özelliğinin zihniyet üzerinde yarattığı bağımlılık, köleleştirme olduğunu tespit ediyor. Zihniyet bağımlılığı oluştuktan sonra birey ve toplum kendi çıkarlarını göremez ve anlayamaz, kendi çıkarları için eylem yapamaz hale gelir.

Başkaları için düşünen, başkaları gibi düşünen, başkalarının çıkarlarını kendi çıkarları sanan birey ve toplum ile hiçbir şey yapılamaz. Çünkü kendisi olmaktan çıkmıştır. Önderlik "***Köleliğin en ağırını, en derinini, sömürgeciliğin en tehlikelisini, zihniyet boyutunda olan sömürgecilik***" olarak tanımladı. Kırk yıllık PKK mücadelesi, aslında böyle bir zihniyet sömürgeciliğini, zihniyet kırımını ortadan kaldırmak, yeni bir zihniyet ortaya çıkartmak ve bunu özümseyen kadrolar, militanlar, yurtseverler ve giderek demokratik toplum-ulus dediğimiz topluluğu yaratmak içindir. Bu nedenle de zihniyet ve vicdan devrimini tüm kadro ve sempatizanların önüne birinci ve temel görev olarak koydu. Önderlik "***Zihniyet ve vicdan devrimi olmadan, değil başaran bir kadro haline gelmek, dürüst bir insan olmak bile mümkün değil***" dedi. Bu kadar net belirleme yaptı.

Mevcut savunmalar aslında Önderlik zihniyetine ulaşmayan ve anlamayan; dolayısıyla kapitalist modernite sisteminin, soykırım rejiminin, devletçi uygarlık yapısının yarattığı zihniyet sistemini kıramayan ve aşamayan kişilikte zihniyet devrimi yaptırtmak içindir. Savunmalar kapitalist modernite sisteminin; bundan hareketle Fransız devrimiyle ortaya çıkan modern düşünce ve akımlar olarak tanımlanan bütün düşünce sistemlerinin, dikkatli ve ölçülü ama kapsamlı ve derinlikli eleştirisini ifade ediyor. Aynı zamanda bütün uygarlık tarihinin zihniyet gerçeğini de sorguluyor, zamanına göre anlamlandırmaya ve günümüz için onlardan ders çıkarmaya çalışıyor. Bütün bunları değerlendirerek 21. yüzyılın başında olması gereken özgürlükçü düşünce çerçevesini kapsamlı, derinlikli ve sistemiyle ortaya çıkartıyor. Bu temelde hem kadrolar, hem de toplum olarak bizlerin, zihniyet üzerinde etkisi bulunan bütün düşünce yapılarını değerlendirmesi ve eleştirmesi; bunlardan alınacakların alınması, atılacakların sökülüp atılması, mahkum edilmesi ve aşılması gerektiğini ifade ediyor. Bu, büyük bir aydınlatmayı içeriyor. Yeni bir bakış açısı, düşünce sistemi ortaya çıkarıyor.

Elimizde mevcut zihniyet duruşumuzu tarihsel bir perspektifle ama bugün var olan bütün boyutlarıyla temelinde analiz eden ve eleştiren bir düşünce gücü var. Önderlik savunmaları böyle bir gücü ifade ediyor. Bu güç, bizi yeni arayışlara; kendimizi eğitmeye ve düşünce sistemimizi değiştirmeye yöneltiyor. Bu güç olmazsa, bizde böyle bir arayışın çok fazla gelişeceği görünmüyor. Aslında bu, bizler açısından ciddi bir eksiklik fakat bu biçimde de olsa arayış kötü değil, iyidir. Buradan da insan sonuç alabilir ama en iyisi bu değil, olması gereken bu değil. Birilerinin dıştan dayatmasıyla kişilerin, grupların zorlamasıyla arayışa girmek, iyi ve yeterli bir insan duruşunu ifade etmez. Peki, yeterli olan nedir? Herhangi bir zorlama olmadan insan, kendi duruşu, düşünce gücü ve yapısıyla arayış içinde olabilmeli, yönelebilmelidir. Birilerinin yöneltmesiyle olmamalıdır. Fakat dikkat edelim bizde öncelikli olan bu yöneltme oluyor. Yöneltmede de Önderliğin geliştirdiği düşünce gücünün, mücadelesinin etkisi var.

Bu anlamda savunmaların bizim zihniyet duruşumuza karşı bir savaş olduğu iyi anlaşılmalıdır. Savunmaları okurken, değerlendirirken farklı bir biçimde ele alınmamalı; bunun esas olarak bizim düşünce kalıplarına, zihniyet durumlarına dönük bir savaş yürütmek olduğu, en derin ideolojik mücadeleyi içerdiği görülmelidir. Önderlik, bu çalışmaları partiyi kendi zihniyeti üzerinde örgütlü hale getirmek, kadroları kendilerine göre değil, parti çizgisinin ve zihniyetinin gereklerine uygun hale getirebilmek için yürütüyor; böyle bir mücadeleyi sürdürüyor. Savunmalar aslında böyle büyük bir zihniyet-düşünce mücadelesini yürütmenin araçları oluyorlar.

Önderlik zihniyet-düşünce çalışmasını geçmişte de yapıyordu; PKK için, Önderlik çalışmaları için yeni değil. Bu tarz mücadele Kürdistan üzerindeki kültürel soykırım rejiminden, egemenlikten kaynaklanıyor. Bu çerçevede PKK devriminin özü ve esası, bir vicdan ve zihniyet devrimi oluyor. Buna kişilik devrimi de dendi. Şimdi kırk yıllık bu mücadele süreci, Kürdistan ve Ortadoğu'da büyük bir devrim dalgası ortaya çıkardı. Bu dalga, dünyayı da etkiliyor. Mevcut savunmalarla, bu temelde gelişen mücadelenin sonuçlarıyla bütün insanlığa ve dünyanın değişik alanlarına giderek yansıyan hale geliyor. Bunlar önemli gelişmelerdir. Bizleri de etkileyen, böyle bir arayışa iten birinci etken budur.

Örgüt ve eylem gerçeği bizden başarı istiyor

Peki, arayışın tek sebebi bu mudur? Tabii ki değil. Yaşam ve mücadele içerisindeyiz. Anlasak da anlamasak da, gereklerini yerine tam getirsek de getirmesek de fiili olarak bir ortamda bulunuyoruz; bulunduğumuz ortamın üzerimize yüklediği görev ve sorumluluklar var. Bizi yapmakla yükümlü kıldığı işler var. Bu işlerin giderek derinleşmesi, karmaşıklaşması, büyümesi de bizleri arayışlara itiyor. Bu işleri başarabilmek ya da en azından yaşayabilmek için olsa bile arayış zorunlu hale geliyor. Dikkat edelim değişen dünya koşulları, Kürdistan'da ortaya çıkan durum, Ortadoğu'daki savaş, Güney'deki gelişmeler, Rojava Devrimi, Kuzey'de Kürt sorunu üzerinden yaşanan mücadele, Kürt sorununu çözmenin ve özgür yaşama ulaşmanın zorlukları ve sorunları; bu ortamda kalmak, bu cephede ve alanda olmak isteyenler için bir şeyleri anlamayı gerektiriyor, zorunlu kılıyor. Böyle olmazsa, bırakalım yeni gelişmeler yaratmayı, yaşamak bile mümkün olmaz. Kısaca belirtirsek; biraz insanca yaşam yaratmak ve yaşamak için hele ki bir devrimci, demokratik militan kadro olarak var olabilmek, yaşayabilmek için bir şeyleri anlamamız ve yapmamız gerekiyor.

Bu kadar eğitim isteğinin, düşünce yoğunlaşmasının, arayışının altında yatan gerçek budur. Bu önemli iki etken birleşerek bizi arayışlara itiyor. Öncelikle bu gerçeği kabul etmemiz lazım. Yani bunun ne demek olduğunu bilmeli ve kendimizi kandırmamalıyız. Bu durum çok kötü değil ama olması gereken de değil. Olması gereken, zorlamalarla değil, kendi yaşam bilinci ve yaşama değer verme gücüyle bir arayışa girmekti. Bu olmuyor ve bizim bir eksikliğimiz. Tabii ki, böyle bir durumun olumsuz yönleri var. Öncellikle zorlama etkenlerle kendini şekillendirmeye götürüyor. Özgürce bir arayışa, düşünce gelişimi ve tartışmaya yol açmıyor. Sanki bir memur gibi var olanı kavramayla sınırlı kılıyor. Fakat bununla birlikte cevap olma gereğini de ortaya çıkartıyor. Zorunluluklar sonucu olsa bile böyle bir arayışa girmek kötü değil.

Elbette Önderliği de bu düzeyde düşünce arayışına iten pratik etkenler vardı. Kapitalist emperyalizmin Kürdistan ve dünyada yürüttüğü saldırılar söz konusuydu. Kürdistan'a dayatılan kültürel soykırım rejiminin etkileri vardı. Önderlik savunmalarda Kürt sorunuyla, özgürlük sorunuyla, sosyalizmle nasıl tanıştığını; kendisi açısından bu sorunların ne anlama geldiğini ve nerede, nasıl ortaya çıktığını ifade ediyor. Somut olarak yaşadıklarını dikkate alıyor, göz önüne getiriyor; oradan anlam çıkartmaya, düşünce gücü ve zihniyet duruşu oluşturmaya çalışıyor. Bunlar çok somut durumlardır. Demek ki, yaşamın cevap verilmesi gereken gerçekleri böyle bir zihniyet oluşumuna itiyor. Bizde yaşanan daha farklı; yaşam gerçeklerinin ötesinde, mücadelenin ihtiyaçları ve Önderliğin düşünce gücü olarak geliştirdiği -bu temelde bize yöneltti- mücadele buraya götürüyor.

Bu noktada dikkate almamız gereken iki temel husus öne çıkıyor. Birincisi Önderlik düşüncesidir. Bizleri böyle yeni düşünce arayışına iten bir düşünce gücü var; onu dikkate almamız, görmemiz, anlamamız gerekiyor. O halde öyle bir düşünceyi anlamak, özümsemek ile yükümlüyüz. Tartışırken, düşünce oluşturmaya çalışırken keyfimize göre, rastgele ve darmadağınık değil, bizi buraya yönelten gerçeği dikkate alarak yaklaşmalıyız. O da Önderlik zihniyetidir, ideolojik mücadele kapsamında Önderliğin bize yönelttikleridir. Bizim de buna göre bir zihniyet-düşünce durumu oluşturmamız gerekir. Yani dikkate almamız ve anlamamız gereken etkenler var. Öyle kendi başımıza bu işi yapmıyoruz. Önderlik düşünce gücü, bizden kendisini anlamamızı, ona göre hareket etmemizi istiyor. Özce bizi yönlendiriyor, bunu görmemiz lazım. İkincisi, yaşadığımız mücadele gerçekleri ve taşıdığımız tarihsel sorumlulukların dayattıklarıdır. Özgürlük devriminin pratik sorunları, kadar bir eğitim gücünü, eğiticiliği ifade ediyor. İnsanın her şeyine hitap ediyor; duygusuna, ruhuna, düşünce gerçeğine, davranışlarına, vicdanına, beynine yani bütün duyularına hitap ediyor. İnsan olarak duyarlı oldukça, o duyarlılığı içeren bütün öğelerine hitap ediyor. Özgürlük devrimi düzeyimiz bu kadar zengin, derin, kapsamlı bir gelişmeyi ifade ediyor. Do-

"Pratikte istediğimiz başarıyı elde edemeyişimizin, bu kadar kadro gücünün cesaret ve fedakarlığına rağmen, istenen başarıyı elde edememesinin altında zihniyet parçalılığı, darlığı, zihniyet farklılığı ve yüzeyselliği yatıyor..."

örgüt ve eylem gerçeği bizden başarı ve zafer istiyor, bu mücadeleyi zafer çizgisinde başarıyla yürüten olmamızı istiyor. O halde bizim de bunlara cevap verecek bir zihniyet oluşturmamız gerekir.

Düşünce ve zihniyet tartışmalarımız, eğitim çalışmalarımız bu iki ana hedefi gerçekleştirirse, sonuç vermiş olur. Zaten iki konu birbiriyle bağlantılıdır. Önderlik zihniyetinin özümsenmesi demek, içinde bulunduğumuz koşullarda özgürlük devriminin görev ve sorumluluklarını başarıyla yerine getirecek bir düşünce gücüne ulaşmak demektir. Bunun dışında bir Önderlik zihniyeti yok.

Eğitimle Önderlik zihniyetini özümseyebilir, düşünce gücümüz haline getirebiliriz. İçinde bulunduğumuz koşullarda hem savunmaları inceleyerek teorik olarak doğrulara ulaşma imkanımız var hem de yaşanan devrimin pratik gerçekliğine bakarak öğrenme fırsatımız var. Özgürlük devrimimizin geldiği düzey gerçekten de hiçbir dönemde elde edilemeyecek layısıyla eğitme ve değiştirme gücü çoktur. Yeter ki insan bu gücü kullanabilsin, kendini buna açsın, biraz bu konuda çaba harcayabilsin. Çok rahatlıkla asgari bir kavrayış düzeyine ulaşabilir, asgari düzeyde bir devrimci ve demokratik zihniyet oluşumunu ortaya çıkarabilir. Bu zihniyet düzeyini yakalamış bir kadro, bir militan örgütsel ve eylemsel görevlerin başarısını sağlar.

Tabii daha fazla, daha derin kavranması durumunda devrimin sürükleyicisi, öncü militan haline gelmeye de götürür. Bu düzeyi de hedeflemek gerekir. Kırk yıllık mücadele tarihimiz, bu tür kişilikleri yarattı ve mücadele bu öncü militan kişiliklerle bugünlere kadar geldi. Bundan sonra da yaratabilir. İçinde bulunduğumuz koşullar öncü militanların güçlü bir biçimde gelişebilmesi için her türlü imkanı sunan koşullardır. Tutarlı, dürüst, istekli bir yönelimle de başarılı olunacağına kesinlikle inanmak gerekir.

■■■

Komplo ve tasfiye planlarını boşa çıkardık…

“Benim şahsımda özgürlük seçeneği olan yoksul, emekçi Kürtlerin tasfiyesine giriştiler...”

Bana ilişkin komplonun iç yüzünü ve taraflarını iyi anlamadan hiçbir sorunun altından kalkılamaz ve TC'nin akıbeti hakkında doğru yorumlarda bulunulamaz.

Bazı ciddi yetersizlikler ve yanlışlıklar olsa da halkların, özelde Kürdistan halkının büyük demokratik çıkışını temsil ettiğim inkar edilemez.

15 Ağustos eylemliliğine kadar bir zihniyet örgütlenmesi geliştirmeye çalıştığım açıktır. Bunu reel sosyalist ve ulusal kurtuluş karması biçiminde bir örgü olarak hazırlamak durumunda kaldığımı, bundan daha gelişkin bir aşamaya güç getiremediğimi de kabul etmek gerekir.

15 Ağustos 1984-15 Şubat 1999 arasındaki on beş yıllık dönem zihniyet örgütlenmesinin eylem dönemidir. Eylemin öne çıktığı süreçtir. Pratiğin en iyi açıklayan olduğu söylenir. Benim de kendimi daha iyi tanımlayabilmem bu pratik süreçle daha iyi açığa çıktı.

Dönemin imparatorluk gücü ABD'nin şemsiyesi altında 1998'de Ankara ve Washington süreçlerini başlattılar. Federe Kürdistan devleti anlamına gelebilecek bir siyasi program üzerinde anlaştılar. Program Ankara yönetiminin himayesi altında yürütülecekti. Bunun karşılığında Abdullah Öcalan'ın başına ve PKK'nin ‘terörist’liğine ortak hüküm verilecekti. Bu hüküm objektif olarak '*imha ve tasfiye*' demekti. Abdullah Öcalan üzerindeki büyük kıskaç ve takip harekatı bu antlaşmayla dünya çapında hızlandırıldı.

ABD'nin en azından bir kanadı kesin kararlılık gösterdi. Bunda İsrail sağının da büyük desteği ve dayatması vardı. İngiltere iyi bir planlama yaparken, İsrail-MOSSAD iyi bir ajanlık faaliyeti ile plana katılım gösterdi. Bu son komplo planı Türk Başbakanı Tansu Çiller'in elli milyon dolar ödenekli **6 Mayıs 1996 Şam sabotajından** sonra İsrail yönetimi ile yapılan askeri-ekonomik antlaşmadan sonra gündeme geldi.

Türk Kara Kuvvetleri Komutanı 17 Eylül'de Suriye'ye ültimatom niteliğindeki konuşmasıyla bir adım daha ilerletildi. Suriye ile savaş gündeme gelince, Suriye yönetiminin '*nasıl istersen öyle git*' demesinden başka bir tavır görülmedi.

Halen iç yüzü tam anlaşılamayan ve yarı resmi bir davet olarak nitelendirilebilecek bir çağrı sonrasında '**Atina macerasına**' karar verdim.

Ülkenin dağlarına yönelmek benim için idealdi. Ancak benim yüzümden binlerce kişinin ölmesine yol açabilecek bu seferi ahlaki kaygılarla erteledim. Siyasi çözüm şansının Avrupa'da denenmesinin daha uygun olabileceği düşünüldü. Zaten ordu kaynaklı olduğuna inandığım 1997'den beri bazı bilgi notları Avrupa örgütümüze iletilince, bu kanım daha da öne çıktı.

Fakat Atina'da beni karşılayan gerçek dost insanlar değil, ünlü Troya kahramanı Hektor'u doğru olmayan bir savaşa çeken erkeklerin tanrısı Zeus'un alnından yaratılmış mitolojik Athena kahpesi oldu. Beni öldürücü bir saha içinde tüm kâr zihniyetli uygarlık güçleri ile savaşa zorladı. Karşılığında ise güya Troya'yı (Anadolu) ve Kıbrıs'ı alacaktı. Veya en azından bu yönlü bir politik imkan doğacaktı.

Benim gibi herkesin beslendiği 20. yüzyılın reel sosyalist ve ulusal kurtuluşçu ideolojik çizgisi bu hileyi çözemezdi.

TC yetkilileri şu gerçeği çok iyi okumak zorundadır: Federe Kürdistan'ı benim ve PKK'nin tasfiyesi karşılığında Kürt feodal-burjuva güçlerine siz hediye ettiniz. Sonuçlarından da sizler sorumlu olacaksınız.

Bu, bugünkü Filistin-İsrail çatışmasının temellerine benzeyen bir temel atmadır. Filistin-İsrail çatışması neredeyse son yüzyılın sorunu haline getirilip, Arap halklarının en kötü yönetiminin meşru bir gerekçesi haline getirilmiştir.

Aynı oyunun kapsamına şimdi Kürtler alınmakta, alınmaya çalışılmaktadır. İşte bu noktada bana yönelik komplo uluslararası bir boyut kazandı. Çünkü benim ve temsil ettiğim hareketin varlığı bu oyunlara uymadığı gibi boşa çıkarma potansiyeli taşıyordu. Kürtlerin kontrolünün hareketimizden alınıp emperyal güçlerin elinde kalınması stratejik önemde görülüyordu. Bununla Arap, Fars ve Türk ulus-devletlerinin terbiyesi sağlanacaktı. Avrupa ve ABD'de on binlerce Kürt bunun için terbiye edilmekteydi. Kendi mantalitelerine uygun bir Kürtlük ısrarla oluşturuldu.

Aslında 1945'ten sonra Barzani ailesi yoluyla İsrail'in başlattığı süreç giderek genişledi. Kürtler, Batının yeni gözdeleri olarak önem kazanmaya bu nedenle başladılar.

Ortadoğu'nun fetih gelenekli devletleri de kendi Kürtlerini yeniden ele aldılar. Güvenlik kuvvetlerinin emrinde bir istihbarat ve korucu Kürt ordusu oluşturdular. Üçüncü kısım yoksul ve emekçilerin Kürt grubunu ise yurtsever ve demokrat bir çizgide PKK oluşturdu. Böylelikle üç türlü Kürt grubu oluştu. ABD, AB ve İsrail'e bağlı Kürtler; bunlar eski feodal-aşiretçi üst tabakanın burjuvalaşma yolundaki kesimleridir.

Devletler para desteği ile aşiret duygusunu kullanarak etkili olmaya çalışıyorlar. Federe Kürt Devleti şimdilik temel siyasi programıdır. Fetihçi Arap, Türk ve Fars ulus-devletlerinin güvenlik kuvvetlerine yine para ve aşiret duygusuyla hizmet veren Kürtlerin hedefi sadece para ve mahalli otoritedir. PKK ile yurtseverlik ve demokratik duygu ve bilinçle bağlı olanların hedefi ise demokratikleşme ve özgür bir Kürdistan'dır.

Bu üçlü ayrışma yoğun ilişki ve çelişkileri ile birçok oluşuma gebedir.

Binlerce yıllık uykudan uyanmış ve hareketli bir sürece girmiş Kürdistan, Ortadoğu'nun yeni denge oluşumunda önde gelen aktör durumundadır. Birçok senaryoda çeşitli rolleri oynaması işten bile değildir.

TC'nin kuruluş sürecinde bir asli öğe olarak değerlendirdiği Kürtleri isyanlar nedeniyle tümüyle kimlikleri altında hukuk ve siyaset dışında bırakmasının konjonktürel açıdan bir anlamı olsa da sürekli bir ilke haline getirilmesi en vahim hata veya yanlışlıklardan biridir.

Benim iddiam şudur: Emperyal güçler, bu yanlışın doğurduğu çelişkiyi kendi Kürt oluşumlarının lehine kullanıp çıkar uyuşmazlığı içinde oldukları Türk, İran ve Arap yönetimlerini kendilerine daha çok bağlamak, bu olmazsa etkisizleştirmek için benim şahsımda özgürlük seçeneği olan yoksul, emekçi Kürtlerin tasfiyesine bilinçli giriştiler. Bu çelişkinin ilk ürününü Kuzey Irak Kürt Federe oluşumu teşkil ederken, gerisi de geliştirilecektir.

(...)

Önümüzdeki dönemde ABD'nin Ortadoğu projesi kapsamında gelişmeler hız kazanacaktır. Türkiye'nin bu projede hedef mi, ortak mı olduğu henüz net değildir. Sözde projenin en güçlü ortağıdır. 1990'larda da stratejik ortaklıktan çok bahsediliyordu. Sonuçlar biraz öğretti herhalde.

Türkiye ister hedef ister ortak olsun, kesinlikle eski statükoyu sürdüremeyecektir. Eski statükoda ısrar ikinci bir Irak ve Yugoslavya'dır. Kaldı ki, Irak ve Yugoslavya kendi milliyetlerine birçok hak tanıyorlardı.

Türkiye'nin şoven kalıpları hepsinden güçlüdür. Halk yıllardır bu şoven kalıplarla beslendi. Devamı halinde kırılma kaçınılmazdır. PKK ile çatışmalar bile bu gerçeği göstermeye yetmiştir. Milliyetçilikle yüklü Kürt-Türk oluşumları tarihsel stratejik ilişkiyi paramparça edecektir.

Bana göre bu plan 1950'lerden itibaren bilinçli geliştirilmiştir. Önce Türk milliyetçiliği faşizme ve dinciliğe tırmandırıldı. Bu tırmandırmalar dış kaynaklıdır. Birinci Dünya Savaşı öncesinde de Pantürkizm ve Panislamizm biçiminde yine dış kaynaklı olarak tırmandırılmıştır. 1950'ler sonrası gelişmelerin Kürtlere yaklaşımda yeniden yorumlanması büyük önem taşır. İki binlerden sonra ise Kürt milliyetçiliği hızlandırılmıştır. Yine dış kaynak etkili olmuştur.

Bütün kusurlarına rağmen PKK'nin bölge halkları ile enternasyonalist yaklaşımı bu oyunu bozmada en temel etken olmuştur. ABD'nin PKK'nin 'teröristliğini' hemen kabul etmesi Türkleri çok sevmesinden ötürü değildir. Bu iddia çatışmayı derinleştirme amacına yöneliktir. ABD ve AB, Kıbrıs'a ilişkin yaptıklarının onda, yüzde birini Kürt sorunu için yapsalardı aslında Türkiye'ye bir Türkiye katılabilecekti. Bundan uzak duruldu.

(...)

Tam bu noktada benim teslim edilmemle kaba bir direnişçilik temelinde ölümüm sonrasında, Türk-Kürt ilişkilerinde toptan yıkılış sürecine girilmesi beklenmişti. Kürt hareketinin tüm ipleri bir elde toplanacaktı. Bundan sonrasında ne olacağını bugün daha iyi kestirmekteyiz. ABD ve AB iyi niyetli de olsa Kürt milliyetçiliğini desteklemekten asla vazgeçmezlerdi. İsrail, Ortadoğu'da Kürt milliyetçiliğine kesinlikle muhtaçtır. Batı Kürt milliyetçiliği olmadan Arap, İran ve Türk ağırlığını istediği noktaya getiremez.

1925 sonrasında da böyle olmuştur. İki binler sonrasında Kürt milliyetçiliği modern silah teknolojisine kavuştuğunda karşısında zor durulacaktır. Belki her iki taraf da stratejik olarak kazanamaz. Ama büyük kaybedecekleri kesindir. Geriye kazanan, her zaman olduğu gibi emperyal güçler olacaktır. Bu duruma gelişte Kürt milliyetçiliği kadar, Kürt inkarcılığı ve hak gaspları da eşit sorumludur.

Kürt sorunu çözümsüz bırakılmakla TC ne kazandı? Ki, teknolojinin yeni çağında inkarcı politikalarla kazanması şurada kalsın, her gün alevlenen bir Kürt-Türk çatışmasına yol açacağını görememek için kör olmak gerekir. Askeri güce bel bağlamanın hazin sonuçları Sovyetler Birliği'nde, Irak'ta ortaya çıkmıştır. Şimdiden bile Kürdistan'a yönelik seferler ekonomik krizle eş hale gelmiştir. Kürt sorununun uzatılması, çatışmalı bir konumdan düşürülmemesi ve olası yeni bir savaş sürecine sokulması, Türkleri Anadolu'da bin yıldır yaşatan stratejinin ana direklerinden birinin tamamen yıkılması olacaktır. Bunu görmemek için ‘ya vatan haini ya halk düşmanı’ olmak gerekir.

Hiç kimse korkunç zorlukların, çabanın ürünü olan bir hareketin kendiliğinden teslimini beklemesin. Ben 1998'den beri büyük bir sabırla tarafların tümüne, tüm ülkeye ve halkımıza kazandırabilecek en sağduyulu tavrı kendime ve örgütüme en kapsamlı ideolojik ve politik tutumla benimsettim.

1999’dan bu yana benim üzerimde tasfiye planları hazırlamak isteyenler olabilir. Ancak ben bu oyunlara gelmedim, bu komploların, tasfiye planlarının hiçbirisini gerçekleştiremediler. Biz de burada boş durmuyoruz. İşte benim basit bir kukla olarak kullanılmayacak durumda olmam, her odağı kendi çıkarlarına göre bir PKK ve Kürt politikası geliştirmeye itti.

Eğer kendime ve şahsımda Kürt halkına ve dostlarıma karşı oynanan komplo ve ihaneti, büyük bir onur savaşına dönüştüremezsek, lanetli tarih bir kez daha hükmünü icra etmiş olacaktır. Halbuki yalnız bu olaya ilişkin yüzleri aşkın can yoldaşı, genç kız ve erkek kendilerini cayır cayır yaktılar, kurşunlara hedef oldular, tutuklandılar. Sırf onların anısına, olaya kapsamlı yaklaşmak gereği tartışmasızdır. Daha da ötesi, lanetli tarihin tekerrürünü önlemek özgürlük devriminin başta gelen görevidir. Tarihsel kırılmayı lanetli kölelikten özgürlük yönüne doğru çevirmek, bu görevin başarısı olacaktır.

Savaşsız bir yaşam koca bir sahtekarlık ve onursuzluktan ibaret olduğuna göre, ölüm veya cezaevine katlanmak da işin, eylemin doğasında vardır. Cezaevi koşullarına dayanmamak yaşam gerekçeme aykırıdır. Mücadeleden, varlık ve özgürlük savaşının her biçiminden nasıl kaçınılamazsa, cezaevinden de kaçınılamaz. Çünkü o da uğruna savaşılan özgür yaşamın bir gereğidir.

Önder Apo’nun Savunmaları ve Görüşme notlarından derlenmiştir...

■■■

Bu irade daha son sözünü söylememiştir

PAJK Koordinasyonu üyesi Rotînda Amed

Rotînda Amed

"Bu savaşın kazananı, kahramanca direnerek şehit düşen ve sokaklarda her türlü zulme karşı koyan kadınlar olacaktır..."

Kobanê direnişi Kürdistan direnişinin topyekün resmi olmaktadır. Bu direnişin toplam ifadesi olan dört parça Kürdistan ve tüm dünyadaki Kürtlerin direnişi sokak sokak büyüyerek an be an devrime giden hakikat direnişi olmaktadır. Yüreğini Kobanê direnişiyle bütünleştiren Kuzey Kürdistan halkının içinde bulunduğu büyük serhildanlarda yaşamını yitiren halkımızı özgür anları yakalayan devrim şehitleri olarak ifadelendiriyor ve bu şehitlerimizin önünde saygıyla eğiliyoruz. Bu şehitlerimizin özgür ruhuna sahip çıkmak adına demokratik ulus çerçevesinde özgür yaşamı inşa etme yolunda, yolumuzu aydınlatan birer özgürlük abideleri olduklarını belirtmek istiyoruz. Şehitlerimizin yarattığı özgür anlar, bizim özgür yaşamda ısrarımızı büyütecektir.

Dünyanın gözü önünde cereyan eden bir uluslararası kapitalist modernite güçlerinin işgal savaşı vardır. Bu vahşi savaş karşısında direnen muazzam bir halk iradesi ve gücü bulunmaktadır. Deyim yerindeyse özgür irade gücü ve sömürgeci işgalci güçlerin savaşı var. Bu savaş ve direniş karşısında kendisine insanım ve demokratım diyen tüm güçlerin saflarını netleştirmesi gerekmektedir. Son bir aydır Kürdistan ve Avrupa'daki halkımız ve Kürtlerin dostu olan özgür yürekli insanlar sokaklarda irade beyanında bulunuyorlar. Bu savaş halk gücüne karşı sömürgeci faşist devletler savaşıdır. Şengal işgaliyle başlayan halk direnişi zirveye ulaşmıştır. Bu halk direnişi haklı bir direniştir.

Kürt halkı Türk devletine sürekli şans vermiştir. Ama maalesef bu şanslar doğru değerlendirilmediği için halk direnişe geçmek zorunda kalmıştır. Direniş eylemsellikleri Kürt halkının mücadele biçimi olmaktadır. Mevcut savaş biçimi katliam içeren bir savaştır. Halk sesiyle, taşıyla bu faşist güçleri durdurmak için sokaklarda direnmektedir. Bu halk iradesi karşısında yenik düşen Türk devleti ve faşist polisi, IŞİD yanlısı güçler Kürt halkının meşru savaşına karşı katliam içerisindedir.

Kürtler ölümden korkmayan bir halktır. Yaşamını yitirenler özgür yarınlar için gerekirse ölmeye hazır olan halk iradesidir.

Halka 'sağduyulu olun', 'eylemleri bitirin' diyen yaklaşım, teslim olun demektedir. Oysa Kürt halkı teslimiyeti değil direnişi tercih etmiştir. Kürtler, "*IŞİD gücü var oluncaya dek mücadele edeceğiz*" diyen Önderliğiyle yekvücut olmuştur. Kuzey halkı Kobanê halkı gibi kendi öz örgütlülüğünü oluşturma aşamasına gelmiştir. Kobanê'nin düşmesini hayal eden güruhlar şunu iyi bilmelidir ki, her yer Kobanêleşecektir. Savaşla değil örgütlenme modeliyle Kuzey Kürdistan Kobanêleşecektir.

Şimdi Rojava Devrimi Kürdistan devrimi olmaktadır. Onun için Kuzey Kürdistan devrim için sokaklara dökülmüştür. Devrimi sıcağı sıcağına yaşayan ve bu devrimin her anında içinde olan, bunun için bedel ödeyen Kürtler bugün bulunduğu her yerde devrim için ayakta ve direnmektedir. Dalga dalga direnişle yayılan devrim ruhu bugün Kuzey Kürdistan sokaklarında şehir şehir yayılmaktadır. Halkın değimiyle "***Her yer Kobanê, her yer direniş...***" Dolayısıyla her yer devrim alanı ve direnişlerin kazanımlarına ulaşma anıdır. Kuzey Kürdistan bunun bilincinde ve özgürlük mücadelesinin her anında üstüne düşen öncülük rolünü yerine getirmiş ve sonuna kadar direnecek bir halk hakikatidir.

Şimdi Türk devleti ve IŞİD aynı vahşetin ve faşizmin uygulayıcılarıdırlar. IŞİD dünyanın gözü önünde insanların kafasını keserek poz veriyor. Kadın çocuk demeden halkları katliamdan geçiriyor, kadınlara tecavüz ediyor. Aynı vahşeti Türk devlet polisi ve askeri Kürt halkına hep uyguladı. Çiller hükümeti sürecinde bir askerin, şehit Yılmaz arkadaşın kafasını keserek poz vermesi Kürt gençlerinin hala hafızalarındadır. Yine Hizbullah adı altında yapılan katliamlar, halen hesabı sorulmamış cinayetler serisi olarak halkımızın hafızasında bugün gibi canlıdır. Kürt kadınına gözaltında yapılan tecavüzler, tacizler unutulmuş değildir. Daha kısa bir süre önce İstanbul havaalanında eylem yapmak isteyen kadınlara polis vahşi bir şekilde saldırıp taciz etti... Sadece bir hafta içerisinde sokaklarda 'Kobanê'deki katliamlara ortak değilseniz IŞİD'e karşı sesiz kalmayın' diyen 40'ın üzerinde insan öldürüldü.

Bu kadar birbirine benzeyen faşist güruhların "bizim için IŞİD ve PKK aynıdır" belirlemesini ciddiye almıyoruz. Ve sadece bir düzeltme yapmak istiyoruz. Önderliğimizin "IŞİD kod adı değişmiş Jitem'dir" belirlemesi faşizan güçlerin maskesini düşürmüştür.

Türk devleti ve AKP'nin yapmak istediği proje açığa çıkmıştır.

AKP, Kürt halkının 40 yılda mücadele ile yarattığı değerleri, kazanımları imha etmek için bu düzeyde pervarsız saldırılar içerisine girmiştir. Bu işin sorumluları değilmiş gibi kendilerini ayyuka çıkarma çabası içerisindedirler. Fakat hiçbir kamuflaj ve söylem AKP ve faşizan devlet politikalarını örtbas edemez. AKP'li bakanlar, Başbakan hatta Cumhurbaşkanı'nın "*süreç bozulmaz*" söylemleri düpedüz şarlatanlıktır. Hem savaşıp hem süreç söylemini kullanmak ancak Türk devletinin inkarcı politikalarına yakışır tarz olmaktadır. Eğer varsa sürecin gelişmesine dayalı çaba ve duyarlılık girişimi o da Rêber Apo'nun çabası ve duruşudur.

Bu arada ayağa kalkan halkımıza polisle birlikte Hüda-Par'lılar da saldırdı. Hüda-Parı devlet içinde palazlanmış, Türk devletinin asimilasyon politikaları sonucu gözü ve yüreği kararmış, ne yaptığını bilmeyen bir örgütlenme olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır. Kürt halkının '90'lı yıllarda ortaya çıkarmış olduğu serhildan gücüne karşı tahammülsüzleşen Türk devleti Jitem'e bağlı Hizbul-Kontra örgütlenmesini oluşturdu. O zaman yüzlerce sivili katleden bu karanlık güçler şimdi farklı isimlerle yeniden hortlatılmaya çalışılmaktadır. Hüda-Par eğer bu katliamcı politikaları desteklemiyor ve içinde yer almıyorsa neden sokaklarda Türk devletinin faşizan polislerinin yanında saf tutarak Kürt gençlerine saldırıyor? Kürt halkının ve özgürlük hareketinin savaştığı güç katliamcı, inkarcı, faşist güçler ve ideolojiler olmaktadır. Eğer Hüda-Par bu güçlerin içerisinde yer almıyorsa o zaman pratikte ve sözde safını belirlemek zorundadır. Ama şunu çok iyi bilmekteyiz ki, Hüda-Par'a üye birçok genç bu süreçte yurtseverlere saldırmış ve IŞİD güçlerini destekleyen bir duruş içerisinde olmuştur.

Ortada Kürt halkına karşı bir katliam konsepti bulunmaktadır. Bu konseptte yer alan tüm güçler Kürt ve Kürdistan'lı halklara ihanet etmektedir. Bu konseptin karşısında duran kesim ve örgütlerin safları net ve görünür olmaktadır. Bu temelde Kürt halkının düşmanları bilinmektedir. Direniş saflarında yer alanlar özgürlük için yılmadan mücadele eden halklar olmaktadır. Karşı duruş sergileyen tüm güçler özgürlük mücadelesini veren güçlerin karşısındadır. Bu duruş karşısında halkımızın ve bizim belirleyeceğimiz tutum nettir.

Biz özgürlüğe doğru yol almış bir halk hareketiyiz...

Bu yolda önümüze çıkacak her türlü engele karşı mücadele çıtamız yüksek ve kazanımlarla dolu olacaktır. Velev ki, Hüda-Par Türk devleti ve AKP'nin yanında olmadığını söylüyorsa o zaman pratikte de bu sözünün arkasında olmak zorundadır. Biz hiçbir Kürt grubu ve örgütüyle savaşmak istemiyoruz. Tam tersine Kürtlerin ulusal birlik gücüyle başarıya ulaşacağına inandığımız için bu süreçte köy korucularından tutalım Türkiye devletiyle işbirliği içinde olan tüm Kürtlere çağrımız yanlış yoldan dönmeleri yönündedir. Bu ateş bir gün onları da yakacaktır. Yol yakınken dönmek Kürt halkının kazanımlarını güçlendirecektir. Ama bu yolda devam etmek isteyen ve Kürt halkına arkasını dönüp faşizan güçlerin yanında yer almak isteyenler de tarihin kara sayfalarında halkın lanetiyle anılacaklardır.

Tarihte özgür anlar her zaman yaşanmaz. Onun için gün onur ve özgürlük savaşı günüdür. Özgür anlar devrimin kıvılcım anlarıdır. Böylesi tarihi bir süreçte onurluca yaşamak isteyen tüm halkımız, kadınlar ve diğer halkları direnişe ve özgür yaşama davet ediyoruz.

Anlamlı yaşamak, anda özgürlüğü tatmaktır. Özgürlüğü tadabilmek yaşama anlam katmak isteyen insanların işidir. Niçin ve nasıl yaşadığımız sorusu önemli olmaktadır. Her gün kimliği ve kültürü yok sayılmış olarak yaşamaktansa onurlu bir an bile yaşamak tüm zamanları doldurmaya yetebilmektedir.

Kapitalist modernite, demokratik modernite karşısında çatırdıyor. Beş bin yıllık egemenlikli tarihin ters yüz olduğu bir dönemde yaşıyor olmamız oldukça önemlidir. Halkların nasıl yaşamak istediği konusunda doğru cevabı bulduğuna inanıyorum.

Ortadoğu'da çürümüş ulus devlet zihniyetine karşı halkların demokratik ulus zihniyetinde yaşama istemleri sonucu dalga dalga büyüyen halk savaşının esas rengi ve biçimi Rojava Devrimi'yle sonuçlanmıştır. Rojava Devrimi Ortadoğu'nun tüm halkları açısından model olmuştur. İşte bundan dolayı emperyalist devletler IŞİD canavarını ortaya çıkarmıştır. IŞİD halklar karşısında, Kürt halkının Rojava ve Kobanê direnişi karşısında yenik düşmüştür. IŞID yenilginin son çırpınışlarındadır. IŞİD'in çırpınışı, İsrail'in, ABD'nin, Türkiye'nin çırpınışıdır. Halk gücü ve iradesi karşısında tüm teknik güç ve beyinler iflas etmiştir.

Bu temelde çağrımız ve hakikatimiz ortaya çıkan halk direnişlerinin durmadan, yılmadan devam etmesidir. Halklar direndikçe özgür yarınların ne kadar yakınımızda olduğunu bildiğimiz için Kobanê bir destan yaratıyor, Amed destanlaşıyor, Mahabad yeniden canlanıyor, Hewlêr yanılgıların önünü almak istiyor. İstanbul'dan-Tahran'a, Tahran'dan Bağdat'a ve Şam'a kadar uzanan halkların birlikteliğinin ne büyük bir güç olduğunu görebilmekteyiz.

Yine bu büyük savaşların bir hakikati de beş bin yıllık erkek egemen zihniyetinin çatırdamasıdır. Kadınlar yanlış yazılmış tarihi özgürlük tarihine çevirmek için sokakta en önde yürüyen, mevzide korkmadan savaşan ve direnen karelerde yer almaktadırlar. Bu savaş kadının hakikatini kabullenmeyen bir savaştır. Onun için kadınlara tecavüz eden, kadınları pazarlarda satan zihniyet korku zihniyetidir. Bu savaşın kazananı kahramanca direnerek şehit düşen ve sokaklarda her türlü zulme karşı koyan kadınların kazanımı olacaktır. Ve bu savaşın kaybedeni elbette erkek egemen zihniyetin yaratımı olan IŞİD vb güçler olacaktır.

Halklara çağrımız; "ilerlediğiniz doğru bir yoldur ve bu yolda ilerleyerek özgür yarınlara kavuşacağız" biçimindedir. Tarih her zaman direnenlerin ve kahramanların yaratımlarıyla var olmuştur. Sokaklar bizim özgürlük alanlarımız olmalıdır. Ta ki, egemenlerin zulümleri bitinceye dek…

Peki bundan sonra ne olur? Şimdi ortada tek bir konsept var. O da Kürt halkının ve halkların özgürlük mücadelesine karşı imha girişimidir. Her dönem açısından bu konsept farklı biçimler almış olsa da özde özgür-eşit yaşama izin vermeme konsepti olmaktadır. Fakat bu konseptin halk iradesi karşısında kırıldığı görülüyor. Tüm dünyanın teknik ve ekonomik gücüne rağmen Kobanê'nin ve Kürt halkının direnişi var. Ve halk iradesinin ne kadar güçlü bir irade olduğunu halkımız bir kez daha ortaya koymuştur.

Dost ve düşmanımızın şunu iyi bilmesi gerekir ki, bu irade daha son sözünü söylememiştir, halkımız sadece ne yapabileceğini göstermiştir. Bu iradeyi tanımamak yanlışın ve karanlığın içine tıpkı IŞİD gibi sürüklenmek olur. Türk devleti ve AKP hükümetinin bu halk iradesini doğru okuması gerekir. Bugün atılan yanlış adımların çok şey kaybettireceğini Türk devleti bilmek zorundadır. Kürt halkına karşı bugün, bu an bile yürüttüğü kirli savaş ve inkar politikalarından vazgeçip, çözüm adresinin de İmralı olduğunu bilmesi gerekir. Halk iradesinin Türk yetkililerine söylemek istediği bu hakikattir.

Gulan Batman yoldaşı saygıyla anıyoruz

Son olarak devrim gerçekliği şehit yoldaşların sonsuz emekleriyle ilmik ilmik örülerek ilerleyen bir hakikat olmaktadır. Bu temelde özgür yaşam uğruna şehitler kervanına katılan YPJ komutanlarından **Gulan Batman** arkadaşı da saygıyla anıyoruz. Gulan yoldaş, Arîn Mîrkan yoldaşın fedai ruhuna denk bir komuta duruşuyla yılmadan mevzide hem komutanlık yapmış hem de özgürlük savaşçısı olmuştur. Gulan yoldaşın annesinin de belirttiği gibi bu devrim hakikati Gulan yoldaşa çok şey katmış aynı zamanda Gulan yoldaş da devrim anlarının yaşandığı bu zaman diliminde devrimin gelişmesi için emek harcamıştır. Tarihin yazıldığı bir dönemde adını gönüllere ve yüreklere işlemiştir. Bu temelde Kobanê ve Rojava Devriminde sembolleşen tüm YPJ'li kadın yoldaşlar şahsında bütün devrim şehitlerini bir kez daha saygıyla anıyor ve anılarına bağlılık olarak demokratik kurtuluş ve özgür yaşam inşa sözünü veriyoruz.

■■■

Demokratik köyler inşa edilmeden demokratik ulus inşa edilemez

"Devlet köye geri dönüşler konusunda olumsuz bir tutum içinde. Köye geri dönüşlerin önündeki engellerin kaldırılması gereklidir, dahası zorunludur. Bu olmadan gerçek anlamda bir demokratikleşmeden, toplumun devletle barışmasından bahsedilemez..."

Faşist IŞD teröründen dolayı Kuzey Kürdistan'a göç eden Kobanêliler

Tarihin en büyük göç hareketlerinden birini Kürt halkının yaşadığını söylemek abartı olmayacaktır. 19. yüzyılın başlarından itibaren Avrupa devletleri karşısında giderek zorlanan, asker devşiremez, vergi toplayamaz duruma gelen Osmanlı İmparatorluğu'nun bu "*ihtiyaçlarını*" gidermek amacıyla Kürdistan'a yönelmesi, o zamana kadar belli bir otonomiye sahip olan Kürt ağa, şeyh ve beylerinin çıkarlarının zedelenmesine ve dolayısıyla da uygulanmaya başlanan bu devlet politikalarına karşı kendi çıkarlarını koruyabilmek amacıyla halkın da katıldığı direnişler, isyanlar geliştirmeye başlamışlardır. İmparatorluğun kapsayıcı bir politikasının olmaması sonucu uygulayabildiği tek politika Kürt halkını göç ettirmeye tabi tutmak olmuştur. İmparatorluk çökene kadar da Kürdistan'da uygulanan tek politikanın bu olduğu söylenebilir.

Cumhuriyet Türkiyesi de farklı bir politika izlememiş, adeta imparatorluktan devraldığı isyan-bastırma ve sonrasında da göç politikalarını devreye sokmuş, uygulamıştır. Meclisten çıkarılan Mecburi İskan Kanunu'yla uygulanan bu baskıcı, katliamcı ve göçerten politikalara bir de hukuki zemin sağlanmıştır. Cumhuriyet Türkiyesi'nin uyguladığı göçertme politikaları, Kürt soykırımı çerçevesinde yürütülmüştür. Yaşanan her bir isyan, başkaldırı ve direniş sonrasında, direnişlerin, başkaldırıların geliştiği alanlardaki halk kitlesel olarak topraklarından, yaşadıkları yerlerden kopartılarak, kültürüne, diline yabancı olduğu Türkiye'nin illerine serpiştirilmişlerdir. Onlardan boşalan yerlere de Karadeniz'den, Ege'den, Trakya'dan, Kafkasya gibi yerlerden getirilen topluluklar yerleştirilmişlerdir. Bununla sürgüne maruz kalan Kürt halkının bulundukları ortamda kendi kültürlerini, dillerini yaşayamayacakları, dolayısıyla asimilasyon politikasının amacı olan kültürel soykırımın gerçekleştirilebileceği, göçertilen insanların yerine dışardan getirilip yerleştirilen insanların da bulundukları alanlarda aynı politikanın uygulama aracı olarak başarılı olacakları hesaplanmıştır. İki boyutlu uygulanan bu göçertme-yerleştirme politikalarıyla Kürt kültürel soykırımının tamamlanacağı hesaplanmıştır.

Cumhuriyet Türkiyesi'nin bu politikayı tamamlayan diğer bir politikası ise boşaltılan ve dışarıdan kimsenin yerleştirilemediği bazı Kürt köyleri ve alanları ise yine çıkarılan yasalarla "*yasak bölge*" ilan edilmiş, insanların buraya giriş-çıkışları yasaklanmış, tam anlamıyla bir insansızlaştırma politikası uygulanmıştır. Dêrsim direnişinin geliştiği alanlar, direnişin bastırılmasından sonra çıkarılan bu yasayla uzun yıllar yasaklı bölge olmuş, çok sonraları ve o da ancak kısmi olarak yasak gevşetilmiştir. İnsanların ata topraklarına dönme, orada yaşama arzu, istek ve çabasıyla ancak bu kültürel soykırım politikası nispeten etkisizleştirilebilmiştir.

Bununla birlikte aynı göç ettirme politikası direnişin olmadığı ortam ve zamanlarda da farklı bir biçimde devam ettirilmiştir. İş ortamlarının gelişmesi engellenerek, yoksulluk ve açlık arttırılarak ama diğer taraftan da metropollere, emperyalist ülkelere açılan tünelin ucundan bir umut ışığı gösterilerek ülkeyi gönüllü terk-göç geliştirilmiştir. 1960'lı yıllardan itibaren Kürdistan'da uygulanan bu politikanın sonuçları, Mecburi İskan Yasaları'nın sonuçlarından daha ağır bir sonucun ortaya çıkmasına neden olmuştur. 1970'li yılların ortalarına gelindiğinde, uygulanan bu politikaların ağır sonuçları gözle görülür hale gelmiştir. Milyonlarca Kürt insanı ister zorunlu göç politikalarının uygulanmasının sonucu olsun isterse ekmeğin peşinde koşmaları sonucu olsun, kendi ülkelerinden, topraklarından, köylerinden kopmuş, metropol varoşlarında gettolar oluşturmuşlardır. Kürtlerden müteşekkil birkaç gettosu olmayan Türkiye'nin metropol kenti kalmamıştır. Bunun sonucudur ki, Türk devleti rahatlıkla soykırımın amacına ulaştığını düşünebilmiş, bundan hareketle de Kürt diye bir varlığın olmadığını iddia edebilecek hale gelmişlerdir.

Kürdistan'da yaşanan bu durum ve Türk devletinin yaklaşımları yeni bir gelişmenin zeminini de yaratmış, Kürdistan özgürlük mücadelesinin, Özgürlük Hareketi'nin gelişmesinin de objektif koşullarını yaratmıştır. Bu durum devletin faşist karakterinin tüm çıplaklığıyla açığa çıkmasına, köylerin boşaltılmasına, göçertme hareketlerinin daha da derinlikli bir politika olarak uygulanmasına neden olsa da Özgürlük Hareketi'nin gelişimi Kürdistan tarihinde yeni bir gelişme olarak kayda geçmiştir.

Denizi kurutma taktiği

Özgürlük Hareketi Kürdistan'ın sömürge yapısına ve Kürt kültürel soykırımına karşı bir karşı koyuş ve özgürleştirme hareketi olarak gelişti. Soykırımı durdurmak, sömürgeci yapı ve uygulamalara son vermek Özgürlük Hareketi'nin gelişme dinamiği olmak kadar, temel hedefiydi de. Bu aynı zamanda ve en nihayetinde Kürdistan halkına karşı uygulanan sürgün ve göç politikalarına karşı da bir karşı koyuştu. Bu ise 100 yıllık sömürgeci, asimilasyonist ve soykırımcı politikalara Kürdistan'da son vermek ve demokratik özgür bir toplumun, ülkenin yeniden inşası anlamına geliyordu. Kürdistan coğrafyasına ve Kürt toplumuna yaşam alanı olarak bakan sömürgeci devletin, bu özgürleştirme hareketine karşı sessiz kalmayacağı açıktı.

Özgürlük Hareketi henüz partileştiği bir dönem ve ortamda Türk devleti ve ordusu tüm gücüyle saldırıya geçiyordu. Askeri saldırıların yanısıra devreye soktuğu diğer önemli bir şey de Osmanlı'dan devralınan göç ettirme politikasının bir kez daha aktifleştirilerek devreye sokulmasıydı. 12 Eylül faşist cuntası Kürt halkı nezdinde Kürdistan'ın yaşanamaz bir yer olduğu imajını yaratarak Kürdistan'ı boşaltmayı hedef olarak önüne koydu. Bunu gerçekleştirebilmek amacıyla bir yandan baskı, işkence ve katliamları geliştirdi, diğer yandan da aç bıraktırarak gönüllü göçü hızlandırmıştır. Bu göçertmeler Türkiye metropollerine olduğu kadar Avrupa merkezlerine de gerçekleştiriliyordu. Devlet eliyle oluşturulan çeteler aracılığıyla ve "*yasadışı*" yollarla bu yapılıyordu. Adı yasadışıydı ama gerçek olan ülkeyi boşaltma ve talandı. Hem Avrupa devletlerinin tortu işlerinde çalışacak işgücü ihtiyacı gideriliyor hem ülkenin muhalif olan nüfusu dışarıya taşırılarak etkisizleştiriliyor ve hem de bu çeteler aracılığıyla eldeki birikime el konuyordu. Bu politikanın uygulanması için pilot bölge olarak seçilen yerler de çoğunlukla Türkiye illerine komşu olan Kürdistan şehirleri olmuştur. Bunun Türk ve Avrupa devletlerinin ortak karar ve uygulaması olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Hareketimizin geliştirdiği özgürlük mücadelesinin kitleselleşmeye başlamasıyla birlikte Türk devleti Kürdistan'ı boşaltmayı daha aleni bir politika olarak uygulamaya başlamıştır. Köyler ve mezraların yakılıp-yıkılması, zorunlu ihtiyaçların bile karneye bağlanması gibi uygulamalar temelinde zorla boşaltılarak geniş bir alan tamamen insansızlaştırılmıştır. Bununla gerillanın halkla ilişkisinin kesilmesi, desteksiz, korunaksız ve halksız kalması ve bu temelde de tasfiye edilmesi hesaplanmıştır. Bu da, "*Balığı yakalamak için denizi kurutmak*" olarak tanımlanmıştır. Bunun sonucu devletin bilgilerine göre 4500, gayr-ı resmi rakamlara göre de 6000 civarında Kürt köy ve mezrası yakılıp-yıkılmış, buralarda yaşayan milyonlarca insan da Türkiye ve Avrupa metropollerine ve Kürdistan şehirlerine yığılma temelinde göç etmek zorunda bırakılmıştır. Topraklarından kopartılan insanların maddi birikimlerine ve varlıklarına devlet el koyarken, mülkleri olan topraklara da köy korucuları tarafından el konulmuştur. Bu da bir yığın toplumsal sorunu beraberinde getirmiştir. Yaşanan bu göçler neticesinde kentler taşıyabileceği nüfusun birkaç katının yığıldığı büyük köylere dönmüşlerdir. İşsizlik had safhaya ulaşmış, işsiz kitle şehirlerde yığılı hale gelmiştir. Topraklarından, kültürlerinden kopartılan insanlar gettolarda bir arada da yaşasalar, şehir yaşamıyla bütünleşememeleri neticesinde toplumsal travma oluşmuştur.

Yeniden köye dönüşler

Yaşanan bu durumlar kendisiyle birlikte ağır ve ciddi sorunları da beraberinde getirmiştir. Ülkesinden, köyünden, topraklarından sürülen Kürt halkı sadece bir mağduriyeti yaşamamış, insanlık suçu olarak değerlendirilebilecek uygulamalara maruz kalmıştır. Uygulanan bu soykırımcı politikalar Kürt halkının haklı olarak devletle olan tüm bağlarını koparmasına, kaygı ve tereddütle yaklaşmasına neden olmuştur. Yaşanan toplumsal travmanın bununla bağı vardır.

Devletle kerhen de olsa birlikte yaşayabilmek ancak ortaya çıkan bu durumun giderilmesiyle gerçekleşebilir. Devlet uyguladığı bu göçertme politikalarına son vermek kadar, bunun uygulanmasına maruz kalan insanların zararlarını tazmin ederek bunu sağlayabilir. Köyü yakılıp-yıkılan, tarlasına-toprağına, malına-mülküne el konulan insanlara bu varlıkları geri verilmek, zararları giderilmek durumundadır. Bunlar devlet cephesinden yapılması ge-

Topraktan kopartılmak, tüm bir tarihsel ve toplumsal geçmişten kopartılmaktan başka bir şey değildir...

rekenlerdir. Daha da önemlisi bin bir sebeple köye geri dönüşlerin önündeki engellerin kaldırılması kesinkes gereklidir, dahası zorunludur. Bu olmadan gerçek anlamda bir demokratikleşmeden, toplumun devletle barışmasından bahsedilemez.

Kuşkusuz köye dönüşleri sadece devlet bağlantılı bir olay olarak ele alamayız. Devletin yaklaşımlarının halkın geliştirdiği mücadele ile doğru orantılı olduğu kesindir. Her şeyin devletten beklenmesi bir yana, devletten bir şey bile beklenmemesi gerektiğinin bilincinde olarak hareket edilmelidir. Önderliğimiz demokratik özerklik mücadelesini yürüten bizlerin devletten beklenti içinde olmamaları, felsefemiz ve özgürlükçü paradigmamız temelinde mücadeleyi geliştirmemiz gerektiğini dile getirmiştir. Sömürgeci zihniyete sahip, toplumu eritmeyi, hatta başaramamış olsa da halkımızı yok etmeyi amaçlayan, köyleri yakıp-yıkarak boşaltan bir devletten daha farklı bir beklenti içinde olmak, mevcudun sürgit devam etmesinden başka bir anlama gelmeyecektir. Yukarıda dile getirdiğimiz mallarına-mülklerine el konularak zarara uğratılan insanların zararlarının devlet tarafından tazmin edilmesi yaklaşımımız, devletle mücadele etmek anlamına gelmek kadar, hukuksal bir durum olup bir beklenti çerçevesinde değildir.

Devletle yeniden buluşmadan kast ettiğimiz ise kapitalist modernist sistemle, ulus-devletçi anlayış ve yapılanmasıyla uzlaşma ve buluşma değildir. Demokratik ulus inşası, toplumun demokratikleştirilmesi amacına sahip olup, ulus-devletçi paradigmayla sonuna kadar mücadele içinde olan bir felsefe ve ideolojik anlayışa, paradigmaya sahiptir. Demokratik ulusun ulus-devletçi anlayışla mücedelesinin demokratik esaslar çerçevesinde ve kendi kulvarında yürümesi gerektiğini bir kez daha vurgulayabiliriz. Devlet demokrasiye, ulus-devlet demokratik uluslaşmaya duyarlı yaklaştığı müddetçe, demokrasi de devlete, demokratik ulus inşası da ulus-devletin varlığına karşı duyarlı davranacaktır.

Devlet köye geri dönüşte engel çıkartıyor

Hiçbir gerekçe bir toplumun yerinden yurdundan kopartılarak göç ettirilmesinin, mecburi iskana tabi tutulmasının izahı olamaz. Eğer ki bir toplum isyana kalkışmışsa, bu o toplumun ağırlaşan sorunlarından ve iktidarın sorunları çözmeye yaklaşmayan tutumlarından kaynaklanmış demektir. Demokratik ortam ve koşulların olduğu, toplumun tüm haklarını kullanabildiği bir ortamda ne bir isyan ne bir bastırma ve buna bağlı olarak ne de bir göçertmenin yaşanması gerçekleşir. Eğer ki Kürt halkı büyük bir isyana kalkmış, büyük bir direniş sergilemiş ise bunun temel nedeninin devletin uyguladığı soykırımcı politikalar olduğu kesindir.

Devletin köylere geri dönüşe çok sıcak yaklaşmadığı, hatta dönüş yönlü girişimleri engellemek için belli bir yaklaşım ve çaba içerisinde olduğu da MİT'in kamuoyuna yansıyan belgesiyle açığa çıkmış durumdadır. Devlet böyle yaklaşsa da demokratik ulus temelli mücadelenin, devletten bir beklenti içerisinde olmadan, demokratik ulus inşasının perspektifleri temelinde hareket etmesi ve bu temelde köylere dönüş ve yeniden inşayı gerçekleştirmesi gerekmektedir. Bu mücadeleyi hukuksal bir temelde yürütmek kadar, bununla yetinmeyen, kendisini bununla sınırlamayan bir yaklaşımla hareket etmek, köylerinden zorla göçertilen insanların köylerine dönmeleri, köylerini yeniden inşa etmeleri, sadece ellerinden alınan topraklarını yeniden kendi ellerine almaları değildir, bu aynı zamanda en temel yurtseverlik görevlerinden birinin gerçekleştirilmesidir de.

Devletin köylere geri dönüşler karşısındaki yaklaşımının fazla olumlu olmadığı, olmayacağı açık. Mevcut durumu korumak isteyeceği de kesindir. MİT belgesi de bunu göstermektedir. Bu konunun devletle yürütülecek olan müzakerelerin önemli konu başlıklarından biri olacağı da kesindir. Konunun öneminden dolayı bu böyledir. Demokratik ulus inşasını gerçekleştirmenin yolu, köylere geri dönüş ve demokratik temelde yeniden inşa etmekten geçmektedir. Demokratik yaklaşımlar çerçevesinde bu dönüşler gerçekleşmeden, aşağıdan yukarıya doğru komün, meclis, kısacası demokratik kurum ve yapıları gerçekleşmeden, ortaklaşma temelinde yaşanacak olan demokratik uluslaşmanın gerçekleşip pratikleşmesi mümkün olmayacaktır. Bu köye dönüşlerin önemini de gösteriyor, devletin neden buna pek sıcak yaklaşmadığını, karşı durduğunu da!

Köye dönüşlerin anlamını, köyü boşaltmanın amaç ve anlamıyla birlikte değerlendirmek gerekir. Özgürlük Hareketi'nin gelişimini durdurmak, hareketi tasfiye etmek her ne kadar tarihimizin yakın dönemiyle bağlantılı olsa ve bununla birlikte ele alınsa da geçmiş uygulamalar da dikkate alındığında, bu politikanın daha kapsamlı ve derinlikli bir yaklaşım temelinde ele alındığı görülür. Soykırımı gerçekleştirme temel amaç olarak değerlendirilebilir ki, bu doğrudur. Bu amaca ulaşabilmenin yolu olarak da toprağı, vatanı, ülkeyi değersizleştirme anlayışı yatmaktadır. Toprağı, vatanı, ülkeyi değersiz gören birinin, onun uğrunda mücadele etmeyeceği, yurtseverlik duygularını tamamen yitireceği, dolayısıyla da devletin gösterdiğinin dışında bir yaşam ve yaklaşıma sahip olamayacağı bilinerek bu politika geliştirilmiştir. Gerillaya karşı bir taktik olarak uygulanması bu yaklaşımdan sonradır.

Toprağa bağlılık, toprağa kök salmak, ondan beslenmek, varlığını sürdürme- nin olmazsa olmazlarındandır. Toprakla bağı kopartılan bir bitki olsun, insan olsun, yaşamla bağı kopartılmış demektir. Mitolojideki Herkül ile Anteüs arasındaki mücadele ve sonuçları toprakla bağın önemini gösterir. Hikaye, Anteüs'ün gücü ve yenilmezliği üzerinedir. Anteüs hiçbir yarışmada ve mücadelede kimse tarafından yenilmemiştir. Onun gücünü aldığı yer topraktır ve aynı zamanda en zayıf yanını da bu oluşturmaktadır. Toprakla bağı kopartılmadığı müddetçe Anteüs'ü alt etmek mümkün değildir, toprakla bağı kopartıldığı anda da en güçsüz biri ta- rafından da alt edilebilir. Bunu fark eden Herkül Anteüs'ü yakalayıp havaya kaldırarak toprakla bağını keserek havada öldürür.

Toprak sadece ekip-biçtiğimiz toprak değildir; toprak ülkedir, vatandır, insanı var eden tüm bir tarihsel ve toplumsal geçmiştir. Dolayısıyla topraktan kopartılmak, tüm bir tarihsel ve toplumsal geçmişten kopartılmak, öz suyu kesilmek, yaşamla bağı kopartılmış olmak anlamındadır. Toprakla bağı kopartılan bir ağaç nasıl ki, kurumaya bırakılmış oluyor ve yaşam emareleri ortadan kalkıyor ise köyünden, toprağından, vatanından, kültürel ortamından, yaşayış tarzından kopartılan insan da aynı biçimde kurumaya terk edilmiş ağaç gibidir.

Köylerin yakılıp-yıkılma temelinde zorla boşaltılması, ağacın topraktan zorla çıkarılmasından farksızdır ve amaç tam da bu olmuştur. Köye dönüşün esasını da yine bu oluşturmaktadır; vatanından, ülkesinden, kökünden, geçmişinden vb. kopartılan insanın yeniden kendi kökleriyle buluşmasını amaçlamaktadır. Başka türlü sağlıklı bir toplumdan, sağlıklı bir insandan bahsetmek mümkün değildir ve olamaz da.

Köylere dönüş, sadece köye dönüş değildir, bundan çok daha fazla şeydir. Daha açıkçası, demokratik ulus inşasının örülmeye başlandığı yerdir. Öne- mi de buradan ileri gelmektedir. Bundan dolayıdır ki, Önderlik köye dönüşü tüm büyük zulüm merkezlerinden kaçışlar gibi adeta kapitalist moderniteden kaçış olarak değerlendirmektedir. Önderliğin aşağıya aldığımız bu konudaki değerlendirmesi, yaklaşımın ne olması gerektiğinin çerçevesini vermektedir.

"Mesela ben olsaydım, kendi köyüme, Cudi Dağına, Cilo Dağı eteklerine, Van Gölü çevresine, Ağrı, Munzur ve Bingöl dağlarına, Fırat, Dicle ve Zap kıyılarına, Urfa, Muş ve Iğdır ovalarına kadar yolum nereye düşerse düşsün, her yerde sanki korkunç tufandan çıkan Nuh'un gemisin- den inmiş gibi davranır, İbrahim'in Nemrutlardan, Musa'nın Firavunlardan, İsa'nın Roma İmparatorlarından, Muhammed'in cehaletten kaçması misali kapitalist moderniteden kaçar, Zerdüşt'ün ziraat tutkusuna ve hayvan dostluğuna (ilk vejeteryen) dayanır, bu tarihsel kişiliklerden ve toplum gerçeklerinden ilham alarak işlerime koyulurdum. İşlerimin sayısı düşünülemeyecek kadar çok olurdu. Hemen köy komüncülüğünden işe başlayabilirdim. İdeale yakın bir köy veya köyler komünü oluşturmak ne kadar coşkulu, özgürleştirici ve sağlıklı bir iş olurdu! Bir mahalle veya kent komünü, konseyi oluşturmak ve çalıştırmak ne kadar yaratıcı ve özgürleştirici olurdu! Kentte bir akademi, bir kooperatif, bir fabrika komünü oluşturmak nelere yol açmazdı ki! Halkın genel demokrasi kongrelerini, meclislerini oluşturmak, bu kurumlarda söz söylemek, iş yürütmek ne kadar kıvanç ve onur verici olurdu! Görülüyor ki, özlemlerin ve umutların sınırı olmadığı gibi gerçekleştirilmesi için bireyin kendisinden başka önünde ciddi bir engel de yoktur. Yeter ki biraz toplumsal namus, biraz da aşk ve akıl olsun."

Kuşkusuz ki Kürtler sadece köylerde yaşamamakta ve yaşamayacaktır. Kürtler şehirlerde de yaşamış ve yaşamaktadır. Köye bu kadar vurgu yapmamızın nedeni, Kürtlerin gerçek anlamda bir köylü halk oluşudur. Tüm soykırımcı politikalara, bu doğrultuda gerçekleştirilen göç ettirme politikalarına karşın Kürtler hala önemli ölçüde köyü yaşam mekanı olarak ele almaktadır. Yanısıra Kürtlerin ana ve atalarının insanlığa en büyük katkıları olan neolitiğin mekanları köylerdir. Kürt toplumunun mayasını oluşturan yaşam tarzının, bu kapsamda gelişen her türden buluşun mekanı köylerdir. Şehirde gelişen uygarlığın, neolitiğin dolayısıyla da doğal toplumun en örgütlü biçimde yaşandığı köye saldırısı, bu anlamda boşuna değildir. Merkezi uygarlığın gelişim süreçlerinden günümüze kadar şehir ile köy iki ayrı dünyayı temsil etmiş ve aralarındaki mücadele ideolojik bir mücadele olmuştur. Her ikisinin yaşamı, değer yargıları çok farklı olmuştur. O nedenle ilk köylerin coğrafyası Kürdistan'ın hala köy ağırlıklı bir ülke olması ve Kürtlerin de köylü bir halk olması doğaldır.

Şimdi Kürtler kendi olarak, kendi kalarak yaşamak istiyor. Bunun için çok büyük bir mücadele vermek zorunda kaldı. Henüz tümden boşa çıkarılmış olmasa da haklarında verilen soykırım kararına karşı tutunabilmek, var kalabilmek çok büyük bedellerle gerçekleşebildi. Verilen görkemli mücadelenin sonucu Kürt kimliğinin sömürgeciliğe kabul ettirilmesi ve özgür yaşam talepli bir halkın yeniden ortaya çıkışı oldu. Şimdilerde Kürtlerin temel gündemi olan '**demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa süreci**' söylemi tam da bu anlama geliyor. Buna en genel anlamda '**demokratik ulusun inşası**' deniyor. Bu inşanın zorunlu ve ondan doğan 'gönüllü' göçlerle gidilen ellerde olmayacağı, olsa da bunun ruhunun eksik kalacağı açık. Dolayısıyla bahsedilen özgür yaşamın inşası ancak özgür anavatan topraklarında gerçekleşebilir. Bu nedenle en öncelikli iş Kürdistan'dan uzak düşmüş insanların tekrardan toprakla buluşmalarını sağlamaktır.

Henüz varlığını garantiye alamamış bir Kürdistan'a dönüşün yarattığı psikolojik bariyerler ve kapitalist modernitenin zirveye taşırdığı şehir kültürünün hegemonyası aşılması gereken öncelikli engellerdir. Bunun da genel doğruların ifade edilmesiyle aşılamayacağı, bunun için daha kapsamlı ve stratejik bir çalışmanın yürütülmesi gerektiği açıktır.

Dönüş talebinin oluşturulmasına paralel olarak yapılacak olan en temel çalışma bu yaşam alanlarını yeniden oluşturmaktır. Kuşkusuz bu yeniden inşa eskinin bir tekrarı olmayacaktır. Eskiden doğal olarak yaşananı günümüzde daha bilinçli bir şekilde ve daha da yetkinleştirerek inşa etmek temel yaklaşım olacaktır. Yürüttüğü mücadeleyi demokrasi, özgürlük, eşitlik ve kendi olarak kalmak için veren Kürtler, gelinen aşamada bunun devletçi, iktidarcı, cinsiyetçi bir zihniyet ve yapılanmayla olmayacağını çok iyi bilmektedirler. Zihinsel ve bedensel inşaları hiyerarşik-devletçi sistemin anlam ve yapılarından uzak, toplumsal doğaya uygun bir şekilde yapmak, yürüttükleri mücadelenin en büyük kazanımı olmuştur. Demokratik ulus olmanın bir gereği olarak yaşamın tüm alanlarında toplumsal doğaya uygun ahlaki ve politik duruş, öz yönetim gerçekliği Kürtleri hiyerarşik devletçi sistemin dışına çıkaracak yegane yoldur ve bu yol da evrensele açılmaktadır. Yapacakları inşa ile tıpkı neolitik dönemde yaptıkları gibi bir kez daha insanlık için de yapacak ve 'Kürdistani olan evrenseldir' tespitini yeniden ete kemiğe büründüreceklerdir.

■■■

Ortadoğu'da zihniyet devrimi

Önder Abdullah Öcalan

Kapitalist modernite küresel çapta olduğu gibi Ortadoğu'ya da öncelikle hegemonik zihniyetle giriş yaptı. Oryantalizm denilen zihniyet hegemonyacılığı yüzyıllar öncesine dayanır. Belki de Greko-Romen kültür yayılmacılığına kadar uzanır. Ortaçağ Haçlı Seferleri ağırlıklı olarak zihniyet savaşlarıydı. Fakat asıl düşünce fethi, kapitalist modernitenin yükselişiyle gelişti. Unutmamak gerekir ki, Batı Avrupa'nın yükselişindeki temel öğe hakikat bilincindeki üstünlüktür. Doğu tecrübesini kendi somut koşullarına uyarlamanın bunda belirleyici payı vardır.

Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma çağları Batı Avrupa'nın hakikat algısını dünya çapında üstün kıldı. Kendisini çözümlediği oranda dünyayı, özellikle Ortadoğu'yu da çözümledi. Kapitalizm yeni doğmakta olan birçok olumlu gelişmeyi sahiplendiği gibi hakikat algısı üzerinde de tekel kurdu. 19. yüzyıl başlarında hakikat algısı üzerinde çoktan tekelini kurmuştu. Ortadoğu'ya da hakikat algısındaki üstünlükle giriş yaptı. Öncelikle misyonerler bölgenin yeniden keşfini başlattılar. Daha sonra gezginler ve bilimsel araştırmacıların bölge hakkındaki algılamaları, oryantalizm olarak bir düşünce ekolüne dönüştü.

Oryantalizm, Batı Avrupa uygarlığının zihniyet hegemonyası demektir. 19. yüzyıldan itibaren Doğu'nun zihniyet bağımsızlığı giderek yitirildi. Oryantalist düşünceler egemen kılındı. Doğulu aydınlar ve elitler de oryantalist düşüncenin egemenliğine girdi. Milliyetçilik başta olmak üzere, liberalizmin tüm düşünce versiyonları Doğu zihniyetini istila etti. Yeni İslamcı ve diğer dini düşünce hareketleri bile oryantalist kalıplar üzerinde gelişti.

Oryantalist düşüncenin ajan kurumları

20. yüzyılla birlikte gelişen ulus devletçilik hareketleri özünde oryantalist düşüncenin ajan kurumları niteliğindeydiler. Ulus devlet kurucuları, çokça iddia ettikleri gibi bağımsızlıkçı düşünceye sahip değildiler, olamazlardı da. **Sol düşünce de dahil, 20. yüzyılın bütün düşünce formları Ortadoğu'da oryantalizmin damgasını taşımaktaydı.** Sosyal bilim adına bölgeye uyarlanan düşüncelere ne kadar evrensel bilim hakikatleri dense de özünde hepsi oryantalistti. Oryantalizm gücünü elbette eski zihniyet kalıplarına göre hakikate çok daha yakın olmasından almaktadır. Oryantalizmi eleştirenlerin düşüncelerindeki hakikat payı oryantalistlere göre zayıf olduğu için başarılı olamıyorlardı. Aynı şey oryantalist iktidar elitleri için de söylenebilir. Oryantalist iktidar elitleri, örneğin Jöntürkler, İttihat ve Terakki Cemiyeti gibi elitler güçlerini eski zihniyetlere göre daha güçlü olan oryantalist zihniyetlerinden alıyorlardı. Bu durum onların hem meşrutiyet hem de cumhuriyet dönemindeki iktidar savaşımından başarılı çıkmalarının temel nedenidir.

Türk milliyetçiliğinin arkasındaki güç kaynağının Batı oryantalizmi olduğunu iyi bilmek gerekir. İktidar elitlerinin kıblelerini çoktan Mekke'den Paris'e doğru çevirmelerinin nedeni oryantalist düşüncenin kendilerinde yol açtığı güçlenme ve başarıydı. Ulus devlet inşalarıyla oryantalist düşünce zirveye yerleşti. Diğer tüm zihniyetler üzerinde tekel kurdu. Oryantalizm sadece ideolojik alanda değil, sanat alanında de tekelini kurdu. Geleneksel ahlakı çözerek, Batı'nın etik kalıplarına yol açtı.

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren, dünya genelinde olduğu gibi Ortadoğu'da da zihniyet tekelleri aşınmaya başladı. 1968'lerdeki kültürel devrim, oryantalizm tekelinde gedikler açmaya başladı. Bu dönem liberal ideolojinin ve pozitivist bilimciliğin üstünlüğünü yitirmeye başladığı yıllardı. 1990'da reel sosyalizmin hızlanan çözülüşü liberal pozitivist düşüncenin egemenliğini daha da sarstı. Özellikle sosyal bilimcilik büyük yara aldı. Kapitalist modernitenin zihniyet tekeli ilk ciddi sarsıntıyı yaşadı. Postmodern denen birçok akım ortaya çıktı. Feminizm, ekoloji, kültüralizm ve yeni sol düşünce ekolleri gelişti.

1970'lerde derinleşen kapitalizmin yapısal bunalımı, zihniyet bunalımıyla birlikte yaşandı. Bu gittikçe derinleşen bir bunalımdı. Eski düşünce tekeli bir daha kurulamazcasına yıkıldı. Liberal ideolojinin bir varyantı olan oryantalizm de bu yıkılıştan payını aldı. Doğu hakkındaki düşünce egemenliği parçalandı. Başta **Gordon Childe**, **Samuel Krammer** ve **Andre Gunder Frank** olmak üzere, Ortadoğu'nun merkezi uygarlık sistemi olarak rolünü açığa çıkaran yönü bağımsızca geliştirilen düşünce evrimi ve devrimi niteliğindeydi. Ortadoğu'da liberalizmin hem merkez hem de sağ ve sol mezheplerinin etkisinden kurtulmuş ve oryantalizmi aşmış zihniyet devrimi büyük önem taşır.

Unutmamak gerekir ki, zihniyet devrimi yaşanmadan hiçbir kalıcı toplumsal devrim yaşanamaz. Savunmalarımın son beş ciltlik varyantı, Ortadoğu'da zihniyet devrimiyle neyi kastettiğimizi ana hatlarıyla ortaya koymaktadır. Tekrarlamak yerine pratikleştirmenin önemini vurgulamam gerekir. En değerli, yani hakikat payı çok güçlü olan düşünceler bile uygulanmadıkça anlam ifade etmezler. Bütün dünya yanlış veya hakikat payı zayıf olan düşüncede birleşse dahi, bir kişi bile temsil etse, hakikat payı daha üstün olan bir düşünceyi hepsine karşı başarıyla savunabilir ve sonuçta bu düşüncenin zaferini sağlayabilir. İnsanlık tarihi bunun örnekleriyle doludur. Buna yol açan, hakikatlerin her zaman galebe çalan gücüdür. Hakikati ifade eden düşünceler bastırılabilir, cezalandırılabilir ama asla yenilgiye uğratılamaz.

''Kürtler adeta uzun süreli can çekişmeyi yaşayan bir varlık konumundadır. Dünyada bir benzeri daha olmayan halktır. Sadece zihnen sakatlanmış değildir, beden olarak da parçalanmıştır. Toplumsal yaralı olmak bir yaşam tarzı haline getirilmiştir. Ne eski geleneksel yaşam ne de modern yaşam geçerlidir.''

(...)

Liberal ve oryantalist zihniyete karşı tüm bu devrimci düşünce etkenlerinin birleşik etkisi, 1990'lardan itibaren hızlanan bir zihniyet devrimine yol açmıştı. Savunmalar üzerinde bu zihniyet devrimlerinin etkisi sınırlı olsa da ağırlıklı çok sayıda düşünür, düşünce devrimine önemli katkıda bulundular. Kapitalist modernitenin sınırlarını ve Doğu'nun merkezi uygarlık sistemlerine bağlı gelişimini ortaya koydukça, gerçek bir düşünce Rönesans'ı yaşandı.

Hakikat payı artmış düşüncelerle pratiğe yöneldik

Başlangıçta hakikat payı çok sınırlı olan düşüncelerle pratiğe başlamıştım, başlamıştık. Dürüstçe pratiği geliştirdikçe, düşüncedeki hakikat payını artırdık. Hakikat payı artmış düşüncelerle pratiğe yöneldikçe daha başarılı pratiklerin yaşanması kaçınılmaz oldu. Çıkarılması gereken temel sonuç, daha büyük hakikatin ve bu hakikatlerin yol açtığı büyük yaşamsal eylemlerin gerektiğinde tek bir sözle başladığıdır. Söze dürüstçe bağlılık ve yaşamla bütünleştirme çabasından vazgeçilmedikçe, hakikatin büyümesi ve toplumda kendini özgür yaşamın zaferi gibi sunması kaçınılmazdır.

Toplumlar adeta suya hasret topraklar gibi hakikate susamış olgulardır. Bu hasret giderildikçe, toprağın yeşermesi gibi toplumlar da özgür ve demokratik yaşamla tanışırlar. Kapitalist modernite ortaçağ boyunca kilisenin elinde tuttuğu zihniyet egemenliğini laiklik yanlısı üniversite kurumları vasıtasıyla kırdı. Üniversiteler üzerinde kurduğu tekelle Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma çağının bilimsel, felsefi ve sanatsal kazanımlarını kendisine mal etti. 19. yüzyıl bu bakımdan kapitalizmin bilim, felsefe ve sanat üzerindeki egemenliğinin kesinleştiği yüzyıldır. 20. yüzyılın sonlarında sistemin genel yapılanmasındaki bunalım ve çözülmelere uygun olarak, yaklaşık iki yüzyıl süren bu egemenliğin kendisinde de bunalım ve çözülmeler yaşandı. Felsefe uygulamalı bilimsel teknikler karşısında eski önemini yitirmiş, bilimin kendisi sayısı bilinmeyen araştırma tekniklerine dönüşmüş, sanat ise klasik çağdan sonra ekol değerini yitirerek yığın endüstrisi halinde kaba bir metaya indirgenmişti.

Sonuçta kapitalizmin, ulus devletçiliğin ve endüstriyalizmin basit çıkar araçları haline gelmişlerdi. Böylece esas işlevleri olan hakikati araştırma ve ifade etme yeteneklerini kaybetmişlerdi. Bilim, felsefe ve sanatın bunalımıyla kastedilen, bu hakikati araştırma ve ifade etme yetenekleriydi. Ortadoğu'da benzer süreç, 12. yüzyılda İslam medrese dogmatizminin felsefe, bilim ve sanat karşısında egemenlik kazanmasıyla yaşanmıştı. **Batı'da bilim, felsefe ve sanatta yaşanan bunalım, Ortadoğu'da oryantalizmin gözden düşmesiyle anlam buldu.** Bu yönüyle olumlu bir gelişmeydi ama alternatif zihniyet devrimini gerçekleştiremediği için riskler taşımaktaydı. Bölgede Batı'nın hegemonik zihniyetine, sanat ve yaşam tarzına karşı sınırlı bazı gelişmeler ortaya çıkmasına rağmen köklü bir devrim yaşanmamıştır. Her alanda olduğu gibi bu alanda da bunalım devam etmektedir.

Ortadoğu bu bunalımın doğurduğu riskleri fırsata dönüştürebilir. Bunun için demokratik modernitenin demokratik ulus, komünal piyasa ekonomisi

ve ekolojik endüstri unsurlarına ilham ve yön veren, kendi tarihsel ve kültürel temellerine uygun olan felsefe, bilim ve sanat devrimini gerçekleştirebilir; diğer anlamda Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma çağlarını iç içe ve yoğunca yani devrimci tarzda gerçekleştirip yaşamsallaştırabilir. Bu doğrultuda Batı'yı taklit etmesine gerek yoktur. Evrensel kazanımlar paylaşılmakla birlikte, esas olan kendi mekansal ve tarihsel yaratıcılığını sergilemek ve kendi öz devrimini gerçekleştirmektir.

Demokratik modernite kuram ve kavramlarına uygun olarak geliştirilen Kürdistan devriminin bir şansı da kapitalist modernitenin yaşadığı zihniyet ve yaşam tarzındaki bunalım döneminde gerçekleşmekte oluşudur. Fransız ve Rus devrimleri başta olmak üzere, 19. ve 20. yüzyıldaki devrimlerin büyük kısmı kapitalist modernitenin zihniyet ve yaşam tarzını aşamayan devrimlerdi. Soylu çabalarına ve alternatif olma hayallerine rağmen başarıları sınırlı oldu. Şüphesiz geriye değerli bir miras, halen yaşayan hakikat payı yüksek zihniyet kazanımları ve etik estetik yaşam değerleri bırakmışlardı. Kürdistan devrimi bu değerli zihniyet ve yaşam kazanımlarını kendi öz pratiğinde birleştirerek, şansını çok iyi değerlendirebilir.

Kapitalist modernitenin tuzak yüklü, hakikati yutan ve çılgın tüketim canavarları haline getirdiği bireyciliğe ve bireyciliği doğuran azami kârcılık, ulus devletçilik ve endüstricilik unsurlarına karşı demokratik ulus, komünal ekonomi ve ekolojik endüstrinin iç içe inşa edilmesinin toplumsal yaşam tarzına dönüştürülmesiyle gerçekleştirilecek demokratik ve sosyalist bireyi yaşamsallaştırabilir. Kendi zihniyet, etik, estetik devrimini alabildiğine derinleştirip bireye mal ederek Ortadoğu halklarına taşırabilir. Ortadoğu'nun her zaman bütünsellik ve evrensellik arz eden tarihsel kültürüne kendi öz devrimiyle önemli katkıda bulunabilir. Bunun için yaşamın kendisini ve her alanını bir okul olarak değerlendirebilir.

Her şeyini yitirmiş halklar ve bireylerin olumlu anlamda bir şansı da devrimsel değerleri, özgür, etik ve estetik yüklü yaşamları susamışçasına benimsemesi ve özümsemesidir. Varsın kapitalist modernitenin kusmukları bize bulaşmasın. İyi ki ya bulaşmamış ya da çok az bulaşmıştır. Daha görkemli olanı, kendi toplumsal doğamıza ve bireysel etkinliğimize uygun demokratik modernite değerlerini, onun demokratik ulus, komünal ekonomik ve ekolojik yaşam tarzını, bunun bilimini, felsefesini ve sanatını özgürce, eşitçe ve demokratikçe paylaşmak ve topluma mal etmektir.

İktidar ve toplum ayrışması

Ortadoğu'da toplum ve iktidar ayrışmasının ve müslüman halklar üzerindeki sömürgeciliğin derinleşmesi, açıklanması gereken en temel sosyolojik sorunların başında gelmektedir. Resmi tarih ve sosyoloji kitaplarında sanki bu yönlü sorunlar yokmuş gibi bir yaklaşım sergilenmektedir. Uygarlık tarihi bir anlamda toplum ve iktidar ayrışmasıyla başlar. İktidar ve birlikte oluştuğu sermaye tekelleri, toplumdan ayrıştıkları oranda, ayrıcalıklı bir güç olarak toplumun artı değerlerini gasp ederler. Marksizmdeki sınıf çelişkisi ve sömürüsü bu konuda sınırlı bir gerçeklik payını taşımakla birlikte, asıl çelişki, dolayısıyla baskı ve sömürü toplum ile iktidar ve sermaye tekelleri arasındaki ilişki düzleminde gerçekleşir.

Ortadoğu kültüründe yaşanan bu yönlü olgusal gelişmeler çarpıcıdır. Merkezi uygarlığın beş bin yılı aşan hegemonyası nedeniyle gerçek bir toplum ve iktidar savaşımı tarihi Ortadoğu toplumsal kültüründe izlenmek durumundadır. Bu bağlamda devlet, özünde toplum ve iktidar arasındaki çelişki ve çatışmanın çerçevelenmiş, bazı temel kurallara bağlanmış ve meşruiyeti sağlanmış geçici ateşkes veya barış hali olarak da tanımlanabilir. Geçici ateşkes hali olarak devlet, henüz normları oluşmamış ve meşruiyeti sağlanmamış fiili devlet halidir. Barış hali olarak devlet ise normları oluşmuş, meşruiyeti sağlanmış (toplumla iktidar arasında sözleşmeye varılmış) devlet gerçekliğidir. Din ile iktidar arasındaki sözleşmeye devlet demek de mümkündür.

Tek tanrılı dinler aslında yükselen uygarlık güçleriyle çıkarları ayrışan ve çelişen toplulukların devlet temelli uzlaşma arayışlarıdır. Uzlaşmaya varılmadığında dinler isyancıdır. Uzlaşma gerçekleştiğinde meşru devlet doğmuş demektir. Hıristiyanlık ve İslam tarihi bu yönlü örneklerle doludur. Mezhepleşme gerçeği de aynı dinde uzlaşmaya varan kesimlerle varmayan kesimler arasındaki çelişkiden kaynaklanır. İktidarla uzlaşan mezhep devletleşirken, uzlaşmayan kesim muhalif olarak mücadelesini ya açık ya da gizli sürdürerek, toplumsal gerçekliğini iktidarsız ve devletsiz yaşatmaya çalışır.

Durumu daha da açıklamaya ihtiyaç hissettiren, Ortadoğu'nun aynı dinden olan diğer toplum ve iktidarları arasındaki ilişkidir.

a- Arap İslamı (Afrika'daki uzantıları da dahil) iktidar ve devlet güçleriyle toplumsal halk güçleri arasında çok ciddi bir çelişki ve çatışmayı tarihi boyunca hep yaşamıştır. Daha Hz. Muhammed hayattayken bu çatışma başlamıştır. İslam dini (bir nevi ideolojik ve siyasal program), Hz. Muhammed'in de mensubu olduğu daha yoksul bir kabileyle (Haşimiler) daha zengin ve üst tabakası güçlenmiş olan aynı etnik boydan diğer kabile şefleri arasındaki mücadelenin bir ürünü olarak doğar. Ölümünden sonra çelişki daha da şiddetlenir. Bu çelişki nedeniyle ilk dört halifeden üçü (Ömer, Osman, Ali) öldürülür. Üst tabakanın temsilcisi olarak Muaviye bu süreçte kendi eğilimini hanedanlık devletine (Emevi devleti) dönüştürmeyi başarır. Geriye toplumsal bir güç olarak Ehlibeyt (Hz. Muhammed'in ailesi) yandaşlarıyla daha yoksul kabilelerin radikal toplumsal güçleri olan Hariciler kalır. Bu ilk ciddi toplum, sınıf ve devlet bölünmesidir.

Süreç içinde bu bölünme gelişerek günümüze kadar devam eder. İktidar İslamı kendini sayısız küçük devletler ve imparatorluklar halinde pekiştirir, normlaştırır ve meşrulaştırırken (bunu İslam şeriatı ve Sünni mezhebi yoluyla gerçekleştirir,) iktidar karşıtı İslami mezhepler kendilerini Hariciler ve Ehlibeytçiler olarak var kılmaya çalışırlar. En yoksul toplum kesimi olarak Hariciler giderek Bedevileşir. Bedevileşmek daha çok kır kökenli köy emekçileriyle kentlerin proleter unsurlarına dönüşmek anlamına gelir. Araplarda proleterleşme kendini Bedevileşme olarak somutlaştırır. Günümüze kadar bu haliyle devam eder. Ortaçağ feodalitesinin Bedevileri, günümüz kapitalizminin fellahları ve işçilerine (amal) dönüşerek ortak bir tarihi paylaşıp yaşarlar. Ehlibeytçiler bir nevi orta tabaka Araplarını temsil ederler. Yoksul kesimi daha radikal şia ve alevi toplulukları halinde iktidar ve devlet karşıtlığını sürdürürken üst kesimleri birçok devlet oluşumunda varlıklarını devam ettirir. Fas'tan Hindistan'a, özellikle bugünkü Lübnan, Suriye, Irak ve İran'a kadar, daha yoğun olarak tüm müslüman coğrafyasında toplumsal ve iktidarsal güç olarak, bu temel nitelikleriyle varlıklarını sürdürürler.

"Kapitalizm yeni doğmakta olan birçok olumlu gelişmeyi sahiplendiği gibi hakikat algısı üzerinde de tekel kurdu. 19. yüzyıl başlarında hakikat algısı üzerinde çoktan tekelini kurmuştu. Ortadoğu'ya da hakikat algısındaki üstünlükle giriş yaptı."

"Oryantalizm, Batı Avrupa uygarlığının zihniyet hegemonyası demektir. 19. yüzyıldan itibaren Doğu'nun zihniyet bağımsızlığı giderek yitirildi. Doğulu aydınlar ve elitler de oryantalist düşüncenin egemenliğine girdi."

"Milliyetçilik başta olmak üzere, liberalizmin tüm düşünce versiyonları Doğu zihniyetini istila etti. Yeni İslamcı ve diğer dini düşünce hareketleri bile oryantalist kalıplar üzerinde gelişti."

"Sol düşünce de dahil, 20. yüzyılın bütün düşünce formları Ortadoğu'da oryantalizmin damgasını taşımaktaydı. Sosyal bilim adına bölgeye uyarlanan düşüncelere ne kadar evrensel bilim hakikatleri dense de özünde hepsi oryantalistti."

Geleneksel iktidar İslamı ise baştan itibaren kendini devlet normuna (şeriata) ve meşruiyete (sünni mezhepleşmeye) uğratarak varlığını günümüze kadar sürdürmeye çalışmıştır. Arap toplum ve devlet güçlerinin hem tarihte hem de günümüzde çok parçalı ve çatışmalı olmalarının temelinde İslami ortak örtünün bile gizleyemediği ve bastıramadığı toplum ve iktidar ayrışmasının derin ve kapsamlı gerçeği yatar.

İran'da şekillenen İslam, dönüşen İslamdır

b- İran ve ötesi olarak Afganistan, Pakistan ve Güneydoğu Asya İslamındaki toplum ve iktidar ayrışması da benzer üçlü çizgi halinde gelişir. Yanlış anlaşılmaması açısından önemle belirtmeliyim ki, çizgisel gelişme derken düz bir hat halini değil, döngüsel gelişme hali olarak çizgiselliği kastediyorum. İslamın köklü bir biçimlenmeye uğradığı alanlardan biri İran'dır. Bunu geniş anlamda uzantılarını da hesaba katarak anlamak gerekir. **İran'da şekillenen İslam, dönüşen İslamdır.** Genel hatlarıyla Şia olarak adlandırılsa da daha geniş bir perspektif ve yoruma sahiptir. Özünde orta sınıfın Ehlibeyt İslamıdır. Önderliğin hep Ehlibeyt ailesinde olması gerektiğini, hak olarak öyle algılanmasını esas alır.

İran'ın İslam tarafından fethinde daha çok sünni geleneğin ve Emevilerin başvurdukları zalimce uygulamalar bu yöndeki eğilimi güçlendirmiştir. Aynı Emeviler hep Kerbela'da Ehlibeyt'in seçkin temsilcisi olan İmam Hüseyin'i ve yetmiş iki mürafıkını katletmekle anılırlar. İmparatorluk tarzındaki gelişimi ve zengin kültürü nedeniyle İran'ın İslamı Arap toplum ve iktidar geleneğinden farklı olarak şekillendirmesi doğası gereğidir. Burada önemli olan orta sınıfın alt ve üst kesimlerinin çelişkili ve çatışmalı iktidar ve toplum yaklaşımıdır. Üst kesim imparatorluktan miras kalan iktidar alışkanlıkları nedeniyle İslamı hızla devletleşmeye taşıyarak yaşamak istemiştir. Alt kesim ise tarih boyunca hep iktidar sahiplerinden neler çektiğinin derin bilincinde olarak, İslamı bir sivil toplum biçiminde ve iktidar karşıtı yönüyle yaşamaya çalışmıştır. İslami İran tarihinde bu gerçekliği sürekli izlemek mümkündür.

Kaldı ki tarihsel arka planda Zerdüşti gelenekte ta Med-Pers çelişkisine kadar uzanan bu yönlü bir toplum ve iktidar çelişkisi hep var olagelmiştir. Bunun kökeninde ise kabile toplumunun hiyerarşik bölünmesi yatar. İran sadece Pers etnik geleneğine sahip değildir; aynı coğrafyada çok sayıda etnik gelenek vardır. Toplumsal yarılmalarda etnik ve dinsel özellikler iç içe gelişmiştir. Üst toplum ve iktidar olarak İran'ı ne sadece dinsel ne de etnik yanı ağır basan özelliklerle tanımlayabiliriz. Etnik ve dinsel özelliklerin iç içe geçip kaynaşmasının özgün bir biçimi olarak tanımlamak daha öğretici olabilir. Her iki yan zaman zaman öne çıksa da tarih boyunca aralarında radikal bir bölünme pek izlenmemektedir.

Örneğin ne Araplar gibi klasik anlamda bir kavim toplumu ne de Yahudiler gibi dinsel bir toplum olabilmiştir. Kendiliğini adeta üçüncü bir model olarak geliştirme gereğini duymuştur. Çok sayıda etnisite ve dinsel inancın mevcudiyeti bunda önemli rol oynamıştır. Kapitalist modernitenin son iki yüz yıllık etkisini bu gerçeklik temelinde karşılamıştır. Ne Avrupa ülkelerinde görülen türden bir milliyetçilik ve ulus devlet deneyimini ne de Arap ülkelerindekine benzer bir ulus devletçiliği yaşamıştır. Tarihsel özelliklerini koruyarak, her iki modele karşılık kendi modelini sürdürmede ısrarlı olmuştur. Şahlık İranı'nın tutunamamasının altında bu gerçeklik yatar. Fakat bu tarzdaki varoluşunu kapitalist moderniteye, küresel kapitalizme karşı çok fazla devam ettiremez. Ya köklü bir dönüşümü yaşayacaktır (iktidar ve devlet açısından bu çok zordur; liberal bir ulus devlet olmak modelin çöküşü demektir) ya da parçalanıp alt tabakanın İslami geleneğinin sivil demokratik değerlerini esas alma ve güncel demokratik modernite değerlerini özümseme temelinde, Ortadoğu kaosundan çıkışta demokratik modernitenin önde gelen inşa güçlerinden biri olarak, bir kez daha geçmişine yaraşır biçimde tarihteki yerini alacaktır.

'At, avrat, silah...'

c- Türkler, köken itibariyle Ural-Altay dil grubundan bir halk olarak, ilk şekillenmelerini yaklaşık yedi bin yıl önce Güney Sibirya eteklerinde yaşamış, oradan daha güneye inerek kabile topluluklarına dönüşmüş önde gelen kültürel gruplardan biridir. Benzeri her kültürde yaşandığı gibi Proto Türkler de ancak uygarlık gelişmesiyle tarih sahnesinde görünür olmuşlardır. Özellikle aynı kültür gruplarından Çinlilerin erkenden uygarlaşması (MÖ 1500'ler), Türk boylarının da etkilenmelerine ve tarihte yer almalarına yol açmıştır. MÖ 3. yüzyılda yerel beylikler kurdukları anlaşılmaktadır. İktidarlaştıkça Çin'in içinde erimek durumunda kalıyorlar. Etnik varlıklarını ancak kabile olarak koruyabiliyorlar. Çin'le baş edemeyince batıya doğru yayılıyorlar. Bunda Orta Asya çölünden kaynaklı zorluklar, kuraklık ve nüfus artışı da önemli rol oynar.

İran uygarlığıyla milattan önceki yüzyıllara dayanan ilişkileri vardır. Hindistan üzerinden de benzer ilişkiler mevcuttur. MS 3. yüzyıldan itibaren batıya doğru yoğunlaşan göçler Hazar denizinin güneyi ve kuzeyinden olmak üzere iki ana güzergaha ayrılmıştır. MS 450'lerde kuzeyden Batı Roma İmparatorluğu sınırlarına dayanmış olup, işgal edecek kadar güçlenmişlerdir. Macaristan merkezli olarak İtalya ve Fransa içlerine kadar ilerleyip saldırı düzenleyebilmektedirler. Fakat kendilerini kalıcı olarak kurumsal bir iktidara, devlete dönüştüremiyorlar. Aynı tarihlerde İran sınırlarını da zorlamaktadırlar. Ayrıca MS 550'lerde ilk defa Göktürkler adıyla etnik kökenli bir devlet oluşturuyorlar. Bunu Mani dinini resmi din olarak kabul eden Uygur Türkleri (MS 740'lar) takip etmektedir. 8. ve 9. yüzyıllarda Abbasi ve Bizans İmparatorluklarında paralı asker olarak önemli rol oynuyorlar. İslamiyeti kitlesel olarak ilk defa 10. yüzyılda kabul ediyorlar. Karahanlılar ilk müslüman Türk Beyliği oluyor. 9. ve 10. yüzyıllarda Hazar'ın kuzeyi ve doğusunda bir Yahudi Türk devleti de varlık kazanmıştır. İslamileşerek İran içlerine inen ilk Türk boyları Oğuz Türkleri olup, Selçuklu hanedanlığı olarak tanınmaktadır. Selçuk Bey Yahudi Hazara devletinde bir Subaşı (yüzbaşı seviyesinde bir komutan) iken, kabilesiyle ilk defa bugünkü Türkmenistan'da, Seyhun ve Ceyhun nehirleri arasında bir beylik kurma denemesine girişiyor.

Sert çatışmalar yaşanıyor. Kabilenin üst tabakası olarak iktidar tecrübesi kazanıyorlar. Ganimet seferleri düzenliyorlar. Başarılı olmak ve bol ganimet toplamak için İslamlaşmaları gerektiğini kavrıyorlar. Abbasi saraylarında da daha 9. yüzyılda önemli bir paralı asker grubu oluşturuyorlar. Kendileri için Samara kenti inşa ediliyor. Selçuklu boyundan birlikler Bizans içlerine kadar sızıp saldırıyor, ganimet topluyor. Karşılarında Hıristiyan Türkleri buluyorlar. 11. yüzyılın başlarında toptan müslümanlaşıyorlar. Selçuk Bey 1008'de ölüyor. Yerine geçen oğullarının adlarının Mikail, Musa, Yunus ve Arslan olması Yahudilikten oldukça etkilenmiş olduğunu gösteriyor. Bu dönemde kabilelerin alt yoksul kesimleriyle üst zengin tabaka arasındaki ayrışma ve çelişkiler yoğunlaşıyor. İktidar elidinden ilk kopan kabileler 1018'den itibaren İran içlerine girmeye başlıyorlar. Oradaki devlet yetkililerinden kendi kabile şeflerine karşı korunma istiyorlar. Tarihte ilk defa Türkmen (Araplarda Bedevi, Kürtlerde Kurmanc karşılığı) halk, kabileler olarak, kendi beylerine karşı çıkıp bağımsız yaşamak istiyor. Türk kabile toplumlarında gözlemlenen bu ilk ciddi ayrışma tarihte kalıcı bir etki bırakacaktır. İktidar ve toplum temelindeki bu ayrışma, sert geçen bir mücadeleyi beraberinde getirecektir. Türk olgusu bu tarihten (Türk-İslam tarihi) itibaren aralarında oldukça çelişkili ve çatışmalı geçen iki kol halinde ilerleyecektir. İktidar aygıtı etrafında örgütlenen kabilelerin üst tabakası bu tarzda yaşamayı bir ölüm kalım sorunu haline getirecektir. Daha Hazara Yahudi Türk devletinde oluşan bu iktidar temelli yaşam gittikçe güçlenerek günümüze kadar devam edecektir. İktidarsız ve devletsiz yaşamak bu elit gruplar için hep ölümle eş sayılmıştır.

Bu bağlamda Selçuklu beyleri hem içte hem de dışta müthiş iktidar ve

devlet savaşçısı haline geldiler. Bu işten başka işle ilgilenmez oldular. Abbasiler, Gazneliler, Samanoğulları, Atabekler, Tolunoğulları gibi birçok hanedan devletinde ya temel askeri güç olarak hizmet gördüler ya da bizzat devlet kurdular. 1055'lerde Selçuklu İmparatorluğu'nu tesis ettiler. 1071'deki Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun her tarafında beylikler inşa ettiler. 1086 yılında Anadolu Selçuklu İmparatorluğu'nu kurdular. Beyliklerin kendi aralarındaki savaşları Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşuna kadar devam etti. Osmanlı İmparatorluğu'nda azami iktidarlaşmayı yaşadılar. Tüm bu iktidar devlet yoğunlaşmasında İslam şeriatı (hukuk normları) temel normları, sünni İslam mezhebi ise temel meşruiyet aracını oluşturdu. Türk iktidar elidinde genelde din, özelde İslam dini tamamen iktidarsal bir araç olarak anlam ifade eder. İktidar dışında din çok az değer taşır.

Türk iktidar metafiziğini çok iyi bilmeden, doğru bir devlet ve toplum çözümlemesi yapılamaz. Yapılanlar büyük eksiklik ve yanlışlık payı taşımaktadır. Türk iktidar elidi daha ilk beylik sürecinde hatta kabile üst hiyerarşisinde şamanist kavram ve figürleri fetişleştirmiştir. Bugünkü bayrak benzeri simge tapımcılığı oradan kaynaklanmaktadır. Kabile totem fetişizmi de oldukça nüfuz etmiştir. Bir kahramanlık yapmadıkça erkeğe ad vermeme fetişizmi bununla bağlantılıdır. Beylik iktidarında '*at, avrat, silah*' üçlüsü en kutsal namus değerleri olup yaşamın kendisidir. İktidar yaşamı demek '*at, avrat, silah*' demektir. İktidarın kök hücresine bu üç temel gen oturtulmuş ve genetik özellikler haline getirilmiştir. İslamiyetin Allah'ıyla iktidar arasında azami bağlantı kurulmuş, örtülü tanrı iktidar özdeşliği oluşturulmuş, dolayısıyla iktidar ve devlete en büyük kutsallık atfedilmiştir. Tabii bu kutsallığın altında ganimete el koyma (fethin amacı, hakkı olan, el konulabilecek her şey) güdüsü yatmaktadır. Ortadoğu kültüründe iktidarı bu yönlü kavramlarla azamileştirenlere Türk iktidar elidi öncülük etmekle birlikte, yalnız onlar değildir.

İktidar Türklüğü

Ortaçağdan günümüze kadar tüm iktidar elitlerine öncülük etmiş olan güçler birbirleri içinde adeta erimişlerdir. İsmi Türk olan fakat en başta Türkmen'i, toplumsal Türk'ü ezen, sömüren ve 'Etrak-ı bi idrak' (anlayışsız, cahil Türkler) haline getiren bu Türklüktür. Toplumsal Türklüğe en zalim ve sömürgen davranan da yine bu Türklüktür. Dolayısıyla **iktidar Türklüğü, hiçbir toplum veya halk üzerinde geliştiremediği baskıyı, sömürüyü, sömürgeciliği ve kırımı Türkmenler üzerinde gerçekleştirmiştir.** Bu konuda pek çok yöntem uygulanmıştır. En başta ölünceye kadar asker kalmaya mahkum etme, ayrı vergilendirmeye tabi tutma, cahil bırakma, en ufak bir tepkisine karşılık toplu kırımdan geçirme, sık sık talan etme, sürgüne yollama, en ufak demokratik istemlerini bastırma, iç sömürü yetmediğinde yaban diyarlara köle statüsünde gönderip sözün özcesi '*eti senin, kemiği benim*' ilkesini sonuna kadar kullanma, günümüzde varoşlara doldurma, tekelci kârlar gereği yarısından fazlasını işsiz bırakma, ulus devletçiliği azami kılıp toplumsal kültür olarak hiçleştirme bu yöntemlerden bazılarıdır.

Türkmenlik (iktidar dışında kalan müslüman Türkler) iktidarla olan köklü ayrışmasını daha Selçuk beyin yaşadığı dönemde göstermiştir. İlk yoksul Türkmen oymakları 1005 yılında bey zulmünden korunmak için Gaznelilere sığınmışlardır. Daha sonraları İran'ın çeşitli yörelerine, özellikle kuzeybatısına, bugünkü Azerbaycan'a çekilerek kendilerini korumaya çalışmışlardır. Geniş kollar halinde bugünkü Irak ve Suriye topraklarında barınma çabası içine girmişlerdir. Bu ilk yüzyıllarda kopuş sürekli gelişmiştir. Kuzey Hazar güzergahı üzerinde de benzer gelişmeler yaşanmıştır. Selçuklu beyleri ve sultanları Türkmen baskısından kurtulmak için onları hep Kafkasya'ya, Arabistan'a, Kürdistan'a ve Anadolu'ya sürmüşlerdir. Askerliğe yarayanlar dışında diğerlerini kendi kaderleriyle baş başa bırakmışlardır.

Karadeniz ve Akdeniz dağ silsileleriyle Orta Anadolu bozkırları Türkmenlerle dolmuştur. Zor yaşam koşulları, baskı ve sömürü Türkmenleri sürekli isyana sevk etmiştir. Sultan Sancar'ı kafese koyup yanlarında taşımaları, alevileşerek iktidar sünniliğinden kopmaları, çok sayıda tarikat kurarak sivil toplumu (Ahmed Yesevi'den Mevlana'ya, Baba İshak'tan Şeyh Bedreddin'e, Pir Sultan Abdal'dan Şah İsmail'e, Celali ayaklanmalarından esnaf ayaklanmalarına) geliştirmeleri ve bu uğurda ayaklanmaları bu konuda önemli örnekler olarak gösterilebilir. Kendi direniş kültürlerini **Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan, Köroğlu, Dadaloğlu** söylemlerinde destansı tarzda sergilemişlerdir. İktidarın Farsça ile Arapça karışımı ucube diline karşı Türkçe'nin arılığını da yine Türkmenler taşımıştır. Ortadoğu halklarıyla dostça yaşamışlar, gönüllü iç içe yaşamaktan çekinmemişlerdir.

Toplumsal kültür olarak Türkmenlik, hem maddi hem de manevi yönleriyle üzerinde kapsamlı araştırmalar yapılmasını gerektirir. Kendi öz toplumsal tarihlerinin inşası gereklidir. Kapitalist modernite döneminde Türkmenlerin varlığı daha da zorlaşan koşullarla çevrelendi. Göçebe toplum ve yerleşik yaşam olanakları azaldı. En tehlikeli alanlarda azap askerleri misali yaşatılmaları yetmiyormuş gibi işsizlik, dışarıya göç ve varoşlarda yoğunlaşma temelinde günümüzün zorlu koşullarında varlıklarını devam ettirmeye çalışıyorlar. Bir ulus kadar anlam ifade eden **tarihsel Türkmenlik, kapitalist tekeller ve ulus devletin baskı ve sömürü çarklarında, faşist ve dinci devlet partilerinin kıskacında tükenmekle yüz yüze kalmıştır.** Kendi demokratik hareketini oluşturamaması bunda en önemli rolü oynamıştır. Bu boşluğu dolduran iktidar devlet hedefli dinci ve faşist hareket, Türkmenliğin olumlu özelliklerini zıddına dönüştürerek en büyük ihaneti gerçekleştirmiş, büyük değer ifade eden tarihsel toplumsal Türkmen kültürüne ölümcül bir darbe vurmuştur.

Ulus devletin homojen toplum yaratma projesi ve soykırım

Genelde Orta Asya ve Kafkasya'da özelde Anadolu'daki tarihsel toplumsal Türkmen Türkü'nün iktidar devlet çarklarında oluşmuş iktidarcı, cinsiyetçi, dinci ve milliyetçi Türklükten çok farklı bir oluşum ve olgu olduğunu çok iyi kavramak ve kurumlaştırmak gerekir. Daha da önemlisi Türkmenleri kapitalist modernitenin fideliğinde Türk olmayan unsurlarca en yapay tarzda oluşturulmuş, beyaz-siyah-yeşil renklere bürünen komplocu faşist ulus devletçi yapılanmalardan ayrıştırarak demokratik cumhuriyet, demokratik vatan ve demokratik ulus temelli demokratik modernite unsurlarına dönüştürmek gerekir.

Bunun için demokratik siyaset, sivil toplumculuk ve özerklik örgütlenmesi ve eylemini temel almak, bunu geleneksel Türkmen-Türk kültürüyle sentezleyip çağdaş bir kültür geliştirmek gerekir. Türkiye demokratik hareketinin temel sorunu, bu kültürü tüm tarihsel ve toplumsal yönleriyle doğru tanımlamak, araştırmak ve sahiplenmek, bunun için eğitip örgütlendirmek ve eylemleştirerek demokratik modernite sistemiyle bütünleştirmektir. Türkmenler dışında Anadolu ve Mezopotamya'da İslami kültürle yaşayan başka halklar ve kültürler gerçeği de vardır.

Torosların güneyinde yaşayan Arap azınlık İslamın fetih döneminden kalmadır. İktidar ayrıcalığını yitirdiğinden, gittikçe yoksullaşmakta olan bir kültürdür. Üst tabakası hakim Türk elidi içinde erimiştir. Yoksul kesimlerin Arap kültürü de asimilasyonun etkisiyle gerilemiş olup giderek kullanımdan kalkmaktadır. Kürtlerle iç içe olmakla birlikte varlıklarını korumuşlardır. Kapitalizm koşullarında varlıklarını devam ettirmeleri gittikçe güçleşmektedir. Balkan kökenli Arnavut ve Boşnak gruplar, iktidarla bağlantılı bir kültürü temsil ederler. Fazla ayrışma geçirmemişlerdir. Bürokrasi içinde varlıklarını devam ettirmeye çalışırlar. Resmi ideolojiye oldukça bağlıdırlar. Türk milliyetçiliğini çıkarları gereği oldukça savunurlar. Nicelik olarak daha az olan yoksul kesimler proleterleşmiş olup, emek hareketinin etkinliklerinde rol aldıkları görülür. Resmi iktidar ideolojisi gereği, etnik aidiyet konusunda ısrarlı değildirler.

Kafkas kökenliler daha ağırlıklı grupları teşkil etmektedir. İktidarla yakın bağlantı içinde olmak, iktidar elidi içinde yer almak kültürlerinde oldukça yer bulmuştur. Anayurtlarına özlemleri olmakla birlikte, dönüş yakın döneme kadar bir hayaldi. Sovyetler Birliği'nin çözülüşünden sonra anayurtlarıyla tekrar ilişkilendiler. Balkan kökenliler de benzer bir durumu yaşamaktadır. Güçlü tarafta yer almak bunların üst kesimleri için bir gelenektir. Devrimci hareketlere önderlik düzeyinde katıldıkları gibi, sağ hareketlere de benzer biçimde katılım sağladıkları gözlenmektedir. Anadolu ve Mezopotamya topraklarının kültür mozaiği nitelemesi uygun bir kavram olmakla birlikte ne yazık ki yer altından çıkan mozaik yüzleri gibi oldukça yıpranmıştır. Ulus devletin homojen toplum yaratma projesi nedeniyle bu kültür mozaiği adeta küçük çakıl taşları haline getirilmekte, varlıklarına yönelik bir soykırım gerçekleştirilmektedir.

Kültürel varlıklar ne kadar azınlık konumunda olsalar da mutlaka korunması gereken tarihsel miraslardır. Ulus devletin soykırımcı niteliği en çok bu kültürlere karşı geliştirdiği politikalarda yansımasını bulur. Kapitalist modernitenin dünyanın her tarafında geliştirdiği katliamların en önemli parçasıdır. Zor uygulamalarının yanısıra ekonomik olarak da değersiz kılıp kendilerini yaşamaları adeta imkansız hale getirilir. Adeta şu kural geçerli kılınır: Kendi kültüründe yaşamaya devam eder ve resmi çoğunluk kültürüne teslim olmazsan, aç ve işsiz kalırsın! Resmi ulus devlet kültürüne katılmadan, kendi kültürünü terk edip bu katılımı teslimiyet haline getirmeden toplumda yer tutma ve ilerleme sağlama, önüne dikilmiş bin bir engelle olanaksız hale getirilir. Böylece resmi homojen toplumun üyeliği kaçınılmaz kılınır. Avrupa'da II. Dünya Savaşı'nda yaşanan faşizm denemesi, moderniteyi homojen toplum projesini gözden geçirmeye zorlamıştır. AB projesi ile alternatif olarak kültürel çoğulculuğa dönüş yapılmıştır. Postmodernite özünde kültürel çoğulculuğu temel değer olarak paylaşmakla birlikte, kapitalist moderniteye alternatif olmaktan uzaktır. Resmi kültürel kimliğin dışında yaşayan tüm kültürler son tahlilde marjinalleştirilerek ya kendiliğinden ya dolaylı baskı ve kapitalist sömürü yöntemiyle ya da ulus devletin resmi homojen toplum yaratma politikalarıyla tasfiye edilme ve soykırımla tükenme gerçeğiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Buna karşı durmanın en doğru yolu, kültürel varlığını korumak ve özgür kılmak için açık uçlu bir kültürel kimlik anlayışını benimsemek, bunu diğer kültürlerle sentezleyerek daha üst bir aşamada ortak yaşam projeleri geliştirmektir. Demokratik ulus, anayasal vatandaşlık, demokratik cumhuriyet, çoğulcu bir vatan ve kültür anlayışı bu tür projelerin belli başlı olanlarıdır. Demokratik siyaset, sivil toplum örgütlenmeleri ve demokratik özerklik yöntemleri bu projelerin temel uygulanma araçlarıdır. Hem geleneksel kültürlerin korunup özgürleştirilmesi hem de çağdaş kültürlerle bir sentez halinde yaşamaları için demokratik modernite çözümü hayati ihtiyaçtır.

Ortadoğu kültürü ve kapitalist modernite hegemonyası

Ortadoğu kültürünün kapitalist hegemonyanın etkisine girmesi, toplumsal gerçeklikler üzerinde felaket boyutunda sonuçlara yol açtı. Kapitalist hegemonyanın inşa mantığında Ortadoğu kültürüne karşıtlık en önemli yeri tutar.

'Demokratik Konfederal Kürdistan'

Ortadoğu'da ulus devletçiliğin parçaladığı, her parçasında değişik imha ve asimilasyonları dayattığı Kürtlerin durumu tam bir felakettir. Ne tam fiziki ne de kültürel tasfiyeleri hemen gerçekleştirilebilmektedir. Kürtler adeta uzun süreli can çekişmeyi yaşayan bir varlık konumundadır. Dünyada bir benzeri daha olmayan halktır. Sadece zihnen sakatlanmış değildir, beden olarak da parçalanmıştır. Toplumsal yaralı olmak bir yaşam tarzı haline getirilmiştir. Ne eski geleneksel yaşam ne de modern yaşam geçerlidir. Zaten tercihte bulunma şansı son döneme kadar elinden alınmıştı. Şüphesiz bu durum kapitalist modernitenin kurdurduğu hakim ulus devletlerden kaynaklanmaktadır.

Kürtlerin ulus devletçilik doğrultusundaki girişimleri ise aynı başarı şansını gösterememiş, kapitalist modernitenin çıkarlarına denk düşmediği için şansı yaver gitmemiştir. Günümüzde Güney Kürdistan'da geliştirilmek istenen ulus devletçilik ise kapitalist modernitenin hegemonik hesaplarıyla yakından bağlantılıdır. Minimalist bir Kürt ulus devletçiliği sistemin çıkarına olabilir. Tehlike şuradadır: Sistem "*çıkarıma göre değildir*" dediğinde, her an yeni soykırımlar ve katliamlara da yol açabilir. Savunmanın büyük kısmı Kürt olgusu, sorunu ve çözümüne ayrıldığından, kısaca yeniden tanımladığımız bu vahim statü veya statüsüzlükten kurtulmanın en uygun modelinin Demokratik Ulus olduğu açıktır. Zihniyet ve yapılanma olarak Demokratik Ulus ve Demokratik Özerklik, mevcut ulus devletleri de yıkıma götürmeden, dünya genelinde de yoğunca yaşandığı gibi, yönetimleri paylaşarak bir arada yaşama imkanını sağlar. Bunun için gerekli olan demokratik anayasal rejimdir.

Kürtlerin amentüsü, '*Bağımsız, Birleşik Kürdistan Cumhuriyeti*'ne alternatif olarak, mevcut sınırlara dokunmayan, tersine bu sınırları Ortadoğu'nun Demokratik Ulusal Birliği'nin gerekçesi yapan, 'Demokratik Konfederal Kürdistan'dır. Bu model içinde birçok kültür ve halk grubu kendilerini federe birlikler halinde örgütleyebilir. Aynı yerelde, aynı kentte her türlü etnik, dinsel, mezhepsel ve cinsi açıdan eşit, özgür ve demokratik gruplar barış içinde bir arada yaşayabilirler. Demokratik Konfederal Kürdistan kendi demokratik ulus modelini geliştirdikçe, her parçasının birlikte yaşadığı komşu toplumlarla da benzer birliklere rahatlıkla gidebilir. Benzer oluşumların Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de geliştiğini düşünürsek, belirtmeye çalıştığımız Demokratik Konfederal Kürdistan'ın Ortadoğu Demokratik Ulusal Birliği'nin çekirdeği olacağı açıktır. Her iki olgunun iç içe gerçekleşme şansı da vardır. Zaten Ortadoğu'nun tarihsel toplumsal bütünlüğü de bunu gerektirir.

Buna karşı son zamanlarda ABD'nin gündemleştirmek istediği Büyük Ortadoğu Projesi'nin başarı şansı pek yoktur. Zaten bu proje ulus devletlere dayalıdır. Benzer birçok proje Ortadoğu'yu daha çok karışıklığa itmiştir. Son projenin yol açtığı durumlar da farklı olmamıştır. Ulus devletçilik mantığı aşılmadıkça, hiçbir proje Ortadoğu'yu yaşadığı derin bunalımlar ve sorunlardan kurtaramaz, çatışmalar ve savaşlardan alıkoyamaz. Gerek var olan Arap Birliği gerekse İslam Konferansı örgütleri aynı ulus devlet mantığıyla sakatlanmış oldukları için hiçbir sorunu çözümleyici rolleri olmamıştır. Mevcut zihniyet ve yapılanmalarını aşmadıkça çözüm şansları da olamaz.

Ayrıca ABD ve yerel hegemon güç İsrail'e karşı gerek İran'ın gerekse Türkiye'nin Hizbullah ve El Kaide üzerinden yürüttükleri nüfuz savaşları, sorunları daha da içinden çıkılmaz hale getirmekten başka bir rol oynayamaz. Pay koparma hesapları da her an ters tepebilir. Tüm bu eski ve yeni ulus devlet oyunlarının Ortadoğu'yu getirdiği durum gözler önündedir. "*Sorun çözüyoruz, sıfır sorun diplomasisi uyguluyoruz*" adı altında, daha da büyümüş ve içinden çıkılmaz bir hal alan sorunlar yumağı haline getirilmiş Ortadoğu'nun bu durumu, bütün açıklığıyla sergilediğimiz gibi yapısaldır ve bu da ulus devletçilikten kaynaklanmaktadır. Aynı açıklıkla belirttiğimiz gibi demokratik modernitenin demokratik ulus zihniyeti ve demokratik özerklik yapılanması, bu kaotik durumdan çıkışın en uygun eşitlikçi, özgürlükçü ve demokratik modelidir, yeni paradigmasıdır. Herkese, her topluma kalıcı barışın ve güvenliğin yolunu gösteren bir modeldir.

''Her toplumda, halkta ve de ulus devlette az veya çok soykırımlar vardır. Kiminde fiziki uygulamalarla yürütülür, çoğunlukla örtülü ve kültürel olarak gerçekleştirilir. Tarihsiz, ekonomisiz, yönetimsiz ve zihniyetsiz bırakılmak en az fiziki ve kültürel soykırımlar kadar etkili ve acımasızdır.''

Son büyük Ortadoğu kültürü olan Islamiyetin hem İspanya ve Sicilya üzerinden batıdan hem de Anadolu üzerinden doğudan Avrupa üzerinde büyük tehdit oluşturduğunu (8. yüzyıldan 16. yüzyıla kadar) daha önceki kısımlarda işlemiştik. Kapitalist hegemonya bu tehdide karşı geliştirildi. Geleneksel Doğu-Batı çelişkisi de eklendiğinde, yeni Batı hegemonyasının niteliği daha iyi anlaşılacaktır.

Ortadoğu kültürü etkisizleştirilmeden, Batı kapitalist hegemonyası ne gelişebilir ne de kalıcılaşabilirdi. Napolyon'un 19. yüzyıl başlarındaki Mısır ve Moskova seferleri hegemonik hamlenin ilk ciddi denemeleriydi. Napolyon'un yenilgisiyle hegemonik önderliği ele geçiren İngiliz İmparatorluğu, Ortadoğu kültürü üzerinde hem hegemonyasını geliştirdi hem de giderek kalıcı kıldı. Bu hamle İskender zamanından beri, Roma ve Bizans dönemlerindekiler de dahil, Batı uygarlık sisteminin genelde Doğu ve özelde Ortadoğu üzerinde gerçekleştirdiği en büyük fetihtir. Kapitalizmin kendisi bu fethin mümkün kılınması için hegemonikleştirilmiştir.

Tarihi doğru okumadan, Ortadoğu'nun son iki yüzyılında yaşananları çözemeyiz. Gerçekleşen, Osmanlıların, İranlıların, Cengiz Han'ın, kısacası herhangi bir uygarlığın fethi değildir. Arkasında ideolojik, ekonomik, siyasi ve askeri olarak yeniden kurumlaşmış merkezi uygarlık sistemi vardır. Bin yıllık çabanın (1096'daki ilk Haçlı seferinden 2003'teki son Irak seferine kadar) sonucunda merkezi uygarlık sisteminin Batı Avrupa'da kapitalist tarzda inşası temelinde ele geçirilmesi ve hegemonyasının kurulması (16. yüzyıldan itibaren) söz konusudur. Ortadoğu kültürü son iki yüzyılda nasıl fethedildiğini halen kavramış olmaktan uzaktır. Bunu en açık biçimiyle **Saddam Hüseyin**'in trajedisinden çıkarsayabiliriz. Gerek yeniden İslamcılık gerekse laik milliyetçilik adına son iki yüzyılda verilen sözde bağımsızlık savaşları özünde kapitalist hegemonyayı geliştirme savaşlarıydı. Bu yöntemler (İslamcılık, milliyetçilik) oryantalist ideolojinin birer versiyonu olarak geliştirildi ve kapitalizm adına kendi kendilerini işgal etmeleri temelinde kullanıldı. Hegemonik sistem, birkaç öncü savaş dışında aslında sisteminin hegemonik yayılışını bu ideolojik ve politik (iktidar) aygıtlarla bizzat Ortadoğu kültürünün elit tabakaları eliyle gerçekleştirdi, geliştirdi. Bu husus çok önemlidir. Gereği gibi anlaşılmadan, Ortadoğu'nun bugünkü halini çözümlemek ve çözmek mümkün değildir. Daha doğrusu, bölge hegemonik sistemin projeleri (BOP) yoluyla kaos halinde tutularak sistemin öz çıkarları temelinde çözümlenip yeniden yapılandırılmaya çalışılacaktır.

Kürt gerçekliğindeki son iki yüz yıllık gelişmeleri ancak bu global ve bölgesel değişimler temelinde çözümleyebiliriz. Kürdistan 19. yüzyılın başlarında güneyden Irak üzerinden İngiltere İmparatorluğu, Kuzey'den Rus Çarlığı tarafından giderek sıkıştırılmaya çalışıldı. Kendisi de bu iki gücün sıkıştırması altında olan Osmanlı İmparatorluğu, ayakta kalmak için ölüm kalım savaşı veriyordu. III. Selim ve II. Mahmut'un ıslahat çabaları çöküşü geciktirmeye yönelikti. Hanedanlığın Mısır Valisi M. Ali Paşa tarafından el değiştirme çabaları ancak İngiltere ve Rusya İmparatorluğu'na verilen tavizlerle durdurulabildi. Milliyetler savaşı imparatorluğu dağıtırken, bunu önlemek için geliştirilen çare ıslahat reform yoluyla Batı sistemiyle bütünleşme oldu. Sened-i İttifak, yeniçeriliğin lağvı, yeni ordunun kuruluşu, Tanzimat ve Islahat Fermanı, I. ve II. Meşrutiyet'in ilanı bu amaçlaydı. Reformların sonucu kapitalist hegemonik sistemle tamamen bütünleşme oldu. Bunun sonucu olarak Ortadoğu kültürü hem maddi hem de manevi yönleriyle sonuna kadar sistemin fetih ve asimilasyonuna açıldı. Bu amaçla oluşturulan Osmanlıcılık akımı ve bürokratik yenilenme, özünde halk üzerindeki geleneksel iktidar aygıtlarının çözülüşünü durdurmaya ve kapitalist hegemonyanın geliştirilmesine yönelikti. Bu işi esas olarak İngiltere yönetiyordu. Fransa, Almanya ve Rusya'nın etkileri de sürekli artacaktı. 19. yüzyıldaki isyanları ve bağımsızlık hareketlerini çözümlerken, İmparatorluğun hasta halini ve fiili yöneticinin kapitalist hegemonik güçler olduğunu iyi kavramak gerekir. Görünüşte İmparatorluğu Osmanlı padişahı ve bürokrasisi yönetiyordu, fakat bu yönetiş taşeron olmanın ötesinde bir anlama sahip değildi.

Son iki yüzyılda sadece Osmanlı İmparatorluğu değil, İran İmparatorluğu üzerinde de asıl oyuncular sistemin hegemonik güçleri olup diğerleri figüran konumundaydı. Direkt işgal, fetih ve sömürgecilik hem çok pahalıydı hem de amaçları açısından gerekli değildi. Hegemonik amaçlar figüranlar eliyle en az masrafla ve daha kalıcı olarak gerçekleştiriliyordu. Tüm halklar (hakim etnisite olan Türkler de buna dahildir) bu yeni hegemonik sisteme karşı ayaklanma haline geçtiler. Genel bir tepki ve direniş söz konusuydu. Sistem bunu bastırmak ve kopuşu önlemek için çeşitli yöntemler geliştirdi. Oryantalizm, misyonerlik, ıslahatçılık başlıca yöntemlerdi. Bu yöntemlere meşrutiyetçilik ve milliyetçilik de eklendi. Devlet ulusçuluğu, bütün bu yöntemlerin sonucu olarak, bölgede küçük ulus devletler inşa edip sisteme yeniden eklemledi. Ekim Devrimi temelinde gelişen anti sistemik hareketlerin önemli başarılar kazanmakla birlikte, kapitalist moderniteyi aşamamaları ve yeni bir moderniteyi geliştiremeyişleri kendilerini derin bir krize taşıdı. Bir kesim sisteme eklemlenirken, geriye kalanlar etkisiz muhalifler konumuna düştüler.

(...)

Bu büyük felaketler çağında, uygarlık tarihi boyunca Kürtlerle iç içe yaşayan ve bölgenin en gelişkin kültürlerine imzalarını atan iki kadim halk ve kültürü soykırım kurbanı oldu ve tasfiye edildi. Anadolu'nun üç bin yıllık Helen kültürü tümüyle tasfiye oldu. Kürtlerin kendileri soykırımın örtülü ve kültürel temelde yürütülen özel savaşı tarafından imha edilmekle yüz yüzeler. Hakim ulus devletler halinde tutulan güçler Arap, Fars ve Türk halklarını Beyaz-Kara-Yeşil faşizmlerinin içinde adeta erittiler. Özellikle **Özgürlük Sosyolojisi** adlı savunma çalışmamda kapitalist modernitenin bu sürecin asıl sorumlusu olduğunu göstermeye çalıştım. Bu çalışmalara ilave edilecek hem çok hem de az şey vardır. Durumlara ve bakış açılarına göre bazı yönlerden tamamlamaya çalışalım.

Ortadoğu'da ulus devletler devrimlerle kurulmadılar, hegemonik sistem tarafından kurduruldular

a- Son iki yüz yılın belirleyici hegemonik gücü İngiltere ulus devleti ve imparatorluğudur. Bu imparatorluk son üç yüz yılda Avrupa'nın büyük güçlerini Kara Avrupası'nda çatıştırıp etkisizleştirirken, dışta onların etkilerini kırıp sömürgelerine ve ticaret yollarına hakim oldu. Kalanları kontrolü altına aldı. Amerika, Doğu ve Güneydoğu Asya'yı aynı yöntemle kendisine bağladı. '*Üzerinde Güneş Batmayan İmparatorluk*' oldu. Ortadoğu kültürünü de son iki yüz yılda benzer yöntemlerle parçalayıp küçük ulus devletlere bölerek, ekonomik ve ideolojik olarak tekeline aldı. Son iki yüz yılda İran ve Osmanlı İmparatorluğu sözde yaşamaya devam ettiler. Araplar, İranlılar ve Türkler daha sonra çok sayıda sözde bağımsız ulus devlete bölünerek bağımsızlıklarını sürdürdüler. Derinliğine çözümlendiğinde, aslında tek hegemonik sistemin dünya geneline yayılmış sistematik egemenliğinin bir bölümünün de Ortadoğu'da geçerli kılındığı rahatlıkla görülebilir.

Merkezi uygarlık teorisini işlerken bu gerçekliği açığa vurmayı amaçlamıştım. Ancak kafaları paramparça edilmiş kimsecikler, tarihi durağan ve ilişkisiz duran parçalar biçiminde düşünebilir. Gerçek bunun tersidir. Evrensel tarih gerçektir ve günümüze kadar bir zincirin halkaları gibi birbirine bağlıdır veya ana nehir gibi kesintisiz akıp gelir. Merkezi uygarlık sisteminin hegemonik gücü olarak, eskisi kadar etkili olmasa da İngiltere sistemin inşa gücü ve sürdürücüsü olmaya devam etmektedir.

Ortadoğu'daki ulus devletleri bu sistemin birer valiliği olarak değerlendirmek bizi toplumsal hakikatlere daha çok yaklaştıracaktır. Valiliklerin bağımsız cumhuriyet veya krallık olmaları özlerini değiştirmeyecektir. Az bağımlılık, çok bağımsızlık bir palavradır. Bu gerçeği kavramayanlar yetmiş yıl sonra Sovyet Rusya'da yaşanan çözülmeyi, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki beyaz faşist yönetimi, Arap ulus devletlerindeki kara faşizmi, İran, Pakistan ve Afganistan'daki yeşil faşizmi anlayamaz. Dünyanın her tarafındaki sözde tam bağımsız devletlerin ani çöküşlerini, renk değişikliğini, Çin gibi muazzam bir gücün nasıl kapitalizmi yaşatan temel bir güç haline geldiğini de çözemez.

Ortadoğu'da ulus devletler devrimlerle kurulmadılar; hegemonik sistem tarafından kurduruldular. Bu devletlerin temel amacı, halkları bu sistem adına en katı bir biçimde sömürgeleştirmektir. Bu anlamıyla da başarılı olmuşlardır. Dünya genelinde de aynı süreç işlemektedir. Ortadoğu'da derinleşen ve ancak vahşetle sürdürülebilen kaotik durumun temelinde bu sömürgesel rejimler yatmaktadır. Son neoliberal finans kapital çağında olup bitenler bölge halklarını toptan işsizliğe mahkum eder, kaynakları tüketir ve çevreyi bitirirken, gerçekliği daha iyi kavrayabilmekteyiz.

Son tahlilde sistemin paradan para kazanan yüzde onluk kesiminin tüm toplumsal, ekonomik ve kültürel yaşam üzerinde kurduğu egemenlik ve bu egemenliğini gizlemek için milliyetçi ve dinci fanatizmi sürekli gündemde tutması ne ülkelerin kalkındığını ne de uluslarının bağımsızlığını kanıtlar. Halklar tarihlerinin en felaketli dönemini yaşarken, toplumsal kültürün son kalıntıları ulus devletin çarklarında eritilmektedir. Sözde bireysel haklar ve özgürlükler çağında, birey onurunun son kırıntılarına da elveda demekteyiz. Soykırım kavramını çözümlerken, daha genel ve sistemik özü yakalayarak bunu başarabiliriz.

Homojen toplum soykırımdan geçirilmiş toplumdur

Yahudi soykırımı için '*biricik*' sözcüğü özenle korunur. Gerçek bunun tersidir. Kapitalist modernite sisteminde '*biricik*' soykırımlar yoktur. Her toplumda, halkta ve de ulus devlette az veya çok soykırımlar vardır. Kiminde fiziki uygulamalarla yürütülür, çoğunlukla örtülü ve kültürel olarak gerçekleştirilir. Tarihsiz, ekonomisiz, yönetimsiz ve zihniyetsiz bırakılmak en az fiziki ve kültürel soykırımlar kadar etkili ve acımasızdır.

Kapitalist sömürü biçiminin, azami kâr kanununun işleyebilmesi için endüstriyalizm ve finans kapitalin tekelleşmesi gerekir. Tekelleşme ise milliyetçi ideolojinin hegemonyası altında, kılcal damarlarına kadar iktidar aygıtlarının kontrolü ve gözetimine alınan homojen toplum amaçlı ulus devlet egemenliğini gerektirir. Ekonomi üzerinde endüstriyel tekelcilik ve finans kapital tekelciliği ulus devlet tekelciliğiyle birbirine destek temelinde iç içe inşa edilir. İdeolojik alanda milliyetçi tekelciliğin inşasıyla süreç tamamlanır. Sonuçta amaçlanan homojen toplum gerçekleştirilmiş olur. Bu ise faşizmin zaferi anlamına gelir. **Faşizmi Hitler ve Mussolini'nin uygulamalarına indirgemek, bunları sanki faşizmin biricik olgularıymış gibi değerlendirmek liberal ideolojinin en önemli saptırmalarından birisidir. Homojen toplum soykırımdan geçirilmiş toplumdur.** Homojenleştirme ile toplum gerçek tarihinden kopartılır, fiktif (kurgusal, en içeriksiz din) bir ideolojik kurgulamayla tüm farklı kültürler yok edilir.

Böylece ekonomi üzerinde azami kâr kanunu geçerli kılınırken, iktidar üzerinde de ulus devlet tekelciliği gerçekleştirilmiş olur. II. Dünya Savaşı'yla gerçekleştirilen Alman, Japon ve İtalyan hegemonyacılığına karşı İngiltere, ABD ve Rusya hegemonyacılığıdır; iki tekelci hegemonik bloktan birinin diğerini yenmesidir. Yoksa liberalizmin idea ettiği gibi faşizme karşı demokrasinin zaferi değildir. Alman bloğu yenilmiş ama faşizm bir iktidar biçimi olarak dünya çapında egemenlik çağına girmiştir. Kapitalist modernitenin yükseliş ve hegemonik çağı, geç dönem finans kapital çağı (1970'ler sonrasında ekonomi üzerindeki hegemonya) ve bu da homojenleştirilmiş (soykırımdan geçirilmiş) toplum üzerinde ulus devlet çağıyla tamamlanır. Şüphesiz bu süreç düz bir çizgide ilerlememiştir. AB'nin ortaya çıkışı (1960'lar sonrası,) Sovyetler Birliği'nin çözülüşü (1990'lar sonrası,) genelde kapitalist modernitenin ve özelde faşist ulus devletçiliğin çözülüşü bağlamında değerlendirilebilir. Postmodernite denen çağ aslında faşistleşmiş geç kapitalist modernitenin çözülüşü ve kaosa düşmesi demektir. Kendini yenilemiş kapitalist modernite kadar, demokratik modernitenin de kaostan büyük güç kazanmış olarak çıkması mümkündür. Burada süreci belirleyecek olan, tarafların ideolojik, politik, ahlaki ve sanatsal alandaki anlam ve eylem gücüdür. Sonuçta iki hakikat gücü karşı karşıya gelip mücadele edecek, duruma göre ya kaos derinleşerek sürecek ya da taraflardan biri galebe çalacak ama mücadele bu biçimlerle uzun yıllar ve belki de yüzyıllarca devam edecektir.

'Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü' adlı kitabından alınmıştır.

Ortadoğu'da Arap sorunu

Kapitalist modernitenin Ortadoğu'daki hegemonik kurgulanışını doğru kavramadıkça, neden yirmi iki Arap ulus devletinin inşa edildiğini de doğru kavrayamayız. Ulus devletçi küçük burjuva bağımsızlıkçılığının sağ-sol, dinci mezhepçi, etnikçi ve kavmiyetçi tarih yorumlarıyla Ortadoğu'da kurgulanan kapitalist modernite doğru çözümlenemez. Bu bağlamda Arap sorununun gerçeklikte olduğu gibi kavranması (tıpkı Türkiye Cumhuriyeti ve diğer Türki cumhuriyet ve toplulukların sorunlarının doğru kavranmasında olduğu gibi,) öncelikle kapitalist modernite hegemonyacılığının Ortadoğu'daki kurgulanışı ve tesis edilmesinin doğru kavranmasını gerektirir. Kendi başına filan 'ulus devletin şanlı kuruluşu' gibi gerçeklerle alay eden tarih ve toplum zihniyetleriyle hiçbir devlet ve toplum sorunu kavranamaz. Dolayısıyla Arap sorunu sadece İsrail ile ilgili bir sorun olmadığı gibi, bir Filistin-İsrail sorununa da indirgenemez. Arap toplumlarının yaşadığı en derin birincil sorun, öncelikle Arapların yirmi iki ulus devletçiğe bölünmesinden kaynaklanmaktadır. Bu yirmi iki devlet, kapitalist modernitenin kolektif ajan örgütü olmaktan öteye bir rol oynayamaz. Varlıkları Arap halkları açısından en temel sorundur. Bu bağlamda Arap sorunu, bölgede kapitalist modernitenin kurgulanışı ve tesisiyle ilgili bir sorundur. Ancak bu kapsamda, yani kapitalist modernitenin bölgedeki hegemonik gücü olarak İsrail ile ilgili bir sorunları olabilir.

Fakat unutmayalım ki İsrail'i inşa eden güçlerle yirmi iki Arap ulus devletini inşa eden güçler aynıdır. Dolayısıyla İsrail'le ilişkileri ve çelişkileri kamuflaj niteliği taşır. Özde onlar da aynı hegemonik sistemi paylaştıkları için, bu çelişkiler güçlü olsa bile, ancak kapitalist modernitenin dışına çıkmaya cesaret ettiklerinde anlam taşıyabilir. Hem aynı kapitalist modernite hegemonyası içinde kalacaksın, hem de İsrail'i tanımayacaksın! Maskeli, sahte diplomasi işte bu gerçeği inkar etmekten kaynaklanmaktadır.

Hîran'ın ilk kadın gerillası

Şehit Geşbîn Soran arkadaş anısına...

Kod Adı: **Geşbîn**
Adı-Soyadı: **Hemîn Hasan**
Doğum yeri ve tarihi: **Hîran/Hewlêr, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Eylül 1998-Gare**

Tozlu köy yolunda dağınık ve hızlı yürüyüşümüz şehitliğe yüz metre kala yeniden gerilla yürüyüş esaslarına göre düzene girmişti. Özgür Kadın Akademisi'nden temsilci olarak giden bir grup arkadaştık. Şehitlikte yapılacak törene yetişmek için nefes nefese yürümüştük. Şehitliğe biraz daha yaklaştığımızda çevre güçlerden gelen grupların şehitliğin kenarında bizi beklediğini gördük. Düzenli yürüyüşümüz karşısında bulundukları yerde sıraya geçmişlerdi. Tüm arkadaşlarla tek tek tokalaştıktan sonra tören başlayana kadar herkes tanıdıklarının yanına dağılmıştı. Taşınan selamların iletilmesiyle geçen üç beş dakikalık hızlı sohbetlerle hal hatır sorulmuştu. Güney partisinin yönetimi de şehitlikteydi. Onların da hazır olmasıyle her grup düzenli olarak "***Goristana Şehîdên Qendîl***" yazılı kapıdan sessizce içeri girmişti.

Tören yerinde içtima düzenine geçildi önce. İki yüze yakın gerilla üç gün önce Asos'ta şehit düşen gerilla Halo ve gerilla Rêzan için son vazifelerini yerine getireceklerdi. Saygı duruşunu kısa bir konuşma izlemişti. Sonra Halo arkadaşın pratiğe yönelmeden önce eğitim sonunda yazdığı rapor okundu.

Halepçeliydi Halo. Halepçe katliamının sayılı tanıklarından biriydi. İki çocuk babasıydı. Halepçe'de ölen çocuklar, sadece kendi çocukları için dahi olsa son bir kez doğru tarafta savaşması gerektiğine inandırmıştı onu. Bu inaçla katılmıştı. Şimdi ilk şehidi olarak kabul edildiği Güney partisi 16 Mart'ta kurulmuştu. Raporunda kuruluş tarihini kendisi için anlamlı bir rastlantı olarak değerlendirmişti.

Rêzan'ın Efrînli olduğu söylenmişti. Mücadelenin en fırtınalı döneminde katılmıştı. Önderliğe bağlılık eylemleriyle sarsılan zamana karşı varlığıyla bir cevap olma inancıyla gelmişti. Konuşmadan sonra şehitliğin rengarenk çiçeklerinden yapılan çeleng baş uçlarına bir yemin edasıyla bırakılmıştı. Her arakadaş önceden hazırlanan çiçeklerden birer tane alıp ayrı ayrı mezarlara bırakarak bu yemini tekrarlamıştı.

Sıcağın ağır bir el gibi üzerimize çöktüğü boğucu bir Ağustos günüydü. Çatısız toprak evlerin çevreyi kahverengiye boyadığı bir köyün hemen yanı başında yapılmıştı şehitlik. 2000 hamlelerinde Kandil'de şehit düşen arkadaşlar defnedilmişti buraya. Kahverengi manzara içinde taze bir bahar esintisi olan çeşit çeşit çiçekler ekilmişti bahçeye. Bahçe her yönüyle temiz ve düzenliydi. Fıskiyelerle yapılan sulama yeşilin her çeşidini Ağustos güneşi altında diri tutmayı başarıyordu. Bu diriliğin içinde suyun ve yeşilin rahmetine emanet edilmişti şehitler.

Şehitliği izlerken kırık parçalar gibi bilincimde bir araya gelen Kandil şehitleri mezarlığı, Kendal ve Halo arkadaş ve Asos kavramları Soran gerçekliğinde derinleşmem için bir çağrı gibi canlanıp iç içe geçmişti. Şehitlik bir mıknatıs gibi aynı gerçekliği anlatan bu kavramları bir araya toplamıştı. Göründüğünden daha derin, daha karmaşık bir sorundu. Kendine ait her parçası ayrı bir kördüğümdü. Toprağı, insanı, güzellikleri, zenginlikleri, tarih ve yaşamıyla her şey bir kördüğüm pençesinde kendini tüketiyordu. Çağrışımın bilincimde tutuşturduğu ilk kıvılcım beni dört yıl önceki bir Ağustos ayına götürmüştü.

Yeni savaşçı olarak dağlarda beşinci ayımı geride bırakmıştım. Gerilacılığımın ilk göz ağrısı Gare'ydi. Gare içinde de Xêrê. Yüreğin tüm titreşimlerinin öfke ve kinle harmanlandığı, ard arda gelen değişimlerle sürekli sarsıldığımız bir yılı yaşıyorduk.

Xêrê taburu olarak Aslan tepesi tarafına son günlerde üst üste keşif grupları çıkarmıştık. Hedefimiz tam olarak neresiydi bilmiyordum. Yönetim son ana kadar açıklamamaya özen gösteriyordu. Aslan tepesine yakın noktalarda üslendiğimiz o günlerde tüm sohbetlerimiz bir yıl önce burada yaşanan eyleme kilitlenmişti. Geşbîn'in hikayesini ilk kez o zaman dinlemiştim. O vakitler Xêrê'de olan olmayan herkes ayrıntılarıyla bilirdi bu hikayeyi. Üç kez başarısız olmak gururlarını zedelemişti. Ama bahsedilen bu değildi! Geşbîn'in yirmi günü bulan direnişiydi anlatılan. Her anlatımda ayrı bir burukluk içinde acı ve hüzün yaşanıyordu.

12 Ağustos'ta hedefe biraz daha yakın üslenmiştik. Resmi bir açıklama yapılmamıştı ama belliydi ki 15 Ağustos içindi tüm hazırlıklar. O gün erken saatlerde keşifçilerimiz arazide düşman hareketi olduğunu bildirmişlerdi. Büyük olasılıkla son günlerdeki hareketliliğimizi öğrenmişlerdi. Ani bir baskına uğramadan, en iyi savunma saldırıdır diyerek öncelikli davranmışlardı anlaşılan. Acele yer değiştirmiştik. Güneşin tutulduğu saatlerde hepimiz keşifçilerin yeni tekmil sonuçlarını merakla bekliyorduk. Araziye yayılan küçük gruplar giderek yakınlaşıyorlardı. Bu bizim için yine hareket demekti. O gece görevden dönen son grubumuzun çok yakınımızda pusuya düşmesiyle gerçek manevramız başlamıştı.

Etrafımızın sarılı olduğundan habersiz geceyi geçirmiştik. Grubumuz üç yüz, dört yüz metre ilerimizde pusuya düşmüştü. Pusudaki tarama sesiyle şehit Serbest tepesine doğru gitmiştik. Birkaç küçük grubu aşan bir şeydi hareketlilik. İlerledikçe bunun tüm alanı kapsayan bir operasyon olduğunu yeni farketmiştik. Bir gün sürmüştü ama Aslan tepesine yönelik planlama ertelenmek zorunda kalınmıştı. Hazırlıkların yeniden başlayacağı ay sonunda ateşkes ilanı her şeyi bir daha değiştirmişti. Bu sefer ertelenemezdi. Eylem planı hiç açıklanmadan tümden iptal edilmişti. Tabur olarak alanın içine doğru olan noktalara çekilmiştik. Bir gün kaldığımız Xelatê köyünde bir yıl önce elma ağaçlarının altında verilen büyük irade savaşını ayrıntılarıyla bir kez daha dinlemiştim. Dinledikçe onu tanımış olmayı ne çok istediğimi farketmiştim.

Bir Soran kadının hikayesini ilk kez dinliyordum. Bir Ağustos sıcaklığında başlamıştı direnişi. Bir yıl sonra bir Ağustos ayında anlatımlarla tanımıştım onu. Aradan üç yıl geçti. Şimdi doğduğu topraklara daha yakınım. İçinden geldiği gerçekle iç içe olan benim şimdi. Şehitlikteki çağrışımlar ona dair düşüncelerimi yeniden canlandırmıştı. Üç ayrı Ağustos hiç tanımadığım halde bilincimde hikayesini bütünleştirmişti.

Şehitlikten dönerken "bu Ağustos'ta yazılmalı" dedim kendi kendime. Geşbîn'i üçüncü Ağustos'ta yazmalıydım. Ağustosların hikayesi olacaktı bu. Çocukluk ve mücadele yıllarının en yakın arkadaşı Hîran'ın akademiye bu dönemde gelişi büyük bir fırsattı. Süleymaniye günlerini yakından bilen Sakine arkadaş da bu alandaydı. Gare sürecini, Önderlik sahasını arkadaşlardan dinledim. Gölgede kalan ayrıntılar çoktu. Anlatılanlar tüm gerçekliği dillendirme gücünden yoksundu. Özlemin yüreği ağırlaştırmasından olsa gerek, hem tanık olunan gerçekler hem de yaşanan duygular tutuk kalmıştı içlerinde. Duru bir su gibi akıtılamamıştı.

Benim için Geşbîn'i yazmak bu Ağustos'tan sonra bir görevdi. Gerillacılığımın ilk acemiliklerini geride bıraktığım Xêrê'nin bu destanda ortak yer olması da bir diğer nedendi. Geşbîn orada efsaneleşmişti, orada hikayesi dört bir yana dağılmıştı. Ve ben Geşbîn'le orada tanıştım. Asos şehitlerinin bilincimdeki çağrışımlarına bir cevap olacaktı Geşbîn'i yazmak.

(...)

Ayaklarının dibinde uzanıp giden Hîran'ın bereketli topraklarına usulca bir bakış fırlattı. Gözlerini ufuk çizgisinde kilitledi. Hayat ne kadar güzeldi! Ve doğa ne kadar harikaydı. Avucundaki toprağı sımsıkı tutuyordu. Öfkeden mi sıkıyordu, yoksa topraktan bir şeyler mi almak istiyordu, kendisi de bilmiyordu. Düşünceleri yanı başında akan nazlı bir su gibi akışkandı şimdi. Büyük ve anlamlı bir dönüşümün müjdesiydi yoğunlaşan acısı. Bu sorgulama ve etkilenme yeni bir düşüncenin ilk kıpırtılarıydı.

Cengî arkadaşın bir komplo sonucu şehit düştüğünü yeni öğrenmişti. Bir cinayet kadar korkunç ve ürkütücü buluyordu. Ama anlam veremiyordu. Kimsesiz çoçuklar gibi acısını içine gömmüştü.

Güney'de üçüncü bir gücün hiç bir koşul altında kabul edilemeyeceğinin propagandası uzun zamandır yapılmaktaydı bölge güçleri tarafından. Bu olay da bölgedeki işbirlikçi güçlerin Özgürlük Hareketi'nin Güney'deki gelişimini durdurmak için, içinde oldukları ihanet çizgisinin bir sonucuydu. Güçlerin çelişkili açıklamaları kafasını karıştırıyordu. Görünürde şimdiye kadar üçüncü gücün tehlikesinden ya da düşmanlığından kimse bahsetmemişti. Oysa **Hemîn**, politikanın gizli yüzünden habersizdi. Hareket adım adım Güney'e kök saldıkça yerel güçlerin korkuları derinleşmiş, biraz da dışardan kışkırtılmış, tehdit edilmiş, nihayetinde böyle komplolarla gözdağı vermeye karar vermişlerdi.

Halk da Hemîn gibi anlam veremiyordu. "Ne kötülüğünü görmüşler ki öldürmüşler" diyorlardı. Cengî de ailesi de çevrede hatırı olan, sevilen kişilerdi. Dürüstlüğü, emekçiliği ve olgun kişiliğiyle tanınırdı. Hîran'da partiyle ilişkilenen ilk ailelerdendiler. Sık sık bölgenin sorunları üzerine çevresiyle tartışmalar geliştirirdi. Bu yolla onları, dışına itildikleri siyasete çekmeye çalışırdı. Bilirdi ne kadar dışına itilmiş olsalar da, Güney'de yaşamın kendisi siyasetti. İnsanın ikinci adı veya soyadı gibi kimliğine damgasını vuruyordu. Sorunlarına karşı dürüst ve duyarlı olan birisinin katledilmesi halkta yoğun tepkiye neden olmuştu. Bu yüzden partiye olan ilgileri artmış, katılımlar çoğalmıştı.

Her şeyin hızlı ve tutkulu yaşandığı zamanlardı. Acılar, sevinçler, özlemler bir fırtına gibi kavurup geçiyordu. Hayatın bütün izleriyle, "*haydi durma*" dediği vakitlerdi.

Hemîn, zeytin karası gözlerindeki gizli ışıltıyla bu şifreyi çözmüştü. Bir zeka kıvıl-

Üstteki arkadaşlar sağdan Şehit Dijwar, Şehit Hêvî, Şehit Têkoşîn arkadaşlar

cımıydı. Gerçekleri çabuk kavrıyor, yaşamdan hızlı öğreniyordu. Ailede en çok sevdiği kişi olan abisi de Cengî arkadaş gibi bölgede yabancı kabul edilen partiyle ilişkilenen sayılı insanlardandı. Bir süre gelip eğitim görmüş daha sonra Hîran'a yeniden dönerek partinin alandaki ilk örgütleme çalışmalarında yer almıştı. Etkileyici, güven veren bir duruşu vardı. Bu duruşuyla ailede ana, babasından önce kabul edilen bir otoriteye sahipti. Partiyle ilişkilerin bilinmesi de bu otoriteyi güçlendirmişti. Ailenin diğer üyeleri gibi Hemîn'in de en çok dikkate aldığı kişiydi.

Hayatı tanıdıkça daha da büyüyen arayışlarının cevabını onun aracılığıyla bulacağını seziyordu. Bir sezgiydi bu. Çünkü ne arayışları tam bir doğrultuya girmişti ne de abisinin aracılığıyla tanıdığı yeni gerçekleri tümden kavrama gücüne ulaşmıştı. Ama her adımda yolunu biraz daha açtığını biliyordu.

Beynindeki çelişkiler büyüdükçe dört elle abisinin getirdiği yasak kitaplara sarılırdı. Hepsi el altında dağıtılan parti yayınlarıydı. Onları en rahat köyün dışındaki bahçelerinde okuyordu. Bahçe işlerinin olduğu zamanlar onun kitap okuma günleri sayılırdı. İş zamanı geldiğinde kitapları koynuna yerleştirir yerleştirmez soluğu bahçede alırdı. Bir süre ağaçları sulayıp toprağı kazdıktan sonra, bir gölgeye çekilip merakla bu kitapları okurdu. Bazen yapacak hiçbir iş olmasa bile en yakın olduğu arkadaşı Viyan ile dolaşma bahanesiyle giderdi. Bunu bir tek abisi bilirdi ama ses çıkarmazdı.

Bu sefer kitap getirmemişti. Okuyacak rahatlıkta değildi. Uzun zamandır okuduğu kitaplardan birçok şey öğrenmişti. Öğrendiği her doğru, çelişkilerini tanıyıp adlandırmasında bir adım daha atmasını sağlamıştı. Ama cevapsız kalan sorular bitmek bilmiyordu. Kitaplarda öğrendiği doğruları hayatın gerçekliğine uyarlamada her zaman zorluk çekiyordu. İkisi arasındaki uçurumdu bunu zorlaştıran. Bu son olayda da aynı zorlanmayı yaşıyordu. Böyle durumlarda her zaman mengeneyle sıkıştırıldığını hissederdi. Bu sefer öğrendiği doğrular yoluyla neden, niçin, nasıl sorularını en azından bu olay için cevaplandırma iddiasındaydı. Bir sınav gibi yaklaşıyordu. İhanet olgusunu her Kürt için özellikle her Güneyli için mutlak çözülmesi gereken bir çelişki olarak görüyordu.

Bir sarmaşık gibi zaman ve mekan tanımadan yaşamlarına sarılan bu ihanet kördüğümünü çözümlemek kolay değildi. İç ihanetin neden olduğu acıları ilk defa yaşamıyordu. Tanık olduğu o kadar olay vardı ki, hepsi de bilincinde canlılığını ilk günki gibi koruyordu. Ama hiç biri bu kadar sarsıcı olmamıştı.

Kendi onur mücadelesine şehit Cengî gibi yürekten katılmanın zamanı gelmişti. Bunu hissediyordu. Görev ve sorumluluklarla büyümüştü. Acılar, öfkeler, özlem ve hayaller, umudun ve inancın birleştirici gücüyle harmanlanmalıydı.

Doğup büyüdüğü toprakları düşündü. Çok yer görmemişti. Ama buradan daha güzel bir coğrafya parçası olabileceğini aklına dahi getiremiyordu. Bir parça cennetti Hîran. Adımınızı atar atmaz Güney'in çalkantılı politik atmosferinden uzak, huzurlu, mutlu bir hava çarpar yüzünüze. Bu, toprağın ve insanın kirletilmemiş güzelliklerinden bir esintidir sadece. Bakımlı meyve bahçeleri Hîranlılar için bir gurur kaynağıdır. Toprağa olan sevgilerinin bir simgesi olarak görürler. Toprak sevgilerinin bir saf yoğunluğundandır ki bereketinden ürün almanın tadını iyi bilirler. Her ailenin soğuk, temiz su kaynaklarıyla sulanan bahçesi vardır. Bir köy ya da herhangi bir yerleşim yerinden daha çok, özenle hazırlanmış dinlenme yeri gibidir. Suyuyla, toprağıyla, insanı ve havasıyla gideni rahatlatan, ayrılanı özleten bir güzelliğe sahiptir.

Hîran, çağdaş yurtseverlik hareketinin Güney'de en erken, en hızlı tanınıp benimsendiği yerlerin başında gelir.

Sınanmış ömürlerinin en diri tecrübesi olarak yurtseverliği benimsemişlerdi. Her kuşak isyanlarla büyümüş, katliamlara, baskınlara tanık olmuş, dört bir yandan saldırıya uğramışlardı.

Enfal katliamı, yaşadıkları tüm acıların üstüne bir kabus gibi çökmüştü. Sanki birileri, her şeye rağmen ayakta kalma iradesini gösterdikleri için onları cezalandırıyordu. Direnmenin bedeli tüm savrulmalara bedel bir savrulma daha demekti. Yüzlerce köy yakılmış, talan edilmiş, binlerce insan yurtlarından sürgün edilmişti.

Can havliyle sınırlara vurduklarında Halepçe'yi bir mezarlık sessizliğinde geride bıraktıklarını yeni farketmişlerdi. Kimsenin bir gün önceki ölümü, talanı düşünecek zamanı yoktu. Günü birlik düşünmeye ve yaşamaya mecbur bırakılmışlardı. Oysa beş bin insan kimyasal silahlarla öldürülmüştü.

Kendi insanlarının katliamı söz konusu olunca daha bir sessizleşiyorlardı. Umarsızlıktan değildi, çaresizliktendi. En çok kendilerine karşı çaresizdiler. Dost kimdi? Düşman kimdi? Zaman puslu, izler karışıktı.

Oysaki operasyon adını Kur'an-ı Kerim'den alacak kadar planlı, örgütlü yürütülmüş bilinçli bir boşaltma hareketiydi. En trajik yanı ise iki bölge arasındaki çelişkilerin kışkırtılarak insanların birbirine düşürülmesiydi. Behdinan-Soran çelişkisi bu yüzden bir kördüğümdür. Sürekli tahrik edilmiş, provoke edilmiş, çözüm hep çıkmaza sürülmüştü. Ardından patlak veren Körfez krizi yeni göç yolları demekti. Göç, sürgün, talan, açlık, ölüm, şiddet kanıksatılmıştı Güney Kürtlerine.

Hemîn bu yakın tarihi büyüklerinden çok dinlemişti. Ailesinin yerel güçler karşısındaki tarafsızlık konumundan dolayı yaşadığı zorlukları unutmamıştı. Hiçbir güce inançları kalmamıştı. Buna rağmen bu güçler içinde bir tercih yapmaya zorlanmışlardı. Onlar tarafsızlığın da kendi içinde bir taraf, bir tavır olduğunu iyi bildikleri için ailenin bu konumunu kabul etmemişlerdi.

Partinin Güney'de biraz daha tanınması da bu süreçlere rastlar. Ulusal birlik iddiasındaki yeni bir güç olarak Güney'de en çok karşılaşılan sorun sadece bir parçanın temsilcisi olarak görülmekti. Bölge insanı için tanımama yoğundu. Bundan yararlanarak yürütülen çeşitli politikalarla bu düşünce derinleştiriliyordu. Artan ilginin ve çoğalan katılımların önünü almanın bir tedbiriydi bu politikalar. İlk şehitler verildikten sonra halkta arayışlar, sorgulamalar daha da gelişmişti. Açık açık tartışılıyordu. PKK gerçekten sadece Kuzey partisi midir? Güney'in böyle bir partiye ne kadar ihtiyacı vardı? Ve benzeri bir çok soru daha.

Hemîn'in de şehit Cengî'nin şehadetiyle birlikte içine girdiği ve çözmek istediği çelişki buydu. Yerel güçlerin özgürlük iddialarının sahteliğini bu komployla daha iyi anlamıştı. Çelişkilerini çözümlemede hızlandırıcı bir etki yaratmıştı bu olay.

Abisinin partiyle ilişkili olması, parti yayınlarını takip etme imkanı onun için büyük bir şanstı. Kendisi ikna oldukça çevresini de ikna etmek istiyordu. İkna olmuş bir düşüncenin verimini, ikna olmuş bir beynin huzurunu paylaşma istemiyle herkesle tartışırdı. Dilinin sadeliği, akışkanlığı insanları sohbetine kendiliğinden çekerdi. Bir de niyetinin temizliğiydi insanları yakınlaştıran. Konuşmalarından, davranışlarından sıkılan, rahatsızlık duyan olmazdı. Narin bir kız çocuğuydu daha. Kim ne diyebilirdi ki?

Hemîn iyi bilirdi, insanları bu çelişkiyi doğru çözerlerse kimse onları gerçeğin izinden koparamazdı. Anlamak ve anlatmakla zaman ilerliyordu. Ve Hemîn büyüyordu. Yedinci sınıftan sonra okulu bırakmak zorunda kalmıştı. Çok istese de okul ve öğrencilik, içinde yarım kalan bir tutkuydu. Ve bir daha yaşanılamayacak bir özlem.

Hîran da, tüm güzelliğine rağmen nihayetinde feodalizmin pençesindeydi. Töre, gelenek, aile, namus, şeref yazılı kanunlara ihtiyaç duymadan hükmünü icra eden en etkili otoritelerdi. Fermanı ise dinden alıyordu. Okul bir kız çocuğunun en başta sınırlandırılan haklarındandı. Ya hiç gönderilmezdi ya da bir iki yıl okuduktan sonra hiç sorulmadan okul yaşamı bıçak gibi kesilirdi. Buna bir de yoksulluk eklenince uygulaması daha kolaydı. Yarı aç, yarı tok yaşayan, yarını belli olmayan insanların bir kız çocuğunun eğitimine ayıracak ne zaman ne de paraları vardı.

İlk günler çok üzülmüştü. Öfkesini patlatacak bir şeyler arayıp durmuştu. Ama zamanla kabullenmişti. Mücadeleyi yakından tanıdıkça arayışları gün geçtikçe değişiyor, yönünü netleştiriyordu. Okulu eskisi gibi aramıyordu artık. İlklerin izinde gitme kararlılığına ulaşmıştı. Artık ilgisini büyüten yeni şeyler öğrenmişti. PKK'nin iddia edildiği gibi hiç tanımadığı o Kuzey şehirlerin partisi olmadığının resimlerini gördüğü, hikayelerini dinlediği, bizzat karşılaştığı dört parçadan kadın gerillaların varlığıyla biliyordu.

Yepyeni ve canlılığını asla yitirmeyecek bir şeydi bu. Kadının acıları Hemîn için belki de hayatın en canlı, en gerçekçi boyutuydu. Kitaplardan okumamıştı, tv'den izlememişti. O imkanları yoktu. O da ihtiyaç duymuyordu. Tanık olduğu, duyduğu ve yaşadıkları kadını, sorunlarıyla birlikte tanıması için her şeye bedeldi.

Savaş tanık olduğu tüm acıların kaynağıydı. Göç yollarında yalın ayak, sırtında, karnında çocuğuyla günlerce aç, susuz yürüyen o kadar ana görmüştü. Bombardımanlar altında, namluların eşliğinde bir parça ekmeğe muhtaç olarak yaşamanın işaretiydi... Anaların genç yaşta kalınlaşan yüz çizgileri, solan bakışları ve bükülen omuzları. Sınır boylarında, yağmur altında, çamurda doğum yapan, sancılar içinde kıvranan kaç yeni gelin görmüştü. Ve bu yükü dokuz-on yaşlarında omuzlayan sayısız yaşıtlarını unutması mümkün değildi. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi kocasından, babasından, abisinden dayak yiyenler az değildi. Kadın için kendi evinin dahi sığınak olmadığını görmüştü.

Bir kız çocuğuydu nihayetinde. Elleri küçük, yüreği nazlı, bir kır çiçeği gibi kırılgan, gözleri hayatın kendilerine resmetiği tüm acı manzaralara inat ışıltılı bir kız çoçuğu. Ama çabuk olgunlaşıyordu. Çoçukluğun yaramazlıklarını doyasıya yaşamadan olgunlaşıyordu.

Annesinin sessiz, ezik duruşunda tüm kadınların yazgısını okurdu. Kadın en çıplak gerçekti. Sınıflarla, uluslarla, coğrafyalarla, devletlerle zaman içinde parçalanan tüm kadınların gerçekliğini bir annede bulabileceğini düşünürdü. Bir annenin özlem dolu bakışları, bir annenin buruk gülümseyişi, bir annenin nazlı dokunuşu, bir annenin emeğe kutsallık kazandıran bereketli elleri tüm kadınların gerçeğidir.

'93 yılında katılma kararına ulaşır. Ancak çevredeki örgütleme çalışmalarında yer aldığı için kalması gerektiği belirtilir ve çıkışı ertelenir. Ailesi yaşadığı değişimleri izliyor ve anlam veriyordu. Bu yüzden kararlılığını anlamakta gecikmemişlerdi. Ama tümden katılma istemini çok onaylamasalar da çok açık karşı çıkma gücünü de göstermemişlerdi. Kararları üzerinde annesinin, babasının etkisi güçlü değildi. Onların ciddi bir engellemeleriyle karşılaşmamıştı. Bu serbestliği iyi değerlendirirdi.

Akraba çevresinde partinin Güney çalışmalarını benimsemeyenler çoktu. Onlara göre PKK dışarıdan gelmiş yabancı bir örgüttü. Bir Soran'ın ona katılması kadar anlamsız birşey olamazdı. Hemîn'i çalışmalardan uzaklaştırmak için "*kimseyi tanımıyorsun, yabancıların arasında nasıl yaşayacaksın*" diyerek etkilemeye çalışmışlardı.

Hemîn'in birkaç sözle etkilenecek bir yanı yoktu. Üzerinde en çok düşündüğü, en net olduğu bir konuydu bu. Bir yıl böyle geçmişti.

Hîran'ın ilk kadın gerillası olacaktı. Yüreği gururla, heyecanla çarpıyordu. Dört parçadan gelip tek parçada birleşen kadın gerillalardan biri olacaktı. Kadının varlığı güven veriyordu.

27 Haziran 1994'te katıldı. Kısa bir süre örgütleme faaliyetleri yürüten arkadaşların yanında kaldı. Ardında Xosref'teki yeni savaşçı kampına gönderildi.

Kararının ciddiyetini, ağırlığını bu kampta daha derin hissetmişti. Seçtiği yeni yaşamın güzelliğini de. Savaşa, silahlara yabancı değildi. Güney'in gerçekliği herkes gibi Hemîn'i de küçük yaşta silahla tanıştırmıştı. Xosref'te zamanın değiştiğini, daha hızlı aktığını düşünmeye başlamıştı. Yaşam dolu dolu geçiyordu. Günlük yaşam kadar askeri eğitimde de tüm ilkeleri başarıyla yerine getiriyordu.

Dumansız gerilla ateşini ilk yaktığındaki sevinç, silah atışlarında hedefi vurduğunda duyduğu sevinç kadar büyüktü. Şutik, raxt, mekap vb gerilla kıyafetine ve savaş malzemelerine alışmakta zorlanmamıştı.

Yeni bir savaşçının ilk kamp yaşamında karşılaştığı çarpıcı ilkler çoktur. Açılmış yağ tenekeleri üzerinde ekmek pişirmek, bir parça naylon ve bir tenekeyle yedek kıyafet olmadan banyo yapmak, bir kefiye ile geceleri geçirmek, birkaç metre naylonla yedisekiz kişinin tüm yaşamını idare edeceği 3-4 metre karelik manga dediğimiz barınaklar yapmasıyı öğrenmek gibi...

Xosref'te bir aya yakın kalmışlardı. Hava saldırısının yoğunlaşması üzerine yer değiştirmişlerdi. Kamplarını değiştirmeden önce gelen kuryeler aracılığıyla Hîran'daki arkadaşına sık sık mektup yazardı.

Hemîn'den bir ay sonra 27 Temmuz günü o da katılmıştı. Katılımının bir ay sonra aynı güne denk gelmesi güzel bir tesadüftü. O büyüdüğü toprakların ismini almıştı. Hemîn'in ise gerilladaki adı Geşbîn'di.

Hîran arkadaş sekiz yıl sonra bize Geşbîn yoldaşı anlatırken o mektuplar için şöyle diyor: "*O mektuplar kafesten kurtulan kuşun büyük bir coşkuyla, tutkuyla, özgürlüğün güzelliğini anlatması gibi gelirdi bana. Güzel olan her şey vardı içinde. Doğa, insan ve gerillacılık.*"

Hîran'ın ilk kadın gerillası Geşbîn, attığı adımın büyüklüğüyle sarılmıştı yaşama. Mektuplarındaki her kelimenin, her sözün etkileyiciliği bunun ifadesiydi. Güney Savaşı'ndan sonra geri çekilme için kullanılan bu alanda ilk acemiliklerini bir çocuğun büyüme heyecanıyla geride bırakmıştı.

Yarım kalan eğitimlerini Botî kampında sürdürmüşlerdi. Eğitim ile kış üslenme çalışmalarını birlikte yürütmüşlerdi. Her iki çalışma bittiğinde düzenleme vaktiydi. Güney'de de birçok yere gruplar gönderilse de esas gerillacılık Kuzey'deydi. Savaş orada daha kızgın yürütülüyordu. Gidecek olan kadroların her yönüyle güçlü olması gerekiyordu. Kuzey eyaletlerine gidecek gruplara eklenmek için Merkez Karargah'tan Soran arkadaşlar da istenmişti. Kamp yönetimi Geşbîn ve Hîran arkadaşları uygun görmüştü.

Geşbîn kararlıydı. Mutlaka gidecekti. Adını dahi bilmediği Kuzey şehirlerinden gelen sayısız kadın gerilla gibi o da bilinmezliğe rağmen güvenle yol alacaktı. Kendi ömründe tarihi bir adımı atma arifesinde olduğunu biliyordu. Oradaki dağları, suları, ovaları görecekti. Hayalini kuramadığı coğrafyayı güzelliğiyle görecek, dokunacak, kokusunu derin bir nefes gibi içine çekecekti.

26 Ekim'de Botî kampından çıktığında, heyacandan yerinde duramayan bir çocuk gibi kıpır kıpırdı. Zağroslardan geçip Botan'a adımını attığında, önünde yeni bir yol açılmıştı.

***

Her zaman yolcu yolu belirlemezmiş. Bazen yolun kendisi bir sel gibi yolcularını önüne katar ve kadim bir yolculuk başlatır. Zamanı dahi yok sayarak.

Geşbîn ömrünün tüm yolculukları içinde en çok sınırlara vurduğu zamanı belleğinde canlı tutmuştu. Ki her sınır ömrüne, geleceğine çekilen setlerdi. Her varışta sınırların ardındaki insanlarla yürek yüreğe olma özlemi büyümüştü. Sınırların ardındaki topraklarada 'ülkem' diyebilmekti tüm hasreti.

Açlık, yokluk, işkence ve baskı altında kalbinin doğu sınırlarına ailesiyle yürümüştü. O zamanlar çocuktu. Bilinci kendilerine rağmen çizilen yasak sınırları yeni öğreniyordu. O zamana kadar bunları hep komşu devletlerin doğal sınırları saymıştı. Köydeki komşunun bahçe sınırı gibi doğal karşılamıştı. Çünkü o ve komşusu bir değildi. Bahçelerin arasında sınır olması olağandı. Sonra komşu bellediğinin öz kardeşi olduğunu öğrendiğinde ilk defa sınırlara öfkesi gelişmişti.

Güney Batı sınırlarına bambaşka duygularla varmıştı. 'Arayışlarımın cevabı' dediği gerçekliğin yaratıcısından eğitim alacaktı. Yaralı toprakların, acılı insanların ruhlarına sonsuz ışık yağdıran bilge insandan bir parça gün ışığı da o alacaktı. Adını kutsal bir ayet gibi benimsemişti. Sonraları kasetten kendisini görmüş, sesini dinlemiş, resimlerine ulaşmıştı. Ruhundaki isyan ateşini bir daha eğilmemek, bir daha kırılmamak için tutuşturan bir kıvılcımdı o.

Aralık 1994'te Parti Merkez Okulu'na ulaşmışlardı. Başlangıçta Xosref'te, Botî'de yeni savaşçı eğitimi gördüğü herhangi bir eğitim kampına geldiğini düşünüyordu. Yanıldığını anlaması uzun sürmemişti.

Eğitim bileşimi zengindi. Yeni savaşçılardan yaralı, gazi arkadaşlara, savaş komutanlarına, dış sahalarda siyasi, diplomasi, örgütleme faaliyeti yürüten kadrolara kadar her yaşta insanlarla tanışmıştı.

Bu bileşim içinde Geşbîn en yenileriydi. Daha bir yılı olmamıştı. Botan'a ulaştığında Parti Merkez Okulu'na gitme kararı çıkmıştı.

Kızgın savaş atmosferinde onu bu haliyle bırakmak çok erken bir kayıba dönüşebilirdi. Dinamizmini, girişimciliğini, kararlılığını, tutkulu ruhunu daha güçlü bir donanıma kavuşturmak gerekiyordu.

Eğitim devresi tamamlandığında birçok arkadaşın düzenlemesi yapılmıştı. Mücadelenin tüm sahalarına yeni kadrolar gönderilecekti. Geşbîn de eyalet eyalet belirlenen herhangi bir grupta bir an önce savaşa gitmek istiyordu. Toplarla, tanklarla, kurşunlarla dövülen ülke topraklarında umudu büyüten, özlemleri yaşanılır kılan bir gerilla olmak istiyordu.

Ama Önderlik onun için 'erken' demişti. Öğrenecek çok şeyi vardı. Fiziki olarak bile daha büyümeye ihtiyacı vardı. Yoksa savaşın ağır yükünü nasıl omuzlayacaktı. Yarım kalan bir hazırlıkla cesaret, fedakarlık, sabır isteyen o tarihi görev ve sorumlulukların altında ezilmesini kabullenmek mümkün değildi. Kendisini bekleyen o tarihi işler karşısında güvenle adım atacak güce eriştirmek önemliydi.

Gitmek için çok ısrar etmişti. Kendisi için bahsedilen donanımdan, hazırlıklardan bir şey anlamıyordu. O da herkes gibi bir devre eğitim görmüştü, yeterliydi. Kararlılığına, cesaretine, çabasına güveniyordu. Bunun daha fazla nasıl güçlendirildiğini bir devre daha kaldıktan sonra öğrenmişti. İkinci devre başlayıp eğitim derinleştirildikçe hakkında en doğru kararın alındığına inanmıştı.

Okulda Soranca kitapların olmaması temel sorunuydu. Okumayı bildiği halde kitapsızlıktan okuyamıyordu. Günlük toplu eğitimler ve bu eğitimlerde özellikle Önderliğin yaptığı çözümlemelerde aldığı notlar tek eğitim materyaliydi.

Ders notları üzerine olan yoğunlaşmalarını diyaloglarla, tartışmalarla her zaman derinleştirmeye çalışırdı. İyi bir öğrenciydi. Hep öğrenci kalmamak için gereklerini zamanında ve yerinde yerine getiriyordu. Yeniydi ama iddialı ve dürüst duruşuyla bir çekim merkeziydi. Amacındaki netlik, kararındaki tereddütsüzlük emekle birleşince çabuk gelişiyordu.

Kadın sorununa olan ilgisini bu sahada derinleştirme çabası en belirgin özelliklerindendi. Kadını kadınla kurduğu yakın iletişimle tanımak istiyordu. Okuldaki kadın kadrolarla diyalogları güçlüydü. Onların deneyimlerinden yararlanmak istiyordu. Her tecrübenin, her yaşam hikayesinin nice kitaplara bedel olacağını biliyordu. Bir de savaş içindeki bir kadının yaşam deneyimi sözkonusu olduğunda bundan çıkarılacak dersler daha güçlü olacaktır. Cins çelişkisini diyalektik olarak kavrama çabasındaydı. Özlü yaklaşımı Önderliğin de dikkatini çekmişti. Bu yüzden Önderlik ona, "*sen başkasın*" diyordu. Israrla bir devre daha eğitimde tutmak istemesinin temel nedeni buydu. Cins çelişkisinde bilinçlenen, cins savaşımında militanlaşan kadın diğer savaşları da güçlü yürütür.

Devrede kadının yaşadığı sorunlar Geşbîn için önemli bir tecrübeydi. Önderliğin günlük olarak üzerinde durduğu bu sorunlar içinde en zorlayıcı olan kadının samimiyetine sığmayan biçimsellikti. Çaba yoğundu ama çabaya verilen cevap çok yetersizdi. Özgüvensizliğin aşılması kolay değildi. Ama buna rağmen açık olmamak daha tehlikeliydi. Eğitim sürecinde kadın yapısında bu sorunların en çok yoğunlaştığı bir dönemde Önderlik hepsini bir araya toplayarak yeni bir kadın çözümlemesi geliştirmişti. Köle kadının yaşam anlayışı ve dürüstlük üzerine kapsamlı değerlendirmeleri içeriyordu. Çözümlemenin bitiminde Geşbîn arkadaşı örnek vermişti. "***Bakın içimizde Büyük Güney'li arkadaşlar azdır. Büyük Güney kişiliği çok eziktir, parçalıdır. Ama bu arkadaşımız her şeye rağmen duruşuyla özgürlüğe yürüyor***" demişti. Sözünü bitirince yanında duran Geşbîn'i göğsüne basıp, omzuna hafifçe, sözünü onaylayan anlamda iki defa vurmuştu.

Sözün anlamını tamamlayan bu davranıştaki içtenlik Geşbîn için dünyanın en büyük mutluluğuydu. Çözümleme boyunca gözlerini kapamadan, kadını özgürlüğe kaldıran o tutkulu bakışlara kilitlemişti. Bütün arkadaşlar içinde Önderliğin kendisini örnek vermesi Geşbîn'i şaşırtmıştı. Yaşam tecrübeleriyle, örgüt bilinciyle en yenilerindendi ama katılımıyla, duruşuyle en çok güven verendi. Önderlik kucaklayıp bıraktıktan sonra boncuk boncuk terlemiş, ilk defa ruhunun girdabına kadar özgürleşen ve özgürleştiren yüce insanın ışığını hissetmişti. Sahte bir komutan olmaktansa iyi bir öğrenci olmanın değerini anlamıştı. Kişiliğine duyulan güvene layık olacaktı.

Sadelik ve temizlik doğada en çok suyla tanımlanır. Dünyada en karmaşık, en kirletilmiş, en parçalanmış varlık olan insan için sadelik ve temizlik farklı anlamlar taşımalıdır. Ama Geşbîn'in sadeliği ve temizliği bir bahar çağlayanı kadar katıksızdı.

Eğitimin sonlarıydı artık. Devre yakında bitecekti. Düzenleme vakti yaklaştıkça heyecanı büyüyordu. Bilinç aydınlığını savaş sahasında pratikleştirmek istiyordu. Tüm ısrarının nedeni buydu.

Önderlik Büyük Güney kitle çalışmaları için daha uzun vadeli hazırlamak istiyordu. Ama Geşbîn'in gitme istemi karşısında zorla tutmak istemiyordu. Bir gün, "Geşbîn, Önderliğin yanında kalmak istemiyor musun?" diye sormuştu. Geşbîn nasıl cevap vereceğini şaşırmıştı. Evet ya da hayır diye hemen cevaplandırılacak bir soru değildi. Biraz bocaladıktan sonra içinden geldiği gibi cevaplandırmayı daha doğru bulmuştu: "*Kalmak istiyorum ama ülkeye de gitmek istiyorum.*" Geşbîn ikisini de istiyordu. Biri birine tercih edilecek seçenekler değildi. Ama iki devre eğitimden sonra savaşa, gerillaya öncelik tanımanın gerekliliğine yürekten inandığı için ülke ısrarından vazgeçmemişti.

Ayrılık vakti geldiğinde son sözlerini büyük bir sevinçle söylemişti. Önderlik başarma inancıyla tokalaşırken "*git, ama seninle bir daha görüşeceğiz*" demişti.

O gün son bir kez bahçedeki tüm çiçekleri sulayıp yapraklarını temizlemişti. İşini bitirdikten sonra incir ağaçlarının altına gitmişti. Bal gibi incirlerden iştahla birkaç tanesini yedikten sonra sırtını köküne dayayıp bir süre öyle kalmıştı. Yalnız yoğunlaşmak istediğinde genelikle burayı tercih ederdi. Her seferinde sırtını ağacın koca gövdesine dayar, bağdaş kurararak masum ama heyecanla titreyen bakışlarını gökyüzüne kilitlerdi. Doğaya en yakın olduğu zamanlarda en derin düşüncelere ulaşıyordu. Hîran'da edindiği özelliklerden biriydi bu da.

Akşama doğru Önderlikle önce voleybol sonra da futbol oynamıştı. Eğitime geldiğinde ikisini de bilmiyordu. Parti Merkez Okulu'ndan Behdinan grubu olarak Ekim '95'te ayrılmışlardı. Kalabalıktılar. Grubun çoğu komuta kademesiydi. Savaş sahasına ilk girişte pusuya düşmüşlerdi ama kayıp vermemişlerdi. Geşbîn yarım saydığı gerillacılığın böyle anlarda yeni savaşçıların yanında hafife alınamayacak kadar önemli olduğunu anlamıştı. Zorlanan arkadaşlara büyük bir zevkle yardım ediyordu. Kimi zaman silahlarını kaldırıyor, kimi zaman ellerinden tutuyor, çantalarını taşıyordu. Zor anlardaki hesapsız katılım gerillada her zaman kişiyi çekim merkezi yapar. Geşbîn'in her yardımı emek ve hizmet anlayışının doğruluğundan kaynaklıydı. Hem düşünsel hem fiziksel emeği yeri ve zamanında kullanıp bütünleştirdiği oranda vicdanı rahat yürüyordu.

Zap vadisine ulaştıklarında sonbahar son demindeydi. Zap'ı izlerken doğanın, bu vakitlerde bambaşka bir güzelliğe büründüğünü farketmişti. Artan yağmurlar Zap suyunu hırçınlaştırmıştı. Ama toprağa ve ağaçlara hakim olan, özlenen bir dinginlikti. Doğanın bu dinginliği iç huzuruyla bütünleşmişti. Doğru zamanda ve doğru yerde olduğuna işaretti bu rahatlık.

Kısa bir süre ana karargahta kaldıktan sonra Şoreş tepesindeki pratik bölüğe manga komutanı olarak görevlendirilmişti.

Geşbîn gerillacılığa karar kıldıkça yolu, yönü değişiyordu.

Zağros, Botan, Behdinan arasında nice patikalardan yürümüş, adını bilmediği nice tepelere çıkmış, engin vadilerden bir kartal gibi süzülüp bin bir tehlikelerle dolu ovalardan bir dağ yeli gibi esip geçmişti. Tam içine girmişken yönünün değişmesi hep yarım kalan bir özlem gibi yüreğini sıkıştırmıştı.

Önderlik sahasından geldikten sonra bir süre Zap'taki birliklerde yerini almış, pratik öncülükte bel kemiği olan manga komutanlığı görevini yapmıştı. KDP ile yaşanan savaşın ateşkes ile sonuçlanması gündeme yeni çalışmalar getirmişti.

Büyük Güney'deki kasaba ve şehirlerde kitle çalışmaları için ateşkes büyük bir fırsattı. Bunun için yeni çalışma grupları örgütlendirilmişti. Çevre birliklerden cephe faaliyetleri için birçok arkadaş çekilmişti. Geşbîn de bunlardan biriydi. Karargah yönetimi Geşbîn'i Süleymaniye faaliyetlerine göndermeyi uygun bulmuştu.

Geşbîn kadın yönetiminin onayıyla Süleymaniye'de yeni açılan kadın derneğinde çalışmalara katılacaktı. Önderliğin de Geşbîn için öngördüğü çalışma bunu kapsıyordu. Ama hevesini kırmak istemediği için savaşa gitmesini kabul etmişti. Şimdi ateşkes zamanı olduğuna göre artık bu çalışmalarda yerini alabilirdi. Bu yönetimin görüşüydü. Ama Geşbîn öyle düşünmüyordu. Şehirler, örgütlenme çalışmaları, yeniden sivil yaşam ona göre değildi.

Önderliğin "***Güney devrimi kadın devrimidir***" perspektifiyle buradaki çalışmalara, yeni dönemde kadın çalışmalarına ağırlık vermesi önemliydi. Süleymaniye merkez olarak seçilmişti. Kadının en çok düşürüldüğü bir bölgeydi. Törelerin, geleneklerin, feodalizmin ağır etkisi bir yandan, ikinci üçüncü elden giren kapitalizmin yarattığı çarpıklık diğer yandan kadını ağır sorunlarla yüz yüze bırakmıştı. İki gerçeklik arasındaki sıkışmışlık hızla artan ahlaki yozluğa çözüm olamıyordu. Bir yandan namus, onur meselesiydi kadın. Diğer yandan üzerinde pazarlık yapılan bir mal.

Geşbîn Süleymaniye'yi büyüklerinden çok dinlemişti. Şimdiki hali ona acı veriyordu. Gitmek istemeyişinin bir nedeni de buydu. Şehrin değişen siması Güney'in değişen simasıydı. Bir genç kızın ahlaki ve ruhsal olarak çökertildikçe çirkinleşen bedeni ve yüzü gibi düşünüyordu bu gerçekliği. Her yabancı el incitiyordu. Her kirli dokunuş solduruyordu. Açılan her kapı yeni kötülükler getiriyordu. Bataklık kurutulmadan bu topraklarda taze güller yeşertilemeyeceğini biliyordu. Tüm kadınları yolunmuş çiçekler gibi düşünüyordu. Süleymaniye'de böyle örneklerle çok karşılaşmıştı.

Süleymaniye...

Güney'in kalbiydi bir zamanlar. O şehir ki Baban mirleri tarafında bir kültür-sanat merkezi olarak kurulmuştu. Güzelliğiyle ilham verdikçe sanatçılar yetiştirmişti. Yetiştirdiği her sanatçıyla çehresini değiştirmiş, büyüleyici bir havaya bürünmüştü. Kürtler için bir kültür merkeziydi Süleymaniye. İlk sinema, ilk tiyatro, ilk yazım evi gibi, ilk ressamları, ilk edebiyatçıları, ilk şairleri yetiştirmişti. Asaleti temelsiz değildi. Medeniyetin yaşamı anlamlandıran nimetlerinden yararlanan ilk Güney şehriydi. İmza attığı bir çok ilk içinde bir de isyan geleneği vardı. Dış güçlere karşı ayaklanan ilk Kürt mirleriydi Babanlar. Ama onlar da kendilerinden sonrakiler gibi bastırılmış, yenilmişlerdi. İran-Irak, Osmanlı İmparatorluğu kuşatması ve müdahalelerine bir de Britanya eklenmişti. Daha ince politikalarla içten fethediyordu o soğuk yabancılar. Çürüme, yozlaşma, yabancılaşma biraz da onların gelişiyle başlamıştı. Buna yıllar sonra KDP ile YNK arasındaki çatışma eklenince ne kent ne de halk bir daha doğrulamamıştı.

Geşbîn bu atmosferde boğulacağını sanırdı. Görünmeyen bir el sanki boğazına yapışmıştı. Biraz düşündüğünde anlam verebiliyordu aslında. Kentin acı çeken gerçekliği isteksizliğiyle birleşince her şey dayanılmaz olmuştu. Çok fazla dışarı çıkmazdı. Zamanını daha çok dernekte geçiriyordu. Derneğe gelip giden kadınların sorunlarıyla ilgilenirdi. Fırsat buldukça yönetime önerisini tekrar hatırlatırdı. Yeniden Behdinan'a dönmek istiyordu. Halkı için çalışmak kutsal bir görevdi. Buna içten inanırdı. Ama "*şehirler bana göre değil, ben bu görevimi dağlarda yerine getirmek istiyorum*" diyordu.

Alışmak istemedi kentlere... Önderlikten, partiden öğrendiği doğruları, ilkeleri özellikle kadınlara anlatmaya, yapabilirse bilinçlerinde bir ışık zerresi yaratmayı vicdani bir görev olarak görmüş ve yerine getirmişti. Tüm isteksizliğine rağmen hiçbir gerekçeye sığınmadan özgürlük tutkusunu onlarla paylaşmayı bir görev bellemişti.

'97 baharında şehit **Gurbetelli Ersöz** arkadaş ile Behdinan'a geri döndü. Yarışmada birinci olan bir çocuk kadar sevinç doluydu. Bu sefer yeminliydi, bir daha dağlardan kopmayacaktı. Bir daha gerillacılığın yarım kalmasına izin vermeyecekti. Bir kadın olarak her zaman düşünü kurduğu iyi bir savaş komutanı olmayı bu sefer gerçekleştirecekti.

Gare'ye gelir gelmez düzenlemesi Pîrîz alanına yapılmıştı. Önce savaşçıydı daha sonra manga komutan yardımcılığı verilmişti. Dağlara aşinalığını hiç bir zaman yitirmemişti. Ama tam alışmışken ayrılmak onda bu işi yapamadığı duygusunu geliştirmişti. Bir defa geçtiği bir patikadan ikinci defa çok rahat kuryelik yapardı. Tepelere vurmak gerektiğinde en öndeydi. Bu moral ile kimse tutamazdı onu.

Savaşta az çok tecrübe kazanmıştı. Yeni savaşçı gözüyle bakılmıyordu artık. Tüm görevlere, eylemlere büyük bir istekle katılıyordu. Pîrîz'in sivri kayalıklı arazisinde bir sincap kadar hafif ve atikti. Pîrîz, Gare'nin en sert alanıydı. Ormanlık olduğu kadar taşlık ve kayalıktı da. Ard arda yükselen tepeleri, tepecikleri, tepeler arasındaki dereleri, yarıkları hem sadırıya hem savunmaya elverişlidir. Geçmişte köylülerin tüm araziye serpiştirerek yaptıkları içme suyu kuyularıyla tanınır. Herkesin üzerinde hemfikir olduğu en güzel yeri ise Deşta Kafya ve Xazir suyudur. Kafya'ya neden ova denildiği bilinmez. Bir ova denilemeyecek kadar küçük bir düzlüktür. Dört yanında yükselen ormanla kaplı tepelerin arasında bir köyün sığacağı büyüklükte bir düzlüktür. Kafya ismini burada kurulan köyden almış. Gare'nin iki taraf arasında yoğun çatışmalara sahne olduğu bir dönemde boşaltılmıştı. Hepsi iki odalı olan toprak damlı, taş duvarlı evleriyle şimdi bir harabedir. Operasyonlarda düşman güçlerinin karargah noktasıdır. Gerilla için Kafya pratikte her eylemden, her görevden sonra dinlenme için kullanılan Pîrîz'in en huzurlu yeridir. Köyün meyve bahçeleri bakımsızlıktan kurusa da Xazir suyunun kenarındaki koca ceviz ağaçları dimdik ayaktadır.

Kafya'nın hemen yukarısında gözetleme kulesi gibi tüm tepelerin arasında dimdik yükselen, biçimiyle piramitlere benzeyen *Kêla Babîlê* vardır. Değişik açılardan görünüşü eski uygarlıklardaki gözlem evleri ya da tanrıya kurban adanan sunak ateşlerinin yakıldığı kulelere benzer. Çok eskiden Asuri-Süryanilerin önemli yerleşim yerlerinden olduğu söylenir.

Xazir suyu ise Gare'nin en büyük akarsuyudur. Kafya köyünün olduğu düzlükte kavak ve söğüt ağaçları arasındaki birkaç çeşme ana kaynağıdır. Birkaç çeşmenin suyuyla incecik bir dere olan Xazir çıkış kaynağından yüz-iki yüz metre sonra gerçek bir nehir büyüklüğünde akar. Beş-altı kilometre uzaklıkta Bakurman kasabasının altında Xêrê'den gelen Müselleka suyuyla birleşerek Musul ovasına akar. Diğer adıyla Goran ovası sayısız köyün yanısıra bereketli tarlalardan oluşan çarşaf gibi dümdüz, geniş bir ovadır.

Pîrîz'de bir yıla yakın kalmıştı. En zorlu süreci kış operasyonuydu. Bölge gücü genel olarak bu operasyonda çok zorlanmış, önemli kayıplar vermişti. Düşmandan ziyade hava koşulları zorlamıştı. Günlerce karın içinde Gare sırtlarında bir yandan çatışmaya girmişler, eylem yapmışlar bir yandan soğuğa yenilmemek için sürekli hareket etmeşlerdi. Her harekette karda iz bıraktıkları için en güvenlikli yerlerde dahi uzun süre kalamamışlardı. Birçok arkadaşın ayakları soğuktan yanmıştı.

Operasyondan sonra Şubat ayında takım olarak karargaha çekilmişlerdi. Yeniden manga komutanı olarak görev almıştı. Bu kez itiraz etmişti. Bir savaşçı olarak daha aktif, daha rahat katıldığını düşünüyordu. Görevin kurallarıyla, sorumluluklarıyla bunu sınırlandıracağını düşünüyordu. Karargah yönetimi itirazını kabul etmemişti.

Zap ve Pîrîz'de zorlandığı kadar kişiliğini olgunlaştıran önemli süreçler yaşamıştı. İlk kez bu dönemlerde kadın sorunu üzerindeki yoğunlaşmalarını pratik gerçekler üzerinde somutlaştırma ve uygulama imkanı bulmuştu. Kadın hareketinin genel yaşadığı sorunlarla Geşbîn de yüz yüze kalmıştı. Açık sözlü ve pratik tavır sahibiydi. Eleştiri silahını nerede ve ne zaman kullanacağını bilirdi. İlişkilerdeki kapsayıcılığı, diyalog ve tartışma kültürü sayesinde herkesin saygısını kazanmıştı. En çok zorlandığı şey erkeğin pragmatik yaklaşımlarıydı. Bu ve benzeri durumlar karşısında her zaman Önderliğin yaklaşımlarından nasıl yaklaşılması gerektiğini çıkarırdı. İstenilen iradesizlikse, çözüm önce kendinde özgür iradeyi açığa çıkarmaktı. Önderliğin, "***özgür kişiliğinizde ısrar bana bağlılığın en doğru yoludur***" sözünün gereklilikleri iradeyi geliştirmekti.

Bahar düzenlemeleriyle birlikte Xêrê alanına geçmişti. Xêrê, Gare'nin Çirav, Bergare ve Pîrîzden sonra dördüncü alanıdır. Adını alandaki en yüksek tepeden almıştır. Xêrê tepesi ya da dağ demek daha uygundur. Aslan tepesiyle Bakurman kasabası arasında uzanan bir uçtan bir uca bir gecelik gerilla yürüyüşüyle varılan bir dağdır. Adının aksine susuzluğundan dolayı birçok arkadaş Bêxêrê (hayırsız) der. Güney'e bakan etekleri Musul ovasına uzanır. Kuzey yamaçları ise küçük dereler tepelerle iç içe yayılarak Müselleka suyuna varır. Her iki yamacında ve tepesinde hiçbir su kaynağı yoktur. Batı ve doğu yamacında bir iki bahar çeşmesi olsa da en geç Mayıs sonunda hepsi kurur. Dağın güneybatı ucundaki Aslan tepesi peşmergelerin Gare içindeki en uç savunma noktasıdır. Oldukça yayvan tepesi düz bir ormanlıkla kaplıdır. Uzaktan geniş bir yamaç gibi görünse de oldukça girintili çıkıntılı ve engebellidir.

'98 baharıyla birlikte Xêrê'deki gerilla gücü alanda birçok eylem yapmış ancak kimisi sabote olmuş, kimisinde kayıplar verilmişti. Dağlık kesimde Aslan tepesi dışında alanı daha fazla genişletme imkanı yoktu. Var olan dağlık kesim iki ucu dışında gerillanın denetimindedir. Son eylemler daha çok dağın ovaya yakın kesimlerinde yapılmıştı. Dağın batı ucunda gerillanın hareketini sınırlandıran tek engel Aslan tepesindeki peşmerge rabiasıdır. Daha önce iki defa saldırı yapılmış ancak tepe düşürülememişti. Her iki girişimde de kayıplar verildiği için tepenin ana noktasına saldırı yapılması durdurulmuştu. Çirav ve Xêrê arasında bir barikat gibi duran bu engelin er ya da geç kaldırılması her zaman plan dahilindeydi. Bölge karargah yönetimi de son toplantıların ardından 15 Ağustos için Xêrê ve Çirav'daki gerilla gücünün önüne bu eylemi koymuştu.

İki alandan birer bölük bir araya gelerek eylemi gündemlerine aldıkları toprağın sıcaktan kavrulduğu zamanlardı. Tek bir yaprağın kıpırdamadığı, suların en düşük seviyeye ulaştığı, ağaçsız yerlerin bozkır sarılığına gömüldüğü, gündüz saatlerinde hiçbir canlının hareket etmediği bir sıcaklık kaplamıştı coğrafyayı. Çölün bunaltıcı sıcaklığı sanki bir anda o yemyeşil tepelere baskın yapmıştı. Hareketli olan gerillaydı yine. İki bölük birleştikten sonra yönetim toplantısıyla genel bir planlama çıkarılmış, hazırlıklara başlanılmıştı. Gücün çoğunluğu araziyi iyi tanıyordu. Bir kaç defa keşif grupları çıkarılmıştı. Peşmergelerin devriye ve keşif hatları, tuzaklı mayınların ekili olduğu yerler, rabianın etrafındaki mevziler, Şîle tepesinden gelen araba yolunun dönüş noktaları ve rabiaya giriş yerleri tek tek keşfedilmişti. Buna göre planlama yeniden ele alınıp saldırı, sızma, takviye, savunma ve pusu gruplarının yerleri belirlenmişti. Hazırlıkların son aşaması eylem gruplarında yer alacak arkadaşların düzenlemesiydi.

Karargah komutanlığı da yanında bir grupla birlikte eylem taburuyla hareket etmek üzere bir kaç gün önce alana gelmişti. Eylemi karargah koordine edecekti. Rabiadan iki saat uzaklıkta çeşme olan uygun bir yerde üslenmişlerdi. Takımın eylem düzenlemesinde Geşbîn sorumluydu. Kaç kişinin katılacağı, hangi grupta yer alacağı belirlendikten sonra kendi yerini her zamanki gibi dayatmayla belirlemişti. Tabur yönetimi istemese de bir saldırı kolunun sorumlusu olarak gidecekti.

Maxmûr halkı yüzünü görmedikleri bu genç gerillayı (Geşbîn) yediden yetmişe ayağa kalkarak karşılamıştı.

Eylem grupları 14 Ağustos'ta noktadan ayrılmıştı. Gruplar noktada kalan arkadaşlarla içtima töreninde tek tek vedalaşmış, öyle yola çıkmışlardı. Tabur olarak eylem yerine yakın üslenmişlerdi. Grupların eylem yerine varması fazla zaman almamıştı.

Durgun bir Ağustos gecesiydi. Yıldızlar alabildiğince parlak, gök en duru maviliğindeydi. Uzaklarda öten baykuş sesinin bir uğursuzluk işareti olabileceğini ancak batıl inançları olanlar farkedebilirdi.

Güneşin sertleştirip esmerleştirdiği tenlerini usulca okşayan ılık rüzgar tüm kaygıları, korkuları büyülü bir el gibi alıp götürmüştü. Tüm dikkatler patlatılacak ilk merminin sesine kilitlenmişti. Sonrası kıyamet olacaktı. Tetiğine basılmayı bekleyen silahlar hep birden konuşacaklardı. Gruplar yerini aldığında karanlık çoktan basmıştı. Kol komutanları sesini kısarak dinledikleri telsizlerden, koordineden gelecek 'başla' talimatının beklentisindeydi. Her şey hesaplanmıştı. Ama bir dakikada olsa erken ya da geç hareket etme tüm hesapları boşa çıkarıyordu. Başla talimatıyla harekete geçer geçmez patlayan mayın aslında sonun nasılına işaretti. Grubun hepsi ayağında mayın patlayan arkadaşın etrafına toplanması ikinci şansızlıktı. Ya da düzeltilemeyen ikinci hata. İlk patlama sesi peşmergeler için de bir işaretti. Sesi duyar duymaz tuzaklı mayınların bağlantılı döşendiği ortak kabloyu çekmişlerdi. Sesi duyulamayan tel geceyi inleten patlama seslerini getirmişti.

Yaralı arkadaşın üzerine toplanan arkadaş da bu patlamayla yaralanmıştı. Geşbîn arkadaş da bu grupla birlikte yaralanmıştı. Eylem sabote olmuştu. Tüm gruplar geri dönecekti. Kendal, Bermal ve Rêbaz arkadaşlar eylem yerinde şehit düşmüşlerdi. Bermal ayrı grupta yaralanmıştı. Bulunduğu yer arazinin en kayalık ve uçurumlu tarafıydı. Cenazesi uçuruma yuvarlanmıştı.

Geri çekilen arkadaşlar hızlı adımlarla araziden uzaklaştıktan sonra kıvrıla kıvrıla Şikeftiya köyüne kadar inen caddede yürümeye başlamışlardı. Ayın şavkı eğik başları ve omuzlarıyla onlara daha kasvetli bir hava vermişti. Ağır adımlarla yürüyorlardı. Gece başladığı durgunluktaydı. Başarısız eylemler her ordunun tarihinde vardır. Şehadetler vatan savunması yapan her ordunun gerçekliğidir. Ve bunlar tümden yenilgi anlamına gelmez. Ama üçüncü girişiminde de başarısız olmak bir gerilla için kabul edilemezdi. Hataları belliydi. Yanılgılarının, yetersizliklerinin farkındaydılar. Bu yüzden kimse tek kelime konuşma ihtiyacı duymuyordu. Birkaç saat önce yaşadıkları heyecan şimdi hatırlanamayacak kadar uzaklaşıp yabancılaşmıştı kendilerine. İlk kurşunun yıldönümünün başarısına cevap olamamanın acısı altında ezilmiş, sanki küçülmüşlerdi.

Yarası en ağır olan Geşbîn'di. Yarayı yakından görenler ürkmüş, içlerine korku düşmüştü. Yakınında patlayan mayın sonucu bağırsaklarından, karın bölgesinden yaralanmıştı. Çok kan kaybetmişti. Yarası açık ve geniş olduğu için acil müdahaleyle tümden kapatıp kanamayı durdurmakta epey zorlanmışlardı. İlk güvenlikli noktada ameliyat edildi. Vücudunun ameliyata reaksiyonu olumluydu. Kurtarma umutları yeniden canlanmıştı. Ancak birkaç gün sonra durumu yeniden kötüleşmeye başlamıştı. Aşırı kan kaybettiği için çok riskli olduğu halde ikinci bir ameliyat daha yapılmıştı. Sağlık malzemelerinin yetersizliğine rağmen ameliyat başarılı geçmişti. Araya bir kaç gün girdikten sonra durumu yine bozulmuştu. Yüksek ateş, yara yerinde akıntı, kızarıklık, şişkinlik, tansiyon düzensizliğiyle kendini gösteren genel bozulmaya üçüncü ameliyatla müdahale edilmişti. İlaç ve serum tedavisi etkili olmamıştı.

Geşbîn üç büyük ameliyata rağmen oldukça güçlüydü. İradesi kansızlıkla, iltihapla, hava sıcaklığıyla, tekrarlayan enfeksiyonla bir düşman gibi savaşıyordu. Bu savaşta kilo vermiş, bedeni küçülmüştü. Ama bilinci yerindeydi. Olup bitenlerin muhakemesini yapacak güçteydi. Bazen konuşuyor, espiri bile yapıyordu. Yaşama sevincinden bir şey yitirmemişti.

Peş peşe gelen ameliyatlardan dolayı istediği kadar su içirtmemelerine çok kızıyordu. Fırsat bulsa doyasıya içecekti. Ağız kuruluğu, aşırı su ihtiyacı hem havadan kaynaklanıyordu hem de vücudun aşırı kan kaybıyla doğan sıvı ihtiyacı tekrarlayan enfeksiyonun yarattığı yüksek ateşin bir sonucuydu.

Her konuşmasında "*merak etmeyin iyileşeceğim ve Botan'a gideceğim bu sefer, ben bir Botan kızıyım*" derdi. Ah, o zaman nasıl da istiyordu ayağa kalkıp saatlerce Botan halayını çekmeyi.

Kanamasına rağmen iyileşme umudunu diri tutuyordu. Bağırsakları biraz düzelse bir şeyi kalmayacaktı. En son ameliyatını Xelatê köyünün elma bahçelerinde yapmışlardı. Birkaç metrelik ameliyat yerinin ilerisinde köylülerden kalma yıkık bir havuz vardı. Bahçede elmanın yanı sıra şeftali, kayısı, erik ağaçları da vardı. Xeletê savaşta boşaltılan bir Asuri-Süryani köyüydü. Kim bilir insanları şimdi hangi coğrafyadaydılar.

Bir çiftçinin nasırlı ellerinin ürünü olan bu meyve bahçesinin şimdi genç bir gerillanın yaşamını kurtaracağını kim düşüne bilirdi ki. Yıkık dökük evleriyle, kurumuş bahçeleriyle Xelatê'de ilk defa tanık oluyordu. İki saat uzakta komşu Asuri köyleri vardı. Xelatê'de kaldıkları sürece gerekli olan tüm malzemeleri Çemrebotkî ve Meyrokê köylerinden temin etmişlerdi. Taze süt, yoğurt, yufka ekmek, sebze getirirlerdi. Bunaltıcı sıcaktan ve sivri sineklerden kurtulmak için arkadaşlar köyden kolonya ve cibinlik de getirmişlerdi. Geşbîn'in iyileşmesi için gerekli her şey yapılıyordu. Ama bir noktadan sonra hep çaresiz kalmayı anlamıyorlardı.

İlerleyen zaman aleyhineydi. Bir an önce Geşbîn'in tüm direnişini, doktorların tüm çabalarını boşa çıkaran sorunun tespit edilip ortadan kaldırılması gerekiyordu. Direnci zayıflıyordu. Malzemeler çok sınırlıydı. Sonunda hastane yönetimi karargah ile durumunu tartışıp Maxmûr'a gönderilmesine karar vermişlerdi. Kararı sessizce karşılamıştı. Yoldaşları sağlığı için böyle uygun görmüşlerse en doğrusudur. Bir itirazı yoktu. Yol uzundu. İç kanama tehlikesi, güvenlik sorunları, düşman pusuları tehlikesi, her olasılık gözden geçirilmişti. Geşbîn'i sağlam geçirmek için bir takım ayarlanmıştı.

Önce kavak ağacından gerillanın 'darbest' dediği sedye yapılmıştı. Yaprak ve otla doldurulmuş torbalardan yapılan döşek sedyeye yerleştirilmişti. Üstüne battaniye serdikten sonra Geşbîn'i yerleştirmişlerdi. Kolundaki serum iğnesini çıkarmamışlardı. Durdukları yerde serumla beslenecek, tedavisi yolda da devam edecekti. Yeni doğan bir bebeği kundağına yerleştiren bir anne kadar hepsi dikkatlice işini yapıyordu. Son pratiğini geçirdiği Xêrê'den Maxmûr'a gideceklerdi. Ağustos'un son günleriydi.

Bir gün bir gecelik yolu yoldaşlarının omuzları üzerinde iki günde geçirmişti. Peşmerge köyleri arasında, makaraların yanında sessizce yakalanmadan geçmişlerdi. Kampa ulaşmaya birkaç saatleri kalmıştı. KDP ile Irak hükümeti arasındaki sınır üzerinde Saddam'ın askerleri tarafından yakalanana kadar her şey yolunda gitmişti. Aynı hatta geçmişte de bir çok grup geçiş yapmıştı. O zamana kadar böyle bir durum hiç yaşanmamıştı. Yola çıkarken hesaplanmayan tek olasılıktı. Askerler bir yandan bir şey yapmayacaklarını söylüyorlardı. Ama yaralı olduğunu bildikleri halde alıkoymaya devam ediyorlardı.

İki günlük yol hesabıyla ayarlanan ilaçlar bitmişti. Yarası yeniden iltihaplanmıştı. Günlük pansumana ihtiyacı vardı. Bağırsaklarından dolayı ağızdan beslenemiyordu. Ama serumu da kalmamıştı. Aşırı sıcaklar su ihtiyacını daha da çoğaltıyordu. Bedeni iyice ufalmıştı. Değişmeyen tek şey kara gözlerindeki ışıltıydı. Konuşamıyordu artık. Bütün belirtiler durumunun daha da kötüleştiğini gösteriyordu. Sahranın sıcaklığı gittikçe bunaltıcı olmaya başlamıştı.

Yaptıklarıyla yapamadıklarıyla, keşkeleriyle, 'olsun be' dediği anlarla, 'yaşasın' diye haykırdığı zamanları, suskun kaldığı gerçekleriyle yaşamını düşünmüştü hep. Yolculuğunun mihenk taşlarını, belleğinde silinmeyen izler bırakan durakları bir bir aklından geçirmişti. Her anımsama yüzündeki mimikleriyle bir şifreye dönüşmüştü.

Yüzüne yayılan ani tebessüm hangi zamana işaretti? Ya da öte zamanlara kayan bakışlarının ardında yavaş yavaş inen göz kapakları hangi anıyı onaylamıştı? Ya, hafif eğdiği başıyla duyduğu acıya rağmen bir çocuk masumluğunda uyuma istemi. Belli ki büyütmek istediği düşleri vardı. Eski zamanlardan yükleyip öte zamanlara taşıdığı hayalleri barındıran düşleri. Bekleyişinin bir adı yoktu. Ama beklemekten başka bir şeyi de yoktu. Sessizce uzandığı yerde soylu bir edaya sahipti.

Bir sınır üzerinde iki gündür bekletilmekteydi. Nereye aitti bilmiyordu ya da kime yabancıydı? Geşbîn Irak vatandaşı olan bir Kürttü. Ama herhangi bir Irak vatandaşı gibi ait olduğu devletin hiçbir olanağından yararlanmamıştı. Sayısız çatışma, baskın, pusu görmüştü.

Geşbîn iki gün tutuklu kaldığı Irak askerlerinin elinde biraz pansuman malzemesi ve bir kaç serum olmadığı için kan kaybı ve enfeksiyondan şehit düştü. Ömrünün son günlerinde en büyük öfkesi yine sınırlaraydı. Sınırlara yakınlığı uğursuzluk beleyecekti artık. En büyük acıları sınırlarda çekmişti. Çember içinde çember gibiydi Ortadoğu sınırları. Hepsini anlamsız bulmuştu. Hepsi acı vermekten başka bir şeye yaramıyordu. Ait olduğu devletin iç sınırı bir duvar gibi dikilmişti karşısına. Ve yaşamına mal olmuştu.

Şehit düştükten sonra Irak askerleri kontrol noktalarına yakın bir yerde cenazesini gömmüşlerdi. Daha sonra parti müdahale ederek cenazesinin Maxmûr halkına teslim edilmesini sağlamıştı. Maxmûr halkı yüzünü görmedikleri bu genç gerillayı yediden yetmişe ayağa kalkarak karşılamıştı. Yarınları için yaşamını yitiren bu kadın gerillayı sevgiyle bağırlarına basmışlardı. Daha sonra arkadaşlar resimlerini çoğaltıp dağıtınca yüzünü de tanımışlardı. Ve yeni doğan kız çocuklarına Geşbîn adını verdiler.

Geşbîn, hepsi Kuzey'den göç ettirilen mültecilerin omuzlarında yeniden toprağa verilmişti. Ömründe belki ilk defa adının anlamına kavuşmuştu.

Geşbîn 'mutlu'ydu artık. Şehadeti zamansız ve acıydı. Ama savaşarak, mücadele istemini bir an bile yitirmeden şehit düşmüştü. Ardında kırgın tek bir yürek bırakmadan, tüm sevdiklerinin, tüm yoldaşlarının sevgi dolu bakışları arasında ayrılmıştı.

Hep bir şeylere yetişme istemiyle yaşamıştı. Hep bir şeyleri tamamlama telaşındaydı. Hep yarım kalmışlıklardan korkmuştu. Ve hep yarım kalmıştı attığı adımlar. Büyüyecek çok zamanı vardı.

Şehitlerin ilan edilmesi bir gelenektir PKK'de. Şehide bağlılığın, şehit ailesine saygının bir gereğidir. Şehit ailesine, akrabalarına toplu olarak partili kişiler tarfından resmi açıklama yapılır. Ve parti adına taziyeye gidilir.

Aynı gelenek Geşbîn için de tekrarlanmıştı. Ailesi adına törene annesi gelmişti. Acılar onu da eritmişti. Karalar giyinmişti. Adetten değil, yıllardır acıdan başka yüzünü görmediği hayata karşı kırgınlığındandı böyle giyinişi. Ağlamamıştı. Her anne gibi ağıtlar yakmamıştı. Belli ki acısını hafifletmek istemiyordu. Hafiflettikçe alışırdı. Bir ömrü böyle geçirse de alışmak istemiyordu acılara.

Arkadaşlar cenazeyi Maxmûr'dan Ranya'ya getirmek için girişimlerde bulunmuşlar fakat getirememişlerdi. Engeller vardı arada. Ana bu çabayı takdir etmişti. Ama bunun çok gerekli olmadığını da belirtmiş, "*Ne fark eder! Orda kalsın, orası da Kürdistan. Zaten hangimiz doğduğumuz yerdeyiz ki?*" Sözünde sitem yoktu. Bir ananın bütün olgunluğuna sahipti.

Geşbîn kendisi gibi doğduğu yerlerden kopan, kopartılan halkının arasındaydı yine. Kalbinin diğer yarısına kavuşmuştu.

Ağustos'ta başlayıp Ağustos'ta bitti. Ama son sözünü 1 Eylül'e saklamıştı. Gerillanın dağlaşan yürek atışlarıyla barışı selamlamak içindi. Geşbîn de öyle yapmıştı. Son nefesini barış gününe saklamıştı. 1 Eylül, Ağustos hikayesinin özlenen çağrısıydı. Geşbîn son savaşını barışın doğuşu için vermişti. Son nefesteki umut, son sözdeki kararlılıktı, yıllar sonra yazılan bu hikayenin sırrı.

■■■

Bu dünyayı ancak onlar güzelleştirebilir

Kod Adı: **Medya Ronahî**
Adı Soyadı: **İpek Çiçek**
Doğum Tarihi: **1989**
Doğum Yeri: **İdir**
Katılım Tarihi: **2009**
Şehadet Tarihi ve Yeri: **21 Ekim 2011 Geliyê Tiyarê/ Pîrê**

Bu dağlarda devrimcilik bir yaşam tarzı olduğundan beri ve biz gerilla olarak soluk alıp verdiğimizden bu yana hiç aç kalmadık insanlıktan yana. Bir başka dil yarattık buralarda. Soframızda aşk mayalanmayı beklerken, gözyaşıyla ıslanmış acı ekmekler yedik. Mayhoş şerbetler içtik tarihin umut veren sayfalarında. Ve bu sayfalar öyle yüzler tanıdı ki, öyle isimler işledi ki satırlarına unutulması mümkün değil. İnsanları aşan, dağların hafızasına işlemiş hayatlar yaşadık buralarda insanüstü olan.

İnsan fanidir, gelip geçicidir yeryüzünde. Belki de analarımızın bizi doğururken çektiği sancı, bizi bir gün yitireceğinin bilincinden kaynaklıdır. Ama dağların hafızası bütün acılara ve sevinçlere katlanacak kadar dayanıklıdır.

Dağın anıları göçmez...

Unutmak ile cezalandıran bir hafızası yoktur dağların. Bütün insanlar bir anadan doğar, biz gerillaları iki ana doğurur. Bir gün öleceğimizi bile bile anamız doğurur bizi. Bir de dağlar doğurur sıra dışı bir yaşam yolunda. Bir anamız emzirir bizi sütü ile bir de dağlar bizi emzirir unutmayı bilmeyen tarihi bilinciyle. Düşünün ki anamızın memesinin ucundaki deliklerin çoğu tatlı süt verir. Ciğere iğne gibi batacak kadar tatlıdır. Göğsün tek bir kanalından acı süt akar. Eğer bu acı süt tatlı sütün aşırılığını kırmasaymış ağzımızı bile süremeyecekmişiz memeye. Ve hayat nasıl bir şeymiş bilmeyecekmişiz. Hayatın sadece tatlı ya da acı olmadığını o memeye canhıraş dadandığımızda öğreniriz. İlk anamızın göğsünde öğreniriz zıtların kardeşliğini. Ölüm olmadan yaşamın olmayacağını, acı olmadan sevincin olmayacağını. Ama yine anamız, hem de bizi göğsünde gerçekle yüzleştiren anamız, sadece iyilik ister bize. Acıdan uzak sevinç diler; bunun olmayacağını bile bile.

Aşırı sevgi bencildir, gerçeği görmek istemez...

Bu yüzden insanı kandıran bir sürü kapı çaldırır ve minnete batmış bir sevgi insana uzun yol aldırmaz. Oysa gerçekten seviyorsan özleme de ayrılığa da katlanmayı bilmen gerek. İkinci anamız olarak dağlar bize öğretti ki bazen sevdiğin için terk etmen gerek. Dağlar bize sadece sevinçler dilemez ve öyle acılarla sınar ki bizi, bizde uyuyan bütün sevgiler ayaklanmak zorunda kalır sevdiği için. Acı ve sevincin harmanında öğütür bizi dağ. Dizinin dibinde oturmamızı istemez, uzaklara sürer dağ. Ve biz her zaman biliriz ki bizi doğuran analarımızı çok sevdiğimiz için dağların kucağındayız. Bu bilince ulaşmış her dağlı çocuk vefayla demetler derdiği güllerini. Ve bu dağlar öyle kadınlar tanıdı ki kendisi melek, hayalleri cennet bahçesi gibi olan.

Heval Medya da dağların yaratımı bir melekti. Yaşam onun bilincinde ihanet edilmeyecek bir emanetti. Belki de sevdiği anasının hakkını dağlarda ödemekti gayesi. Devrimcilik denildi mi birçok insanın kafasında katı bir algı şekillenir. Sert bir imaj çizilir algıda. Oysa devrimci görünenin ötesinde hissedebilen insandır. Kimsenin algılamak istemediğini algılayıp namertliğe savaş açan insandır. Bilgece fikirlerin inançla, duyguyla hissedişlerle mayalandığı bir yaşam tarzıdır devrimcilik. Gerçekten devrimciysen yüreğin ateş küresi gibi olur. Ananın hakkı ödenmez deyip yerinde duramazsın. “Gözlerin var ama ben istemediğimi görmem” diyemezsin. Kendini kandıramazsın. Her şey bir acıya batmışken sen hiçbir şey yokmuş gibi yaşayamazsın. Yaşarsan da mutlu olamazsın. Vicdanında her gün çanlar çalar ve sen rahat uyuyamazsın.

Heval Medya ile yaşadığım zamanlarda her an gözlerinde parıldayan o kıvılcım, o titrek ürperti devrimcilik algımı tekrar sorgulamama yetti. Ona bakınca devrimci nedir diye sormadım. Devrimci ne değildir algısı kendiliğinden kapımı çaldı. Kendini doğruluğa adayan ahlakına hayran kaldım. İkircisiz idealleri, kökünden kopmayan o masumiyeti, bana devrimciliği daha çok sevdirdi. Tekrar doğarsa yine devrimci olur dediğim bir insandı. Gamsızlığa batan bu çağa isyan eden bir kıvılcım yanıp dururdu gözlerinde. Dünyayı yerle bir edecek gücü alabilirdiniz gözlerindeki o alevin gölgesinde. O zamandan sonra daha iyi anladım ki devrimcilerin gözü başka bakıyor dünyaya. Onların umudu hep mavi bir gökyüzü anımsatıyor insana. Yeryüzünü vahşi bir mezbahaya çeviren karanlık yüzlere inat, yeşile çalıyor hayaller devrimcileri anımsayınca. Bu dünyayı ancak onlar güzelleştirebilir diye fısıldıyorsun. Ve bu fısıltını bir çığlığa dönüştürmek istiyorsun. Heval Medya'da gördüğüm o kendini adamış hissiyat, insanlık karşısındaki o duyarlılık, bütün kadınları yanı başında hisseden o narin yüreğin giriştiği savaşımı hatırladıkça bir kez daha aşık oluyorum dağlara.

Ve Medya'ya “dağların devrimci meleği” diyorum.

Heval Medya, dershane sıralarında Önderliği okuyarak arayış ve sorgulamalara başlamış. Sistemin oyunlarına gelmemiş. Köyünde şekillendirdiği kişiliğini insana yönelmemişti. Kendinden kaçacak kadar korkunç olan gerçeğin üstüne yürürken, bütün hayatı kıskaca alan gerçeği kendi gözleriyle görmüştü. Tarikatların el attığı ama ağlarına dolayamadıkları, sistemin düşürmek isteyip de ama düşüremediği, sezgileri güçlü komünal bir öz ile büyüyen Heval Medya'yı bir tek Önderlik etkileyebilmişti.

Kadınlar neden böyle dehşet içinde yaşamak zorunda sorusu bütün çelişkilerinin anahtarıydı. Devrimci olmaya karar vermesinde etkili olan ve referans aldığı Önderlikti. Gerilla olma kararı ise kadınların acısına son verme çabası, güzellik yaratma amacıydı. Annesi için ayrı yazdığı günlüğünde meramını böyle anlatıyordu;

“*Merhaba canım anneciğim...*

Bu defteri senin için yazacağım. Acılarını, gözyaşlarını unutmadığımı bilmen için. Bu savaşı senin için ve senin gibi acı çeken tüm kadınlar için verdiğimi bilmeni isterim. Eğer böyle yapmasam bir gün gelir benden ve benim gibilerinden hesap istenecek. Buraya gelirken neden katıldığımın ve verdiğim bu kararın bilincindeydim. Acı çekeceğini biliyordum. Ama ben buna mecburum. Çünkü sizin çektiğiniz acılar bir kader değildir. Ama bize kader diye söylediler ve bizi öyle inandırmaya çalışıyorlar. Siz bu acıları ve işkenceleri bir kader olarak kabul ettiniz ve inandınız ama öyle değildir. Biz bunun farkındayız, onun için bunun savaşımını veriyoruz.

Bunları sana yazmamın nedeni, acını biraz olsun dindirmek, beni anlaman ve YJA Star'ın niçin savaştığını bilmen içindir. En önemlisi güzel annem, Önderliği birazcık olsun yazacaklarım ve anlatacaklarımla tanıman içindir. Bu dünyada tek kadın dostu ve yaratıcısı olduğunu bilmeni isterim. Yüreğimi acıtan bir soru var; Önderliği neden sana tanıtamadım. Biliyorum Önderliği biraz da olsa tanısaydın, inan bana özgürlüğü tadacaktın. Kendimi bu konuda suçlu hissediyorum. Çünkü Önderliğin kadın üzerine yazdığı yazıları sana okuyabilir ve anlatabilirdim. Şimdi buralarda senden uzaklaştığımı düşünme. Çünkü ben senin yanındayken seni anlayamıyordum, acını paylaşamıyordum. Ama burada sadece seni değil birçok kadını hissedebiliyorum, acılarınızı uzaktan da olsa paylaşabiliyorum. Çünkü kadın için savaşıyorum ve kadının kim olduğunu öğrendim.

Kadın yaşamdaki anlamdır...

En onurlu, en güzel ve en şerefli yaşamdır.

İşte canım annem, ben burada kadını tanıdım, kadının güzelliğini tanıdım. Seni burada, senden uzakta tanıdım. Onun için ölümüne bir savaşa atıldım. Benimle gurur duyabilmen için elimden gelen her çabayı vereceğime emin olabilirsin. Çünkü bunun çabasını veriyorum. Eğer Önderliği özgürleştirebilirsek o zaman hakkını helal edebilirsin.”

Medya, beynini davasına adamış güzel yürekli bir kadın!

Yoldaş yüreğinde yer edinen masum, adaletli, güler yüzlü bir gerilla! Yüreği Önderlikle dolup taşan inançlı bir militan, hayatını başka insanların acı çekmemesi için ortaya koyan gerçek bir devrimci. Onun umudu kimin yüreğine değse saltanatları yıkacak güç biriktirirdi bilekte ve bellekte. Doğal yanları, kadınca bakış açısı, sorgulama tarzı, doğa ile iç içeliği “*bu kız hiç eril olan sistemde yaşamamış*” dedirtecek kadar güçlüydü.

Ama gerçek öyle değildi. O hep sistem okullarında büyümüştü. Lakin özünden caymamıştı. Yapay, taklit, özenti gibi popülist kültürün oyunlarına karşı çok direnmişti. Gerçek olandan uzağa düşmemiş, yalanlarla avunmamıştı. Gilî dağın eteği Iğdır'da geçen çocukluk yıllarına sadık kalan sade ruhlu bir arayışçıydı Medya. Kuluçkadaki yumurtaların kıpırtısını duyup heyecanlanan, kuzuları otlatmaya götürürken kendini doğaya bırakan anılarını anlatırken, hala çocuklar gibi heyecanlanırdı. Sahteliğe gelemeyen sahici bir insan edasıyla bireycilikten hep nefret etti. Bütün insanlığı kucaklayabilen Önderliğe aşk derecesinde bağlanmasının sebebi buydu. Her gününü şehitlerle geçiren, doğruluktan şaşmayan bir anıt gibi dururdu içimizde. Anlama erkenden ulaşan, çıkarsız, dürüst yanları güler yüzü hep aranırdı. Gerillacılık yapmayı avuç avuç mana içmek gibi algılardı. Ağrı'nın isyancı edası onda gizli gizli yaşardı. Şimdi kıyasıya bir kavganın içinde büyüttüğümüz umutlar, insanların gerçek yaşamı olacak geçen her günün yüzünde. Eğer dünya kurtulursa bu kirlilik denizinden bilinsin ki arı ırmaklar aktığı içindir dağlarda ve adını bilmediği insanlar için kendini feda eden Medyalar var bu dağlarda; hem de seve seve, şikayetsiz. İnsanlık dolu bir sevgiyle. Onları unutan, tek bir günümüz bile lanetler yağdırır üzerimize.

Heval Medya bugün yaratacağı bir şeyin yarın tarih olacağı bilinciyle yaşadı. Güncesinin adına “***Sevda Kadını***” diyerek yazdı. Dolu dolu, nefes nefese olan mücadelesini her gün defterine not düştü. Kısacık gerilla ömrünün 2 yılını 4 defterde biriktirdi. Bir Cilo gününü böyle not düşmüştü bir deftere;

“Sevda Kadını!

Ülkemin kalp atışlarını duyuyorum; sevincini, heyecanını, üzüntüsünü. Şimdi bir sevinç halkasıdır ülkemi sarıp sarmalayan. Her bir yerinde ferahlık esiyor. Çünkü ülkem Kürdistan'dır. Sevgi dolu, aşk dolu burası. İnsana insanı anlatır toprağım. Sevmeyi ve de gülmeyi. İşte böyle bir toprağın çocuğuyuz. Bu topraklarda dünyaya geldik. Bu topraklarda yaşamayı unuttuk ve bu topraklarda yaşam arayışına geçtik. Bu yaşam arayışıyla savaşmayı öğrendik ve toprağımın her bir dağında, güzelliğinde savaşçı olduk. Ne yazık ki toprağımın heybetli güzelliğini görmek herkese nasip olmuyor. Onun için çok hayıflanıyorum. Oysaki insanlar buraları görseler, insanlık nedir çok iyi anlayacaklar.

Evet Sümbül'de Gola Xwînê'nin bir tepesindeyim. Bu sabah araziyi keşfederken türlü türlü kuşları, taşı, toprağı, çiçekleri büyük bir hayranlıkla seyrettim. Bir kez daha iyi ki buradayım dedim. Ve buralarda o kadar çok şey yaşadım ki, hangisini söylesem; toprağımın güzelliğiyle bütünleşen insanı mı? Bu dağlarda yaşamak güzel. Yoldaşlıkları paylaşmak, sevinçleri, üzüntüleri paylaşmak gibisi mi var. Bu dağlarda yaşamak çok farklı ya. Bu dağlara bir şükür borcum var. Bu dağlara sevgimi haykırmak istiyorum. Öyle içten bir oh çekmek istiyorum ki!

Bu dağlarda hele hele bir gerilla olmak benim için büyük bir mutluluk. Çığlık çığlığa haykırmak, sevgimi, coşkumu paylaşmak istiyorum. Ama hepsi dilimin ucuna gelip tekrardan yüreğimin derinliklerine saklanıyor. Kendini özgür bırakmıyor. Olsun böylesi de çok güzel. Çok mutluyum. Buraya birçok kadın arkadaş geldik. Şu an Cilo'da hazır bulunan bir grup kadın arkadaşız. Tanrıça diyarı Cilo ilk defa bu kadar Tanrıça adayı ve Apo'nun kızlarını içine aldı. Ve daha çok gelecekler. İşte kaybettiğimiz yerlerde kazanmaya geldik. Ve kazanacağız. Bu güzel kadınları seviyorum. Kadın olmak, aşka ulaşmaktır. Amed surlarında bir gün Önderlikle buluşma umuduyla kendine iyi bak

Sevda Kadını / 2011-Cilo”

Her gün kendini dağlarda yeniden var etmek, kendini yeniden keşfetmek, yaşama aşk ile sarılıp tarihte yol almak ancak güzel bir ruhun eylemi olabilir. Dağların doğurduğu melek Medyamız uzun boylu, uzun saçlı, heybetli kadın gerillamız. Güleryüzlü, güzel gözlü, masum simalı Medyamız. Tutanakçımız, günlükçümüz, BKC'miz. Şairimiz, moral kaynağımız. Yoldaşça akan pozitif enerjimiz. Onu görmek köz olmuş bir yüreğe bile su serperdi. Kadın yüreğinin her acısını sezebilen, her yaraya bir derman arayan ve kuşlar gibi cıvıldayan bu asil ruhlu Serhat kızıyla tek bir gün bile yaşamak büyük bir mutluluk ekerdi insanın yüreğine. İnancın kırılmayan tableti, senin çok sevdiğin dağlarda, sevdiğin kadınların elinde hala. Sensiz değil buralar. Hani Şitlê Azadiyê şarkısını söylerken hepimizi sesinin o içli dalgalarında mest ederdin ya, o ses hala Cilo'da, Sümbül'de, Geliyê Tiyarê'de yankılanmakta. Ve sen künyemize kazınmış olarak boynumuzda taşınansın. Olaydan kurtulan arkadaşlar uzun boylu, örüklü bir gerilla görmüş kayalıklarda. BKC ile son şarkını söylemişsin ve bütün dağlar duymuş seni. Ve bu dağlar kendi yaratımı melekleri unutmaz.

Medya Doz

Hoşçakal güzel kadın, dağların kızı…

Şevîn, cesur bir Kürt kızı.

O narin bedeninde dağ gibi bir yürek taşıyan, yüreği bir sevgi okyanusu olan kadın.

İçinde herkese yer vardı. Sadece iyi ve güzel olana değil, güzelleşebilecek her şeye yer verirdi yüreğinde. Damla damla işlemişti bütün yücelikleri o sağlam kalbe. Bir sevdaya dönüşmüştü hayalleri ve yüreği kıpır kıpırdı bu yüzden.

İşte bu sevda, bu coşku ile atıldı kavgaya. Kavganın önde gidenlerinden oldu, vasat, sıradan bir duruşu hiçbir zaman kabul etmedi. İçine sindiremezdi bunu ve yaşama da böyle yaklaştı.

Sözün ve özün ahengini ne de güzel oluşturdu kendi içinde. Güzel bir örnek oldu yanındaki yoldaşlarına. Yoldaşlarının Şevîn hevaliydi.

Yoldaşlarına gülen gözlerle bakan, yoldaşlığın anlamını bilen bir gerilla oldu hep.

Evet, Şevîn yoldaş; insan senin yanında kendini farklı hissederdi, ilk görüşte kişiyi kendine çekerdin, yüreğindeki sıcaklık bütün davranışlarına yansıyordu. O yüzden insanlarla o kadar çabuk kaynaşırdın ki, sanki yıllardır tanışıyormuşsun gibi. Çünkü yoldaşlarını çok seviyordun, özellikle de kadın yoldaşlarını…

2006 yılının sonbaharında karşılaşmıştık... Uzun bir birliktelik olmadı belki ama aklımda birçok özelliğin kendisine yer bulmuştu. Duruşundaki olgunluk çok dikkatimi çekmişti. Hareketlerin yumuşak ve nazikti. Güldüğün zaman o kadar cana yakın oluyordun ki... Seni fazla tanımıyordum ama çok dikkatimi çekmiştin. Hani olur ya, birden kanı ısınır insanın, hemen tanışmak istersin ve kısa bir zaman içerisinde de güzel bir arkadaşlık başlar. Sanırım bizimki de öyle oldu. Çünkü ikinci defa karşılaşmamızda sanki birbirini çok iyi tanıyan ve uzun yıllardır görüşmeyen iki kişi olarak karşıladık birbirimizi. Oysaki sadece dört gün kalmıştık beraber. Ama bu dört gün çok şey katmıştı yüreğimize birbirimize dair.

Bizi kendine hayran bıraktın. Ne kadar güzel bir insan olduğunu hepimiz çok daha iyi gördük ve seni çok sevdik Şevîn yoldaş…

Billur gibi sesinle ne de güzel şarkılar söylerdin...

Şarkı söyleyen sesin dağlarda yankılanır, sanki doğa da sana eşlik ederdi. Şarkı söylemek, senin için kendini ifade etme biçimiydi. Yüreğindeki çağlayanı bu şekilde akıtırdın yaşamın anlarına. Sevinçlerini, hayallerini ve bazen de zorlanmalarını, yani hasret duyduğun şeyleri hep şarkılar ile dile getirirdin. Şarkı söylemek onda bir tutkuydu. Şarkı söylemek onun için özgürlük anlarıydı. Seni tanıyan herkes sesinin ne kadar güzel olduğunu biliyordu.

Sohbet ortamlarında arkadaşlar hep Şevîn'in şarkı söylemesini isterlerdi. Bir de bazı şarkılar özel istenirdi, çünkü sen çok güzel söylerdin bu şarkıları. Hatırlıyorum ben de senden hep "Al mendil" şarkısını isterdim. Sen bilmiyorum derdin ama ben ısrarcı olurdum, sen de beni kırmamak için başka bir şarkı söylerdin. Seni dinlediğimiz zaman yüreğimize işlerdi bütün duygular, kendimizi unutur dalıp giderdik hayallerimize. Çok az insan bunu yapabilir...

Şimdi seninle yaşadığım her an, yaşamın her karesi geliyor gözümün önüne...

Herkesle paylaşımın ne kadar da güzeldi... Yaşama işlemiş güzellikleri; ne şanslıyız ki biz de bu güzellikleri görme, paylaşma mutluluğuna eriştik. Bir anını bile unutmadım, unutamadım ve unutamayacağım.

***

Zap'ta iken birlikte ilk göreve gidişimizi hatırlıyorum. Randevu verilen yere yetişmek için o kadar acele ediyorduk ki, etrafımıza bakmaya bile fırsat bulamamıştık. Geri dönerken fark etmiştik ne kadar güzel bir araziden geçtiğimizi. Biz buradan mı geçmiştik diye sormuş, sonra ikimiz de gülmüştük nasıl olup da bu güzelliği fark edememişiz diye. Bir o kadar da hayıflanmıştık. O zaman sen "*Ne tuhaf, gerilla bu dağlarda en özgür ve dilediğince dolaşan insan. Ama bazen o kadar çok çevremize karşı kayıtsızız ki bu patikalarda yürürken etrafımızdaki güzellikleri fark edemiyoruz. Bu insanı üzüyor*" demiştin...

Sen gerillaya aşk düzeyinde bağlıydın. En büyük amacın güçlü bir gerilla olup Kuzey'e' gitmekti. Kuzey senin için bir sevdaydı hasretini çok çektiğin. Sohbetlerinde hep Kuzey'de gerilla olmak vardı. Kuzey'de daha güçlü yoldaşlıklar kurmak istiyordun. Orada düşmanla büyük bir savaş içerisinde olmak istiyordun. Büyük bir kavga için kendini hazırlıyordun. Böylece Önderliğe, şehitlere, halka cevap olabilmeyi düşünüyordun. Gittiğin her yerde katılımın, duruşun, öncülüğünle yoldaşlara moral veriyordun.

Sen olduğunda yoldaşların kendilerini daha rahat hissederdi; bilirlerdi Şevîn yoldaşlarının orada olduğunu. Bilirlerdi Şevîn yoldaşlarının hiçbir zorluk karşısında yılmadığını, bazen içi ne kadar yansa da bazı durumlar karşısında asla geri adım atmadığını. O yüzden hep daha çok seviliyordu, herkes onunla yoldaşlık yapmak istiyor, onunla kalmak istiyordu. Yoldaşlar mutluydu onun yoldaşları oldukları için, bu heval Şevîn için de en büyük moral ve güç kaynağıydı, yaşama gerekçesiydi.

Tek gayesi Önderlik ile yirmi dört saat yoldaş olmayı başarabilmekti, bundandı bütün çabası, uğraşları. Binlerce şehit yoldaşına cevap olmak istiyordu, onların yarım kalan hayallerini, istemlerini tamamlamanın mücadelesini veriyordu. Bu yolda karşısına ne kadar zorluk çıksa da bundan dolayı geri adım atmamayı kendine görev bilmişti.

Kod Adı: **Şevîn Alan**
Adı-Soyadı: **Muhaber Arslan**
Ana-Baba Adı: **Ayşan - Mehmet**
Doğum Yeri: **Amed**
Şehadet Tarihi ve Yeri: **10 Eylül 2012 / Şemzînan - Colemêrg**

Bu onun en kutsal saydığı olguydu, o da bu kutsallığın bir parçası olmak istiyordu. Ve bunu başardı. Bu kutsal yolun yolcusu oldu. Omzundaki silahı ona yoldaş oldu bu yolda. Yüreği ona yol gösterdi, rehberlik yaptı ona ve bu yürek hiçbir zaman boşa çıkarmadı bu cesur Kürt kızını. Hisleri ile düşünceleri o kadar güzel bir uyum içinde oldular ki; Heval Şevîn kadın yüreğine büyük sevdaları, büyük özlemleri, büyük heyecanları sığdırdı. Bir kadın gerillanın güzelliğini, iradesini, bağlılığını ne de güzel sergiledi. Onun kadın yüreği kadın yoldaşlarını hep çok sevdi.

Şimdi elimde bir resmin var. Uzun saçların iki yana örülmüş bir şekilde, esmer tenin ile tam bir Kızılderili kadınına benziyorsun. Ve ben o resimdeki gülen gözlere bakıyorum şimdi. Gözlerin çok şeyler söylüyor. Bu gözlerde umut var, sevgi ve şefkat var. Bir kadının bin yıllardır hasretini çektiği özgürlük istemi var bu gözlerde. Neler anlatmıyor ki bu bakışlar. Bir resmin ile dahi ne kadar çok şey ifade ediyorsun insana, bunu herkes yapamaz işte. Bunu yapabilmek çok şeyler ister. Şimdi senden bize kalan resimlerin ve kulağımızda kalan güzel sesin. Şimdi bize kalan senin bütün hayallerin, istemlerin, özlemlerin, bize öğrettiklerin. Şimdi bize kalan kalbimizde kocaman bir yer açan sevgin. Sana olan özlemimiz o kadar büyük ki, o kadar hasretle iç çekişlerimiz var ki senin ardından. Şehadetini kabullenmek o kadar zor ki, olmayacak bir şey bu. Bana şimdi çok uzaklardaymışsın gibi geliyor, bir gün geri gelecekmişsin gibi. Sensizliğe bütün şehadetlerde olduğu gibi asla alışmayacağız. Biz sensiz değiliz, bizim Şevîn'imiz hep bizimle, hep yanımızda, sevgisi bizimle birlikte. Hatıran her yerde, sen arkanda çok şey bıraktın. Kalbimizde çok şey bıraktın.

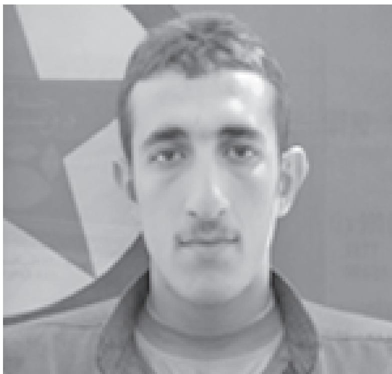
Esmer tenli, kara gözlü kız...

Dağların asi gerillası, fedakar komutanı. Yoldaşlarının bir tanesi, iyilik ve güzelliğin savaşçısı. Şimdi bizler de senin hayallerini, umutlarını omuzladık, sen ve diğer şehit yoldaşların ardından yürüyoruz. Seni çok seviyoruz ve bu sevgidir bize güç veren.

Hoşçakal güzel kadın, dağların kızı…

Kod Adı: **Bahoz Amed**
Adı-Soyadı: **Ramazan Özmaskan**
Doğum yeri: **Riha**
Anne - baba adı: **Süreyya - Nuri**
Şehadet Tarihi ve Yeri: **9 Ekim 2014 Çewlik**

Kod Adı: **Cuma Gever**
Adı Soyadı: **Rıdvan Atilla**
Doğum Yeri: **Colemêrg**
Anne - Baba Adı: **Elif - Ahmet**
Şehadet Tarihi ve Yeri: **3 Eylül 2014** / **Medya Savunma Alanları**

Kod Adı: **Gîvara Şemsî**
Adı Soyadı: **Şaxawan İsmail Rıza**
Doğum Yeri: **Keladizê**
Anne - Baba Adı: **Habibe - İsmail**
Şehadet Tarihi ve Yeri: **26 Eylül 2014** / **Başurê Kurdistan - Şengal**

Kod Adı: **Mervan Gezgör**
Adı Soyadı: **Müslüm Kaçım**
Doğum Yeri: **Riha**
Anne - Baba Adı: **Hatice - Mikail**
Şehadet Tarihi ve Yeri: **29 Eylül 2014** / **Başurê Kurdistan - Kerkük**

Kod Adı: **Dara Tolhildan**
Adı Soyadı: **Bozan Şexo**
Doğum Yeri: **Kobanê**
Anne - Baba Adı: **Zeynep - Mehmet**
Şehadet Tarihi ve Yeri: **28 Eylül 2014** / **Başurê Kurdistan - Şengal**

Grubun ilk şehidi, Ali Doğan Yıldırım

Ankara'nın Tuzluçayır Mahallesi hareketimiz açısından üç nedenle önemlidir...

Hareketin örgütlediği ilk mahalledir. Harekete katılan ilk antifaşist grup bu mahalleden çıkmıştır. Hareket ilk şehidini Tuzluçayır'da vermiştir.

İlk şehid Ali Doğan Yıldırım'dır. Ağustos 1976'da Tuzluçayır'da silah eğitimi verirken bir kaza sonucu yaşamını yitirmiştir.

*

PKK tüzüğünün bir bölümünde kadrolardan istenen özellikler sıralanır. Talep edilen özellikler kitaplardan kopyalanıp tüzük maddesi yapılan özellikler değildir. Şehit olan veya yaşayan örnek kadroların özellikleri esas alınarak konulmuştur bu maddeler. Örneğin, "Kadro emekçi olmalıdır" denince Haki Karer ölçü alınır. "Atılgan olmalıdır" denince Kemal Pir, "Teorik olmalıdır" denince Mazlum Doğan… Sema Yüce, Mahsum Korkmaz, Zeynep Kınacı, Rustem Cûdî, Adil Amed, Sakine Cansız ve Arîn Mîrkan'ların diğer şehitlerin hepsi PKK'yi özellikleri ile şekillendirmişlerdir.

Ali Doğan Yıldırım'dan yola çıkılarak da "Kadro moralli ve coşkulu olmalıdır" maddesi eklenmiştir tüzüğe.

Yıldırım'ın, PKK'nin çekirdek kadrosu için şöyle bir önemi de vardır: Grup Kürdistan'ın bağımsızlığı konusunda nettir ve bunun için mücadeleyi de önüne koymuştur. Ama henüz yolun başındadır. Yıldırım'ın şehadeti grupta duygusal bütünlüğü, birleşmeyi sağlamlaştırmıştır. Yine mücadele süreci içinde kayıpların da yaşanabileceği gerçeğini pratikte göstermiştir.

PKK tarihi şehadetlere yanıt olma kültürünü yaratmıştır. En belirgin olarak Haki Karer yoldaşın şehadetine partileşerek, Mahsum Korkmaz yoldaşın şehadetine ise ARGK ve Mahsum Korkmaz Akademisi'ni kurarak yanıt olunmuştur.

Pek bilinmeyen bir yanıt olma durumu da Ali Doğan Yıldırım şahsında yaşanmıştır. Yıldırım'ın şehadetine Kürdistan'a temelli dönüş ve örgütlenmeye başlangıç kararı alınarak yanıt olunmuştur. Çünkü Ankara'daki çekirdek kadro içinde Kürdistan'dan en fazla söz eden, bir an önce Kürdistan'a gidip mücadeleyi başlatmak isteyenlerin başında Yıldırım gelmektedir.

Serxwebûn'un ilk emekçi kadroları bundan yıllar önce "1976-1984 PKK Direniş Şehitleri Albümü"nü yayınlamıştı. Bu şehitler albümünde Ali Doğan Yıldırım şöyle tanıtılıyor:

"Doğum yeri ve yılı: Pülümür, 1956

Aslen Kürdistanlı olan ama geçim sıkıntısı yüzünden metropole göç ederek Ankara Tuzluçayır'a yerleşen orta halli bir ailenin çocuğudur. Liseyi Ankara Tuzluçayır'da okuduktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü'ne kayıt yaptırmış ancak siyasi çalışmaları nedeniyle devam etmemiştir.

Hareketimizin daha bir grup olarak şekillendiği 1974-75 döneminde bu düşünceleri benimseyen ve kısa sürede kavrayarak çevresine de taşıran Ali Doğan Yıldırım özellikle de Tuzluçayır ve diğer gecekondu semtlerinde oturan Kürdistanlı gençler içerisinde düşüncelerimizin taban bulması için yoğun faaliyet sürdürmüştür.

Dönemin gerektirdiği mücadele gereği faşist güçlere karşı eylemlerde de aktif olarak yer alan ve birçok eylemin planlayıcısı olan A. Doğan Yıldırım, 1975 sonlarında bir kez Kürdistan'a gitmiş, ulusal kurtuluşçu ideolojinin ülkeye ilk taşıyıcılarından biri olarak burada bir süre kaldıktan sonra tekrar Ankara'ya dönmüştür.

Döndüğünde hemen görevlerine sarılan Yıldırım, aktif ve coşkulu yapısıyla çevresine moral veren ve hareketlendiren bir karaktere sahipti. Eylemci kişiliğiyle hiçbir zorluktan kaçınmadan verilen her görevi severek yerine getiren Yıldırım, kişisel kaygılardan uzak dönemin özelliği içerisinde örnek bir profesyonel devrimci yaşam sergilemiştir."

Tükenmedi umut bizde
Gün oldu katledildik
Ağrı eteklerinde
Kerkük boylarında
Suriye merkezine varanda,
Ve yaman estiğinde
Munzur'da rüzgar
38 Dêrsim'de
40 bin ölü
Çocuklar daha doğmamıştı
o gün
Yuvarlak karınlarda çocuklar
Bir isyanın ardından
göçüp gittiler
Seni kime demeli tutsak mitralyöz
Nasıl demeli bizi bize
Umuda ser verdik ki
Yeni doğan bebe
uğramasın sömürüye
Şafaktan loy, şafaktan
Gelir sesimiz Ortadoğu'dan,
Nurhak'tan
Gelir sesimiz
Kürdistan'dan
Şafaktan

*

Ali Doğan Yıldırım

Kemal Pirle özellikleri aynıydı

Xezal Altun, Ali Doğan Yıldırım'ın şehadetine tanık olanlardan... Altun, hem Yıldırım'ı, hem de olay gününü şöyle anlatıyor:

"O dönemin en güzel tartışan arkadaşı Ali Doğan Yıldırım'dı. Edebiyatı, sanatı, siyaseti vardı.

Evde "Kürdistan var mı yok mu" diye abisiyle tartışıyordu.

Kemal Pir ile özellikleri aynıydı. Konuşurken aynı zamanda yaşıyorlardı. Bu da onları izleyenlere sonsuz bir güven sağlıyor. Ali Doğan Yıldırım, Kürdistan'a gitmiş, gezmiş gelmişti. Geldiği gün sabaha kadar saz çaldı. Kendi şiirleri vardır. Dêrsim'i yazmış.

Bir gün bize "Hepiniz toplanın size silah öğreteceğim" dedi. Biz gittik. Erzincanlıların evine gittik, oturduk.

Ali Doğan Yıldırım, önce Kürtleri anlattı. "Biz kendi kendimize yabancılaştık" dedi. İki saat eğitim verdikten sonra bir silah çıkardı.

"Biliyor musunuz Şirket (Rıza arkadaştan söz ediyor) ne yaptı? Bir gün az kalsın kendini vuracaktı" dedi. Şarjörü çıkarttı. Meğer mermi ucundaymış. Silahın ağzındaymış. Ve kendi kendini başından vurdu. Kurşun daha görünüyor! Hepimiz yeniyiz. Bilmiyoruz. Hacettepe'ye götürdük. Polisler geldi. Bana 'Şunu alın' dediler. Beni aldılar. CHP'li doktorlar beni çekiyor, polisler çekiyor. Arkadaşı oraya değil Numune Hastanesi'ne götürüyorlar. Zemin kata atıyorlar. Arkadaşların haberi olana kadar zeminde tutuyorlar. Kan kaybı.

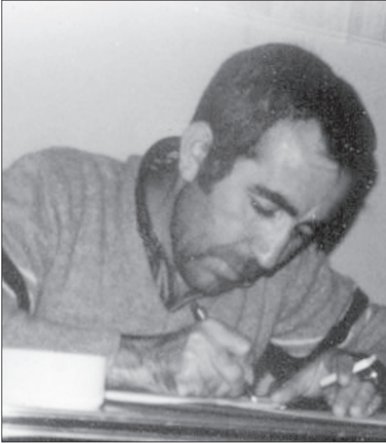
Arkadaşlar hastaneyi basıyorlar. 'Buradan götürdüler' diyorlar. Gidiyorlar arkadaşı çıkarıyorlar. Ama arkadaş kan kaybından şehit düştü. Kara Ömer (Haydar Altun) arkadaş vardı. Ben vardım. Gönül vardı. Toplam 8 arkadaştık. Ameliyata aldık. Kurşun ilerlemiş. Zor kurtulur dediler. Arkadaşın elinde barut izleri vardı. Bu anlaşıldı. Bizi bıraktılar. Tuzluçayır'a arkadaşlar giriş yaptığı sırada katkısı olan arkadaşlardandı. En fazla da o arkadaş insanlarla ilişkideydi."

Xezal Altun'un anlattığı gibi henüz 20 yaşında şehid olan Ali Doğan Yıldırım, aynı zamanda saz çalıyor ve şiir yazıyordu. Şehadetinden bir ay önce, 3 Temmuz 1976 günü yazdığı şiiri şöyle:

Tükenmedi umut bizde
Gün oldu katledildik
Ağrı eteklerinde
Kerkük boylarında
Suriye merkezine varanda,
Ve yaman estiğinde Munzur'da rüzgar
38 Dêrsim'de
40 bin ölü
Çocuklar daha doğmamıştı o gün
Yuvarlak karınlarda çocuklar
Bir isyanın ardından göçüp gittiler

Rıza Altun

Duran Kalkan

Ali Haydar Kaytan

Hamili Yıldırım

Seni kime demeli tutsak Mitralyöz
Nasıl demeli bizi bize
Umuda ser verdik ki
Yeni doğan bebe uğramasın sömürüye
Şafaktan loy, şafaktan
Gelir sesimiz Ortadoğu'dan, Nurhak'tan
Gelir sesimiz
Kürdistan'dan
Şafaktan

Şiirdeki anlatımlar Ali Doğan Yıldırım'ın duygularını, düşüncelerini ve bilgi dağarcığını ortaya koyuyor.

Yurtseverlikte en ileri oydu

Rıza Altun, komşusu, arkadaşı ve yoldaşı olan Ali Doğan Yıldırım'ın şehadeti ve kişilik özellikleri hakkında şu bilgileri paylaşıyor: "76 yılı içinde. O zaman bazı kavgalardan aranıyorduk. Rıza Güzel ile Kayseri'ye gittik. Akrabaların yanında saklanıyorduk. O dönem öğrendik Ali Doğan Yıldırım'ın şehadetini. Biz olayı soruşturduk. Kazaydı fakat normal değildi. Bir grup arkadaş Rıza Güzel'in evinde oturuyorlar. Ali Doğan Yıldırım, hem silahı temizliyor, hem nasıl kullanılacağını anlatıyor. Benim kız kardeşim Xezal, Kayserili İmam, Rıza Güzel'in iki üç yeğeni var. Bunlara silahı anlatıyor. 'Böyle mermiyi sürersin' diyor. Kafasına götürüyor 'Böyle de tetiğe basarsın' diyor. Şarjör taktığından sanırım farkında değil, mermi kafasına isabet ediyor. Hastaneye kaldırılıyor, şehit oldu.

Epey araştırdık. 'Acaba birisi mi vurdu?' Çok güvendiğimiz arkadaşlardan kimse yok. Evdekilerin bizden bir şey saklamaları sıfır. Kaza. Talihsiz bir kaza.

Yurtseverlik anlamında en ileri olan oydu. Mesela ağabeyi ideolojik tartışmalar yaptığı zaman tepki gösteriyordu. 'Arkadaşlarla ilişki kuralım' diyordu. Arkadaşların getirdiği kitapları getiriyor, 'İllahi bu kitapları okuyalım' diyordu. İyi saz çalıyordu. '76'da böyle bir kazada şehit oldu arkadaş. İlk şehit o…"

Şehadeti grubu birleştirdi

Ali Doğan Yıldırım'ın naaşı memleketi Pülümür'e götürüldü ve burada toprağa verildi. Cenaze töreninde bir konuşma yapan Ali Haydar Kaytan o güne ilişkin şu bilgileri aktarıyor:

"Ali Doğan Yıldırım Ankara Tuzluçayır'da Kemal Pir arkadaşın ilişki kurduğu ilk anti-faşist grubun içinde yer alan arkadaşlardandı. Dêrsim kökenliydi. Şehadeti bir kaza kurşunuyla oldu. Yaralı olarak hastaneye kaldırıldı.

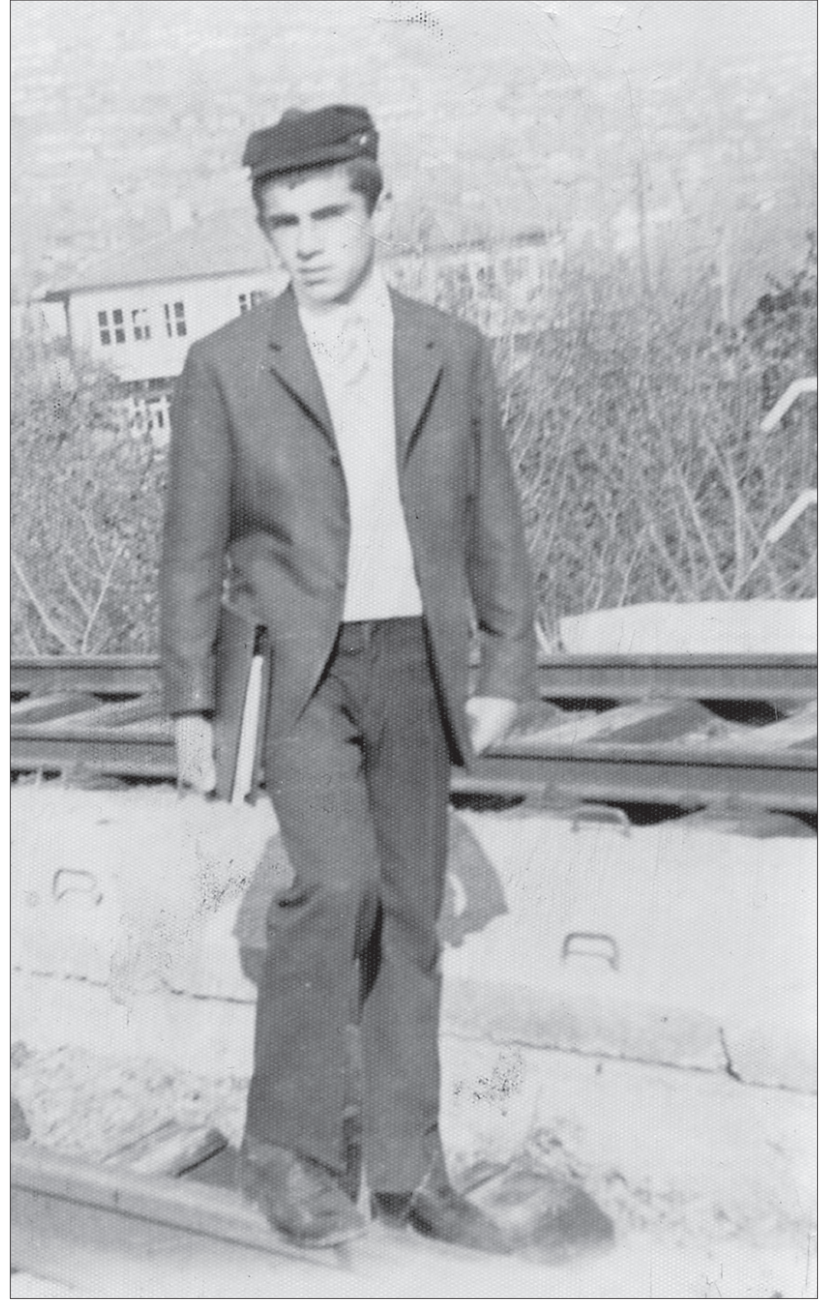
Biz hastaneye gittik. Komadan çıkmasını bekliyorduk. Şehadet haberi geldi. Onun üzerine alelacele bir şeyler yapmak gerekiyordu. Ailesi cenazeyi Dêrsim'e götürmek istiyordu. Biz cenaze arabasına yetişmeyince Abbas arkadaş, Fatma ve ben Ankara'dan yola çıktık. Kırşehir'e, oradan Elazığ'a, Dêrsim ve Pülümür'e gidip köyüne gittik. Aile cenazeyi Sivas üzerinden götürmüştü. Dolayısıyla aynı anda yetişebildik.

Dêrsim'den epey katılım vardı. Sadece bizim arkadaşlar değil. Türkiye solundan da birçok insan törende yer alıyordu.

Törende ben konuştum. Şehadetin anlamına değinen bir konuşmaydı. Sonra bizim açımızdan kaza olup olmaması mesele değildi. Grubun verdiği ilk şehit olma özelliğini taşıyordu. Bu açıdan da anısına bağlı kalmak gerekiyordu. Sonra biz mezarını da yaptık.

Ali Doğan arkadaş sosyalizme bağlı bir arkadaştı. Ezilenlerin çıkarlarının güçlü bir savunucusuydu. Şiirler yazıyordu. Mezarı yapılırken kendi şiirlerinden birkaç dize yazılmıştı:

"Umuda kavga verdik / Kavgaya ölü verdik ki / Yeni doğan bebeler uğramasın sömürüye." Kendi şiirinden bir bölümdü.

Yankısı bölgede oldu. Ankara çevresinde oldu. Elbette şehit düşmeseydi mücadeleye çok daha katkıları olabilirdi. Grubu birleştirdi.

Duran Kalkan: Fedekarlığı öğretti

"O zaman gençlik içinde faşistlerle silahlı çatışmalar oluyordu. Onu memleketi Pülümür'e götürdük. İlk o zaman Dêrsim'e gittim. Köyde cenazeyle buluştuk. Fuat arkadaştı, Fatma da vardı. O yöreliler geldiler. Pülümür'den, Dêrsim'den devrimciler gelmişti. Orada toprağa verdik. Kaza ile olmuştu ama mücadelenin artık bir savaş haline geldiği, bu düzeyde fedakarlık gösterilmesi gerektiğini öğretti. Bu bakımdan bizi etkiledi, grubu da etkiledi. Biraz daha mücadeleye bağladı, biledi diyebilirim."

Hamili Yıldırım: Kemal Pir kazanmıştı

"Ali Doğan Yıldırım, Kemal arkadaşın kazandığı bir arkadaştır. İlk kadroların temel özelliklerinden biri de silah sevgisiydi. Bu içselleşmişti. İlk şehit olması nedeniyle büyük üzüntü yarattı. Görkemli bir cenaze töreni yapıldı. Sloganlar eşliğinde arkadaş gömülmüştü. Slogan atarken her tarafım zangır zangır titriyordu. Arkadaşlar birbirine çok bağlıydı."

Taylan Pir: İlk bildirimiz

1976'da bir kaza sonucu Ali Doğan Yıldırım şehit düştükten sonra Başkan, beni çağırdığında Hacettepe Üniversitesi'nin yanındaki öğrenci yurdunda görüştük.

Gittiğimde bir odada beni bekliyordu. Odaya girer girmez heyecanla, "Olayı anlat, nasıl oldu?" dedi.

Olayı yaşandığı biçimiyle olduğu gibi kendisine anlattım. Çok uzun bir hikaye değildi. Kazadan sonra tıp fakültesine, oradan sırasıyla Ankara Hastanesi, Numune Hastanesi ve Hacettepe Hastanesi'ne götürülüyor. Ama hiçbirinde de bakılmıyor.

Geç müdahale edildiğinden dolayı arkadaşın şehit düştüğünü anlattım.

Başkan, olayı dinledikten sonra zaman kaybetmeden imzasız bir bildiri hazırladı.

Bu bizim ilk bildirimizdi.

Ali Doğan'ın şehadetinden sonra onun yazdığı bu bildiriyi okuduğumda korkunç etkilendim.

Bildiriyi, havanın kararmasıyla birlikte Tuzluçayır'da kapı altlarından evlere dağıttık.

Başkan'ın o dönemde de çok küçük verilerden yola çıkarak yaptığı siyasal değerlendirmeler bizleri şaşkına çeviriyordu. Her karşılaştığımda onun daha da yoğunlaşmış ve derinleşmiş olarak görüyordum.

Kod adı: Têkoşîn Tolhildan
Adı-Soyadı: Ruhal Akyıldız
Doğum tarihi ve yeri: 1980-Mazgirt
Katılım tarihi ve yeri: 1997-Dêrsim
Şehadet tarihi ve yeri: 1 Ağustos 2004, Dêrsim-Zel yaylası

'Çok güzeldi, asil duruyordu'

Kürt halkı yiğit bir kızını daha kaybetti. Acımız çok büyük olduğu kadar gururumuzda o denli büyük. Özgür bir ülkeye kavuşma sevdamızda bize yol gösteren öncülerimiz, şehitlerimizin varlığı yolumuzu aydınlatıyor.

Yaşamı uğruna ölecek kadar çok seven birini anlatmak elbette zor. Hele mücadele arkadaşları açısından anlatmak daha da zor. Têkoşîn'in gülen gözleri hiçbir zaman ışıltısını kaybetmedi. Halkı onu hak ettiği gibi sahiplendi. Yoldaşları onu yalnız bırakmadı. Ailem adına tüm arkadaşlara şahsınızda teşekkür ederim.

Evden ayrıldığında 16 yaşındaydı. Dêrsim'i çok özlüyordu. Dağları çok soruyordu. "Bir gidebilsem otobüsten iner inmez toprağa bir uzansam toprağımın kokusunu hücrelerimin en sonsuz derinliklerine çeksem" diyordu. Nasıl ki düşmana atılan ilk kurşun Kürt halkını parçalayıp yeniden yarattıysa Têkoşîn'in gidişi de ailemizi yeniden yarattı.

1992'de partinin Dêrsim'de daha aktif çalışmasıyla siyasal sistemin baskıları da arttı. Biz de iş bulma umudu ve daha rahat bir yaşam peşinde topraklarımızdan 1400 km uzakta bulunan Aliğa'ya yerleştik. Köydeki en kötü günümüz şehirdeki en iyi günümüzden daha iyiydi. Ulke hasreti, kutsal toprağımıza özlemle yaşadık.

Köyümüz Dêrsim'e 40 km uzaklıkta Peri'ye bağlı Som'dur. Elazığ-Dêrsim karayolundan 6 km uzaklıktadır. 80'li yıllarda nüfusu 450 civarındaydı. Cıvıl cıvıldı. Devletin kirli savaşıyla birlikte sayı da azalmaya başladı.

Bir sabah köyün tamamının askerler tarafından kuşatıldığını gördük. Yaşlı dedelerimizin sakalından, bıyığından çekilip tartaklandığını gördük. Bu durumlar göçü artırdı. Köyümüzdeki evler kerpiç yapılardı. Biz de kerpiç, eski bir evde kalıyorduk. Babamın traktörü vardı onunla geçimimizi sağlardık. 80'lerin sonuna doğru traktörü sattık. Bu parayla köyün bir km uzağında bağ bahçelerin içinde ev yaptık. Görsen cennet gibi bir yerdi. Hepimiz orada büyüdük. Bir ineğimiz vardı. Buğday ekerdik. Orada çok mutluyduk.

İşte Têkoşîn orada büyüdü. İlkokulu köyde bitirdi. Ortaokulu Akpazar'da (Peri) başarıyla okudu. Akpazar köyümüze 10 km uzaktaydı. Sabah erkenden kalkar okula yetişmeye çalışırdık. Çantaya 20 ekmek, bir taş çökelek ve 20 yumurta koyardı annem. Bir hafta onunla idare ederdik. Ruhal, Peri'de arkadaşlarıyla kalırdı. Ev tutmuşlardı. Ufak tefekti arkadaşları arasında ama evde söz sahibiydi. Çok sevimliydi. Eksilmeyen gülücükleri vardı. Dersleri matematik hariç çok iyiydi. Okulda bir grup (yaklaşık 30) arkadaşının saflara katılması onu çok etkilemişti. Sürekli anlatırdı. Bazı arkadaşlarının fotoğrafını daima yanında taşırdı. İzmir'e taşındıktan sonra liseye Aliağa lisesinde devam etti.

Ruhal 1996 yazında köye geldi. Benim bütünleme sınavlarım vardı. Son ayını benimle birlikte köyde geçirdi. Neneme yardım ettik birlikte, tarladan eşeklerle 'fig', ot çektik. Bir hafta sürekli tarlada çalıştık. Daha 15 yaşındaydı.

Fikirleri, fiziği çok zayıftı ama kızgın güneşin altında hiç 'of' dediğini duymadım. Çok neşeliydi. Hayatımda geçirdiğim en güzel günler o Temmuz ayıydı.

Köydeyken sınavlarım için Elazığ'a gitmiştim. Bir akşam arkadaşlar gelmişler eve. Çok heyecanlanmıştı. Serger (Xalit Demirkapı) arkadaşın silahını eline almış, '*çok hafif ben de taşıyabiliyorum*' demişti.

O akşam nenemin biriktirdiği tereyağından, çökeleğinden epeyce arkadaşlara vermiş. Nenem sabah tereyağının eksildiğini görünce "*Bu yağa ve çökeleğe ne oldu? Cinler mi götürdü?*" demiş. Ruhal de "*Valla ben bilmiyorum, görmedim*" demiş. Nenem bu olayı daha sonra anlatmıştı.

Nenem (Pembe) kızlara karşı son derece acımasızdı. Dünyaya gelmiş fazlalık olarak görürdü. Ruhal çok çalışmasına rağmen ona sürekli kızardı. Ruhal de bir gün neneme "*Ben dağa gideceğim sonra gelip senden hesap soracağım*" demişti.

Ağustos ayında beraber İzmir'e gittik. HADEP'ten çıkmıyordu. Annem bir ara bana "*Oğlum Ruhal'la biraz konuş, doğru dürüst eve gelmiyor. O seni dinler*" dedi. Aldım karşıma epeyce nutuk çektim. Hiç sesini çıkarmadı. Sadece şu cümleyi söyledi. "*Bana kızma sonra çok üzülürsün...*" Bu cümle kafama çok takıldı. Beni nasıl üzebilir diye.

Dört gün sonra anladım. Çiğli'ye halamlara gitmiştim. Eve geldiğimde o gitmişti. Dêrsim'de bir arkadaş görüp evi aramıştı. O çok sevdiği, hayalini kurduğu dağlarına kavuşmuştu.

O benim 24 yaşımda bir üniversiteliyken cesaret edemeyip yapamadığım çok genç yaşta yapmıştı. Ondan ayrılmak, üzüntüden çok farklı bir şey...

Altı yıl onunla hiç görüşemedim. Sesini duymadım. Sadece hayalini kurdum. Ta ki 2004 Temmuz'u gelip çatana dek. Telefon çaldı. Eşim "Têkoşîn" dedi. Heyecandan doğru dürüst konuşamadım bile. Elim ayağım birbirine dolandı. Sesi hiç değişmemişti. "*Sana sürpriz yapacağım*" dedi içim ürperdi. Nedense bir korku sardı bedenimi. Annemler de yanımızdaydı ona belli ettirmedim ama eşime korkumu anlattım. Bana "*Bunca yılın hasretidir o*" dedi.

15 gün sonra Zel'den Munzur'a bakıyordum.

Gelmedi, gelemedi.

Komutanıyla birlikte vurulmuştu. Güzel gözlerini görüp simsiyah saçlarını okşayayım derken Pülümür morgunda görüştük. Yıkıldım, sanki biliyordu öleceğini. Morgda gözleri kapalı sanki gülümseyerek yatıyordu.

Çok güzeldi, asil duruyordu.

Sanki gelemediğim için 'üzgünüm abi' diyordu. Sağnak yağmur damlalarından biri olmuş sele karışmıştı. Onu çok özleyeceğiz. O amacına kısmen de olsa ulaşmıştı.

Mektubunda '*onurlu bir yaşam uğruna ölürüm*' demişti. Ve amacına ulaştı. Üzüldüğüm tek şey sürekli uzaklarda olduğum için Ruhal'la fazla zaman geçiremediğimdir. Onunla bir gün görüşeceğiz heval.

Abisi Ali...

Boşluğu her zaman hissedilecek

Têkoşîn arkadaşla, 1997 yılında, Dêrsim'de yaptığımız bir kadın konferansı esnasında tanışmıştık.

Farklı duruşuyla kendisini hissettiren bir arkadaştı. İlk tanışmada bile yıllardır tanıyormuş hissini uyandırıyor ve o sıcaklığı yansıtıyordu. Zamanla tanıdıkça farklı bir kişiliğe sahip olduğunu daha iyi anladım. Özgürlük mücadelesinin saflarında Têkoşîn gibi arkadaşların boşluğu her zaman hissedilecektir. Her arkadaşın şehadetinin farklı özellik ve anlamı vardır. Ancak Têkoşîn arkadaş, öz ve biçim uyumunun bütünselliğini, dışarıya yansıyan özelliklerinin altında sahip olduğu cevherini, yaşamdaki duruşuyla olduğu kadar şehadetindeki tavrıyla da bir kez daha ispatlamıştır.

Şehadeti büyük bir kahramanlığa ve fedakarlığa dayalı bir şehadettir. Düşmanın eline geçmemek için bombayı kendisinde patlatması, onun gerçek özünü ifade eden fedai ruhun görkemli bir gerçekleşmesidir.

Têkoşîn arkadaş, ilk katıldığı günden itibaren, yaşamdaki duruşuyla, fedakar, samimi yaklaşımlarıyla dikkat çeken ve bu noktada bütün arkadaşların sevgisini ve takdirini kazanmıştı. Têkoşîn arkadaşın kişiliğinde hileye, yalana ve yoldaşlarına karşı politika yapmaya kesinlikle yer olmamıştır. Her kesimden arkadaşa dönük samimi, dürüst yaklaşımı ve fedakarlığa dayalı ilişki tarzını esas almıştır.

Onunla en son Dêrsim'e gideceği süreçte birlikte kaldık.

Têkoşîn arkadaş bir Dêrsim'li olarak, katıldığı bu coğrafyaya tek kelimeyle sevdalıydı. Giderken gözleri, yeniden Dêrsim dağlarıyla buluşacak olmanın coşkusuyla ışıldıyordu. Bir de düşmanın her yönüyle üzerimize imha temelinde geldiği bir süreçte yeniden Kuzey'e gitmek, en ön saflarda yer almak, yeniden Dêrsim'le buluşmanın anlamı farklıydı.

Hiç birimizin yapamadığını Têkoşîn arkadaş gerçekleştirdi. Duruşuyla bir bütünen kadın yüreğinin Önderliğe verdiği samimi ve gerçek cevabı sergiledi. Şehadeti ve yaşamda temsil ettiği gerçeklikle Önderliğe bağlılığın en özlü ifadesi oldu.

Têkoşîn arkadaş kadın özünü temsil eden ve bunun pratiğini sergileyen seçkin arkadaşlardan biriydi. Kadın özgürlüğüne sevdalıydı. Duruşuyla, yöneticilik tarzıyla ve mücadeleciliği ile hiçbir zaman kadınla buluşmama, kadın tarzından uzaklaşma gibi bir zayıflığı yaşamadı. Adeta doğal toplumda yaşayan kadının çağdaş bir pratikçisiydi. Eşitlikçi yaklaşımıyla, insanlara olan sevgisiyle, yoldaşlar topluluğu içerisinde adaletli paylaşım düzeyi ve herkesi anlama çabası ile temsil ettiği gerçeklikle aranan ve sevilen bir insan oldu.

Özgürlükçü karakterini, bir kadın olarak hem yöneticilik yaptığı dönemlerde hem de savaşçılık yaparken pratikleştirmekteydi. Kadına bağlılığı ve sevgisiyle hem erkek hem de kadın yapısı içerisinde saygı duyulan bir yer edinmişti.

Son Kuzey'deki katılımı ve duruşuyla da gerçek bir YJA STAR militanı olduğunu, yeni dönem kadın komutasına öncülük ettiğini, şehadet gerçekliği ile çarpıcı bir şekilde ortaya koydu.

'98 sonbaharında, biz Önderlik sahasına gidecek olan grup ile Dêrsim'den ayrılacaktık. O zaman moral yapmıştık. Bu moralde en fazla şarkı söyleyen Têkoşîn'di. Billur gibi sesi vardı. Ayrılmadan önce yaptığı konuşmasında '*kadın yüreğinin sıcaklığı ile Dêrsim topraklarında bir kez daha buluşma*' dileği vardı. Bu dileği hepimiz gerçekleştiremedik. Ama '98 sonrası ve geri çekilme süreci de dahil olmak üzere, Dêrsim'den gelen kadın arkadaşların içerisinde her birimizin istemi ve arzusu olan bu dileği, Heval Têkoşîn gerçekleştirdi. Eminim kendisi de Dêrsim'den ayrılırken tekrar dönme sözünü vermiştir. Bu sözünü bütün kadın arkadaşlar içerisinde gerçekleştiren ve bağlı kalan tek arkadaş oldu.

Dêrsim'den mücadele arkadaşları